_____ **NAPIREND** **Ügyiratszám:** 1/535/ 2008.

E L Ő T E R J E S Z T É S

a Képviselő-testület 2008. szeptember 12-i *nyilvános* ülésére

Tárgy: Tájékoztató az Állami Számvevőszék Tapolca Város Önkormányzata gazdálkodási rendszerének 2008. évi ellenőrzéséről készült számvevői jelentéséről

Előterjesztő: Ács János - polgármester

Előkészítette: Dr. Imre László - jegyző

Megtárgyalja: Minden Bizottság

TISZTELT KÉPVISELŐ-TESTÜLET!

A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 92. § (1) bekezdése, az Állami Számvevőszékről szóló 1989. évi XXXVIII. törvény 2. § (3) bekezdése, valamint az Áht. 120/A. § (1) bekezdése alapján az Állami Számvevőszék átfogó ellenőrzést tartott Tapolca Város Önkormányzatánál a 2005-2008 közötti időszak vonatkozásában. Az átfogó ellenőrzésről szóló jegyzőkönyvet 2008. július 31. napjával átvettem (1.sz. melléklet). Összességében elmondható, hogy az Állami Számvevőszék a kérdéses időszakban Tapolca Város Önkormányzatának működését szabályszerűnek, gazdálkodását megalapozottnak és biztonságosnak ítélte meg, több pontban minősítette munkánkat „jó" és „kiváló" jelzővel. Természetesen a vizsgálat során javaslatokat is tett a Polgármesternek, illetve a Jegyzőnek, mely javaslatok alapján intézkedési tervet készítettünk, ezen intézkedési terv az előterjesztés részét képezi.

Az Állami Számvevőszék az önkormányzat gazdálkodásának vizsgálata során megállapította, hogy a költségvetési egyensúly a 2005-2008-as években álláspontja szerint „tervezési szinten" nem volt biztosított, mivel a költségvetési bevételek előirányzata nem fedezte a tervezett kiadásokat, ezért kellett minden évben működési célú hitelt tervezi a költségvetésben, azonban azt is megállapította, hogy mindezek ellenére a teljesítési adatok szerint az Önkormányzat 2005 és 2007 között költségvetési bevételei tekintetében többlettel zárta az évet. Megállapította továbbá, hogy az Önkormányzat kötvény-kibocsátásból elért bevételeit jól használta fel.

Az Állami Számvevőszék megállapította, hogy az Európai Uniós források vonatkozásában önkormányzati szintű szabályzat nem készült, azonban a pályázat-előkészítés feladatai a Szervezeti és Működési Szabályzatban valamint a köztisztviselők munkaköri leírásaiban meghatározásra kerültek. Megállapították

továbbá, hogy az uniós pályázatok pályázatfigyelését, előkészítését, koordinációs, adminisztrációs és ehhez kapcsolódó egyéb feladatok ellátását Tapolca Város Önkormányzat Polgármesteri Hivatala megszervezte, személyi, tárgyi feltételeit biztosították, mindamellett javasolják az uniós források fogadása érdekében önkormányzati szintű szabályzat megalkotását, melyet elfogadásra javasolok, az előterjesztés részét képező intézkedési terv ennek megfelelően van megfogalmazva.

Az Állami Számvevőszék megállapította, hogy az Önkormányzat a 2005-2008 előtti időszakban Informatikai Stratégiával nem rendelkezett, egyben megállapította azt is, hogy 2008. június 01-jei hatállyal a Képviselő-testület a Polgármesteri Hivatal Informatikai Stratégiáját jóváhagyta, melyet a Képviselő-testület 156/2008. (V.30.) KT határozatával úgy fogadott el, hogy azt az Önkormányzat Informatikai Stratégiájának alapjául elfogadja és 2009. december 31-ig elkészíti a Tapolca város egészére vonatkozó Informatikai Stratégiát. Mivel az ezzel kapcsolatos feladatokat már meghatároztuk, az intézkedési terv is ennek megfelelően készült el.

Az Állami Számvevőszék a Polgármesteri Hivatalban végzett gazdálkodási, pénzügyi, számviteli és a folyamatba épített ellenőrzési feladatok szabályozottságait összességében alacsony kockázatúnak minősítette, azaz ezen feladatok jó színvonalon kerültek ellátásra, ezzel együtt több javaslatot tett az Állami Számvevőszék a belső ellenőrzési munka hatékonyságának javítása érdekében, melyet elfogadásra javasolok és az intézkedési terv ennek megfelelően tartalmazza az erre vonatkozó javaslatokat.

Az Számvevőszék az általa 2003-ban lezárt átfogó ellenőrzésében tett javaslatok hasznosulását is vizsgálta, ezzel kapcsolatban vizsgálta a korábbi átfogó vizsgálat során készült intézkedési terv végrehajtását, fentiek alapján megállapította, hogy a szabályszerűségi javaslatai 94 %-ban, míg célszerűségi javaslatai 73 %-ban hasznosításra kerültek Önkormányzatunknál.
A célszerűségi javaslatok között szerepelt a Badacsonylábdihegyi Kemping és a Hotel Pelion négycsillagos szálloda mellett önálló helyrajzi számon kialakított termál-kút kérdése. Hangsúlyozni szeretném, hogy mivel az Állami Számvevőszék a célszerűségi javaslatok között veti fel ezen kérdésköröket, ezért azzal, hogy az Önkormányzat intézkedéseket e vonatkozásban nem hozott, jogszabálysértést nem követett el.
Az Állami Számvevőszék jogértelmezése szerint mind a Badacsonylábdihegyi Kemping, mind a termál-kút fejlesztésének eredményeképpen keletkezett fejlesztésekben a vagyon léterjöttét Tapolca Város Önkormányzat könyveiben kellett volna aktiválni.

Ezzel kapcsolatban a mi jogi álláspontunk eltérő a következők szerint. A számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (a későbbiekben: számviteli törvény) 26. § (2) bekezdése értelmében amennyiben idegen tulajdonú bérelt ingatlanon történik beruházás, a bérelt ingatlanon elvégzett beruházást, felújítást az ingatlanok között kell kimutatni, azaz a bérlő könyveiben jelenik meg.
Jelen pillanatban mind a Badacsonylábdihegyi Kemping elvégzett beruházásai, illetve felújításai vonatkozásában, mind a termál-kút esetében ezt a számviteli megoldást alkalmaztuk. Ezen megoldás jogszabály-szerűségét támasztja alá a

Tapolca Város Önkormányzata, mint bérbeadó, valamint az MZ/X Kereskedelmi Kft. között 1993. december 01. napján létrejött bérleti szerződés 7. pontja is, mely kimondja többek között, hogy a bérlő által elvégezendő építési, bővítési munkák eredményeképpen nem érvényesülnek a ráépítés szabályai alapján alkalmazható jogkövetkezmények, azaz a bérleti jogviszony megszűnésekor az építési, bővítési munkák térítésmentesen a bérleti jogviszony megszűnésekor fennálló könyv szerinti nyilvántartott értéken kerülnek át az Önkormányzat könyveibe.
Szerződő felek ezt az elvet következetesen érvényesítették a szerződés fennállása alatt és ebben jogértelmezési eltérés közöttük nem állt és nem áll fenn. Ezt támasztja alá az MZ/X Kereskedelmi Kft. ügyvezető igazgatója által 2003. június 16. napján tett nyilatkozat, miszerint az Eldorádó Kempingben megvalósult fürdőmedence a bérleti szerződés lejártával az Önkormányzat tulajdonába kerül át.

Hasonló jogi megítélést képviselünk a Hotel Pelion négycsillagos szálloda mellett önálló helyrajzi számon (2936/3. hrsz) kialakított termál-kút vonatkozásában is. A 2936/3. helyrajzi számú ingatlan Tapolca Város Önkormányzat tulajdonát képezi. Az ingatlanon 2001-ben „próbafúrás" címén, forgalomképtelen építményként aktiváltuk a próbafúrást, ami azt jelenti, hogy az ingatlan és a próbafúrás eredményeképpen kialakított kút az Önkormányzat tulajdonát képezi és az Önkormányzat könyveiben szerepel. Az SCD Group Ingatlanfejlesztési és Befektetési Kft-vel, majd a Termál Hotel Sport Kft-vel kötött szerződések értelmében a kút üzemeltetésének joga először az ingatlan-fejlesztőt, majd később a szálloda mindenkori működtetőjét illeti meg. Ebből adódóan a fent meghivatkozott számviteli törvény megoldása jelen kérdésben is alkalmazandó, azaz az ingatlan-fejlesztő idegen tulajdonon végzett fejlesztését, ennek megfelelően a beruházását saját könyveiben aktiválja.
Álláspontunk szerint ebben az esetben nem áll fenn jogszabálysértés. Mindezekre való tekintettel készült el az intézkedési terv, mely alapján az Önkormányzat kezdeményezi a beruházók irányába, hogy nyújtsák be Tapolca Város Önkormányzatához az aktiválás bizonylatait az idegen tulajdonon elvégzett beruházások vonatkozásában.

Az Állami Számvevőszék megállapításai között szerepelt az a körülmény, hogy Tapolca Város Önkormányzata a kisebbségi önkormányzatokkal kötött együttműködési megállapodásait a választásokat követően nem vizsgálta felül, azaz nem módosította. Megállapította azonban azt is, hogy a gyakorlatban a jogszabályoknak megfelelően járt el a kisebbségi önkormányzatok vonatkozásában. Erre való tekintettel szerepel az intézkedési tervben a kisebbségi önkormányzatokkal kötött együttműködési megállapodások felülvizsgálata.

Az Állami Számvevőszék végül, de nem utolsó sorban kötelezettségként írta elő, hogy az átfogó ellenőrzésről készült jegyzőkönyv javaslatait Tapolca Város Önkormányzat Képviselő-testülete ismerje meg és az alapján a Polgármester, illetve a Jegyző intézkedési tervet készítsen és az intézkedési tervet annak elfogadását követő 30 napon belül az Állami Számvevőszék Veszprém Megyei Ellenőrzési Irodájának küldje meg. A Számvevőszék jelentésében külön kitért arra, hogy az intézkedési terv meghatározásánál javasolja, hogy a célszerűségi javaslatok vonatkozásában is témánként kibontva, külön pontonként, felelős és határidő megjelölésével kerüljön

megállapításra az intézkedési terv. Ezen javaslat elfogadásával készítettük el jelen tervünket, amely a határozati javaslat részét képezi.

Tisztelt Képviselő-testület !

Mindezekre való tekintettel kérem, hogy az Állami Számvevőszék jelentését, illetve az arra készült intézkedési tervet fogadja el.

HATÁROZATI JAVASLAT

Tapolca Város Önkormányzat Képviselő-testülete az Állami Számvevőszék V-3003-6/18/2008. számú számvevői jelentését megismerte, azt tudomásul veszi és az az alapján készült alábbi intézkedési tervet elfogadja.

Felhatalmazza Tapolca Város Polgármesterét és Jegyzőjét, hogy az intézkedési terv alapján a szükséges intézkedéseket tegye meg.

TAPOLCA VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK INTÉZKEDÉSI TERVE

Tapolca Város Önkormányzata gazdálkodási rendszerének ellenőrzéséről 2008. júliusban készült számvevői jelentéshez.

1. Az Állami Számvevőszék jelentésében feltárt hiányosságok megszűntetése érdekében intézkedési tervet kell készíteni , melyet, az elfogadását követő 30 napon belül meg kell küldeni az ÁSZ Veszprém Megyei Ellenőrzési Irodája részére.

   Felelős: Polgármester, Jegyző
   Határidő: 2008. október 12.

2. Az Áht. 8/A. § (7) bekezdésében előírtak alapján a költségvetési rendeletben a finanszírozási célú pénzügyi műveletek megjelenítésre kerültek, és az elkövetkezendő időszakban is ezt figyelembe véve kell megállapítani a kiadási és bevételi főösszegeket!

   Felelős: Jegyző, Pénzügyi Irodavezető
   Határidő: Folyamatos

3. A kiadások teljesítésének elrendelése előtt a szakmai teljesítések igazolását végző személyek a kifizetés összegszerűségének igazolására a megrendelőkön tűntessék fel a várható költségeket!

   Felelős: Jegyző, szakmai teljesítést igazoló személy
   Határidő: Folyamatos

4. A felesleges vagyontárgyak hasznosításának, selejtezésének szabályzata kerüljön kiegészítésre a hasznosítással kapcsolatos ármegállapítás szabályaival, valamint az eljárás szabályszerű végrehajtásának folyamatba épített ellenőrzésért felelős személy meghatározásával! A pénzkezelési szabályzatban kerüljön meghatározásra a kiadható előleg nagysága!

   Felelős: Jegyző, Pénzügyi Irodavezető
   Határidő: 2008. december 31.

5. Kerüljön sor belső ellenőrzés keretében az Önkormányzat költségvetéséből céljelleggel nyújtott támogatások rendeltetésszerű felhasználásának ellenőrzésére.

   Felelős: Jegyző, belső ellenőr
   Határidő: 2008. december 31.

6. Gondoskodni kell az ellenőrzési jelentések alapján tett intézkedések végrehajtásának megvalósításáról utóellenőrzés vagy beszámoltatás keretében!

   Felelős: Jegyző, belső ellenőr, vizsgált szervek vezetői
   Határidő: Folyamatos

7. Az éves ellenőrzési jelentés keretében történjen meg a belső ellenőrzés minőségének, tárgyi, személyi feltételeinek értékelése!

   Felelős: Jegyző, belső ellenőr
   Határidő: 2009. április 30.

8. Gondoskodni kell arról, hogy a belső ellenőr továbbképzése továbbképzési terv alapján valósuljon meg!

   Felelős: Jegyző
   Határidő: 2009. december 31.

9. Kerüljön sor a kisebbségi önkormányzatokkal kötött megállapodás felülvizsgálatára az állami számvevőszék jelentésében megfogalmazottak figyelembe vételével.

   Felelős: Jegyző
   Határidő: 2008.december 31.

10. A badacsonylábdihegyi strandot üzemeltető vállalkozás a beruházásokkal létrehozott eszközöket idegen tulajdonon végrehajtott beruházásként kezeli, ezzel kapcsolatosan kezdeményezni kell hogy a vállalkozó nyújtson be nyilatkozatot az önkormányzat részére.

    Felelős: Polgármester, Jegyző
    Határidő: 2009. december 31.

11. A Thermál Hotel Kft a kialakított termál kutat idegen tulajdonon történő beruházásként kezeli, ezzel kapcsolatosan kezdeményezni kell, hogy a vállalkozó nyújtson be nyilatkozatot az önkormányzat részére.

    Felelős: Polgármester, Jegyző
    Határidő: 2009. december 31.

12. Kerüljön elkészítésre az európai uniós források igénybevételének és felhasználásának önkormányzati szintű szabályozása, a feladatok lebonyolításával kapcsolatos eljárási rend kerüljön kidolgozásra.

    Felelős: Polgármester, Jegyző, Önkormányzati főtanácsadó
    Határidő: 2009. március 31.

13. A Polgármesteri Hivatal közép és hosszú távú célkitűzéseit tartalmazó informatikai stratégia elkészült, a Képviselő-testület 156/2008. (V.30.) Kt. határozatával elfogadásra került. Az elkövetkezendő időszakban ennek figyelembevételével kell a feladatokat végrehajtani, valamint Tapolca Város egészére vonatkozó Informatikai Stratégiáját elkészíteni.

    Felelős: Polgármester, Jegyző
    Határidő: 2009. december 31.

Határidő: intézkedési terv szerint
Felelős: Polgármester, Jegyző

Tapolca, 2008. szeptember 03.

Ács János s.k.
polgármester

1. SZ. MELLÉKLET

ÁLLAMI
SZÁMVEVŐSZÉK

VESZPRÉM MEGYEI ELLENŐRZÉSI IRODA - VESZPRÉM

SZÁMVEVŐI JELENTÉS

a Tapolca Város Önkormányzata gazdálkodási rendszerének 2008. évi ellenőrzéséről

2008. július

Polgármesteri Hivatal Központi Iktató Iroda		
Érkezés ideje: 2008 JÚL 31.		
Szám: 5/93-10/2008		
Melléklet: Táblázatok	Előadó: S. P. J.	Előszám:

3. Önkormányzati és Területi Ellenőrzési Igazgatóság
Veszprém Megyei Ellenőrzési Iroda
Címe: 8200. Veszprém, Megyeház tér 1. Pf.: 224.
Telefonszám/faxszám: 88/591-860, 88/591-860

Iktatószám: V-3003-6/18/2008.
Témaszám: 898
Vizsgálat-azonosító szám: V0418

Az ellenőrzést végezték:

Csényi István
számvevő, csoportvezető
(3. ellenőrzési programpont)

Iszakné Dóczé Katalin
számvevő tanácsos
(2. ellenőrzési programpont)

Komlósiné Bogár Éva
számvevő tanácsos
(1. és 4. ellenőrzési programpont)

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETÉS 9

I. ÖSSZEGZŐ MEGÁLLAPÍTÁSOK, KÖVETKEZTETÉSEK, JAVASLATOK 13

II. RÉSZLETES MEGÁLLAPÍTÁSOK 22

1. Az Önkormányzat költségvetési és pénzügyi helyzete 22
   1.1. A tervezett és teljesített költségvetési bevételek és kiadások alapján a költségvetési és a pénzügyi egyensúly alakulása, valamint a költségvetési hiány megállapításának szabályszerűsége 22
   1.2. A költségvetési és a pénzügyi egyensúlyi helyzet kialakításához tervezett és teljesített finanszírozási célú pénzügyi műveletek módja és azok hatása a tárgyévet követő évek költségvetéseire 24
   1.3. A költségvetés tervezésének megalapozottsága 31
2. Az Önkormányzat felkészültsége az európai uniós források igénylésére és felhasználására, valamint az elektronikus közigazgatási feladatok ellátására 32
   2.1. Az európai uniós források igénybevételére és a várható támogatás felhasználására történt felkészülés szabályozottsága, szervezettsége 32
      2.1.1. Az európai uniós forrásokra történő pályázatok benyújtására vonatkozó döntések összhangja a fejlesztési célkitűzésekkel 32
      2.1.2. Az európai uniós forrásokhoz kapcsolódóan a pályázatfigyelés, a pályázatkészítés, valamint az európai uniós támogatással megvalósuló fejlesztés lebonyolításának belső rendjének szabályozottsága, a végrehajtás személyi, szervezeti feltételei 38
      2.1.3. A fejlesztési feladat lebonyolításánál a feladatellátás rendjére, az ellenőrzési feladatok teljesítésére, valamint a felelősségi szabályokra vonatkozó előírások betartása 41
   2.2. Az elektronikus közigazgatási feladatok ellátása, a közérdekű adatok elektronikus közzététele 42
3. A költségvetési gazdálkodás belső kontrolljai 45
   3.1. A szabályozottság kockázata a költségvetés tervezési, gazdálkodási, beszámolási és a folyamatba épített, előzetes és utólagos vezetői ellenőrzési feladatoknál 45
   3.2. A belső kontrollok érvényesülése az önkormányzati források szabályszerű felhasználásában, a költségvetési tervezés, gazdálkodás, beszámolás folyamataiban 47
   3.3. A belső ellenőrzési kötelezettség teljesítése, javaslatainak hasznosulása 50

4. Az ÁSZ korábbi ellenőrzési javaslatai alapján készített intézkedési terv végrehajtása, eredményessége 54

4.1. Az Önkormányzat gazdálkodási rendszerének átfogó ellenőrzése során tett javaslatok végrehajtására tervezett intézkedések megvalósulása 54

4.2. A zárszámadáshoz kapcsolódó (állami hozzájárulások, támogatások igénylésének és felhasználásának ellenőrzése), valamint a további vizsgálatok esetében a megállapítások, javaslatok alapján tett intézkedések 59

ZÁRADÉK 62

MELLÉKLETEK

1. számú Az Önkormányzat gazdálkodását meghatározó adatok, mutatószámok (1 oldal)

2. számú Az önkormányzati vagyon alakulása (1 oldal)

3. számú Az Önkormányzat 2004-2006. évi költségvetési előirányzatainak és azok pénzügyi teljesítéseinek alakulása (1 oldal)

4. számú Tanúsítvány az európai uniós forrásokkal támogatott programok, célok tervezett és tényleges 2005-2008. évi adatairól (1 oldal)

5. számú Adatlap az Önkormányzat európai uniós forrással támogatott fejlesztéséről (3 oldal)

RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉK

Törvények	
2007. évi költségvetési törvény	a Magyar Köztársaság 2007. évi költségvetéséről szóló 2006. évi. CXXI. törvény
Áht.	az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény
Cct.	a helyi önkormányzatok címzett és céltámogatási rendszeréről szóló 1992. évi LXXXIX. törvény
Eisztv.	az elektronikus információszabadságról szóló 2005. évi XC. törvény
Htv.	a helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény
Kbt.	A közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény
Ket.	a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény
Közokt. tv.	a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény
Ktv.	a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény
Ötv.	a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény
Számv. tv.	a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény
Rendeletek	
18/2005. (XII. 27.) IHM rendelet	a közzétételi listákon szereplő adatok közzétételéhez szükséges közzétételi mintákról
2005. évi költségvetési rendelet	Tapolca Város Önkormányzata Képviselő-testületének 1/2005. (II. 18.) számú rendelete az Önkormányzat 2005. évi költségvetéséről, a végrehajtásával kapcsolatos egyéb szabályokról
2005. évi zárszámadási rendelet	Tapolca Város Önkormányzata Képviselő-testületének 11/2006. (IV. 28.) számú rendelete az Önkormányzat 2005. évi költségvetés végrehajtásáról
2006. évi költségvetési rendelet	Tapolca Város Önkormányzata Képviselő-testületének 2/2006. (II. 13.) számú rendelete az Önkormányzat 2007. évi költségvetéséről, a végrehajtásával kapcsolatos egyéb szabályokról
2006. évi zárszámadási rendelet	Tapolca Város Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2007. (IV. 16.) számú rendelete az Önkormányzat 2006. évi költségvetés végrehajtásáról
2007. évi költségvetési rendelet	Tapolca Város Önkormányzata Képviselő-testületének 2/2007. (II. 14.) számú rendelete az Önkormányzat 2007. évi költségvetéséről, a végrehajtásával kapcsolatos egyéb szabályokról
2007. évi zárszámadási rendelet	Tapolca Város Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2008. (IV. 7.) számú rendelete az Önkormányzat 2007. évi költségvetés végrehajtásáról

2008. évi költségvetési rendelet	Tapolca Város Önkormányzata Képviselő-testületének 1/2008. (II. 18.) számú rendelete az Önkormányzat 2008. évi költségvetéséről, a végrehajtásával kapcsolatos egyéb szabályokról
Ámr.	az államháztartás működési rendjéről szóló 217/1998. (XII. 30.) Korm. rendelet
Ber.	a költségvetési szervek belső ellenőrzéséről szóló 193/2003. (XI. 26.) Korm. rendelet
$SzMSz_1$	Tapolca Város Önkormányzatának Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 3/2005. (II. 18.) számú rendelete, 2. számú függeléke a Tapolca Város Polgármesteri Hivatala Szervezeti és Működési Szabályzata
$SzMSz_2$	Tapolca Város Önkormányzatának Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 8/2007. (IV. 16.) számú rendelete, 3. számú függeléke a Tapolca Város Polgármesteri Hivatala Szervezeti és Működési Szabályzata
vagyongazdálkodási rendelet	Tapolca Város Önkormányzata vagyonáról és a vagyonhasznosítás szabályairól szóló 10/2004. (IV.20.) számú rendelet
Vhr.	az államháztartás szervezetei beszámolási és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól szóló 249/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet

Szórövidítések

ÁROP	ÚMFT Államreform Operatív Program
ÁSZ	Állami Számvevőszék
CHF	Svájci frank
DeB	Döntés-előkészítő Bizottság
Döntőbizottság	Közbeszerzések Tanácsa Közbeszerzési Döntőbizottság
EKOP	ÚMFT Elektronikus Közigazgatási Operatív Program
e-közigazgatás	elektronikus közigazgatás
EU	Európai Unió
FEUVE	folyamatba épített, előzetes és utólagos vezetői ellenőrzés
gazdasági $program_1$	Tapolca Város Önkormányzata Képviselő-testületének 34/2003. (III. 25.) számú határozata a Tapolca Város Önkormányzata 2003-2006. évre vonatkozó gazdasági ciklusprogramjáról
gazdasági $program_2$	Tapolca Város Önkormányzata Képviselő-testületének 112/2007. (IV. 13.) számú határozata a Tapolca Város Önkormányzat 2007-2010. évek közötti gazdálkodásának stratégiai programjáról, amely iránymutatás is a 2011-2013. évek közötti fejlesztésekhez
GVOP	NFT Gazdasági Versenyképesség Operatív Program
HEFOP	NFT Humánerőforrás - fejlesztési Operatív Program

IH	Irányító Hatóság
IVS	Tapolca Város Integrált Városfejlesztési Stratégia
jegyző	Tapolca Város Önkormányzat Jegyzője
KDOP	ÚMFT Közép – Dunántúli Operatív Program
KDRFÜ Kht.	Közép-Dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség Közhasznú Társaság
KEOP	ÚMFT Környezet és Energia Operatív Program
Képviselő-testület	Tapolca Város Önkormányzat Képviselő-testülete
Kereskedelmi Kft.	Tapolca Város Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.
Közétkeztető Kft.	Tapolcai Diák- és Közétkeztető és Szolgáltató Kft.
MÁK	Magyar Államkincstár
MIT	Magyar Információs Társadalom
NFT	Nemzeti Fejlesztési Terv
OKÉV	Országos Közoktatási Értékelési és Vizsgaközpont
OKM	Oktatási és Kulturális Minisztérium
OTH IH	Országos Területfejlesztési Hivatal Regionális Operatív Program és INTERREG Közösségi Kezdeményezés Irányító Hatóság
Pénzügyi bizottság	Tapolca Város Önkormányzat Képviselő-testülete Pénzügyi és Településfejlesztési Bizottsága
PM	Pénzügyminisztérium
polgármester	Tapolca Város Önkormányzat Polgármestere
Polgármesteri hivatal	Tapolca Város Önkormányzat Polgármesteri Hivatala
ROP	NFT Regionális Fejlesztési Operatív Program
SzMSz	Szervezeti és Működési Szabályzat
TIOP	OMFT Társadalmi Infrastruktúra Operatív Program
ÚMFT	Új Magyarország Fejlesztési Terv
Ügyrend	Tapolca Város Önkormányzat Polgármesteri Hivatalának Gazdasági Ügyrendje
Városgazdálkodási Kft.	Tapolcai Városgazdálkodási Kft.
VÁTI Kht.	Városépítési Tudományos és Tervező Intézet Magyar Regionális és Urbanisztikai Közhasznú Társaság

ÉRTELMEZŐ SZÓTÁR

1. elektronikus szolgáltatási szint	Az 1044/2005. (V. 11.) Korm. határozat alapján olyan információs, tájékoztató szolgáltatás, amely csak általános információkat közöl az adott üggyel kapcsolatos teendőkről és a szükséges dokumentumokról.
2. elektronikus szolgáltatási szint	Az 1044/2005. (V. 11.) Korm. határozat alapján olyan egyirányú kapcsolatot biztosító szolgáltatás, amely az 1. szinten túl biztosítja az adott ügy intézéséhez szükséges dokumentumok, nyomtatványok letöltését, és azok ellenőrzéssel, vagy ellenőrzés nélküli elektronikus kitöltését, amely esetben a dokumentumok benyújtása hagyományos úton történik.
3. elektronikus szolgáltatási szint	Az 1044/2005. (V. 11.) Korm. határozat alapján olyan kétirányú kapcsolatot biztosító szolgáltatás, amely közvetlen, vagy ellenőrzött kitöltésű dokumentum segítségével biztosítja az elektronikus adatbevitelt és a bevitt adatok ellenőrzését. Az ügy indításához, intézéséhez személyes megjelenés nem szükséges, de az ügyhöz kapcsolódó közigazgatási döntés (határozat, egyéb aktus) közlése, valamint a kapcsolódó illeték-, vagy díjfizetés hagyományos úton történik.
4. elektronikus szolgáltatási szint	Az 1044/2005. (V. 11.) Korm. határozat alapján olyan teljes közvetlen kétirányú ügyintézési folyamatot biztosító szolgáltatás, amikor az ügyhöz kapcsolódó közigazgatási döntés is elektronikus úton kerül közlésre, illetve a kapcsolódó illeték-, vagy díjfizetés elektronikus úton is intézhető.
EMIR	Egységes monitoring informatikai rendszer az Európai Unió által nyújtott egyes pénzügyi támogatások felhasználásával megvalósuló programok, projektek figyelemmel kísérésére kialakított számítógépes nyilvántartási rendszer, amely a programok és a projektek adatait gyűjti, rendszerezi és tartja nyilván.
európai uniós források	Az elnyert európai uniós források lehívása a támogatott projekt megvalósítása érdekében, a fejlesztés lebonyolítása során felmerült kiadások finanszírozására.
fejlesztési feladat (projekt)	A fejlesztési feladat (projekt) tartalmilag és formailag részletesen kidolgozott, megfelelő pénzügyi háttérrel és végrehajtási ütemezéssel rendelkező fejlesztési terv, amely illeszkedik az Európai Unió, illetve a Nemzeti Fejlesztési Terv által támogatott programokhoz.
fejlesztési célkitűzés	Az önkormányzat által ellátott kötelező, vagy önként vállalt feladatok ellátásának mennyiségi, vagy minőségi fejlesztésére vonatkozó terv. A mennyiségi fejlesztés megvalósulhat beszerzéssel, létesítéssel, bővítéssel, átalakítással.
GVOP-4.3	e-Közigazgatás fejlesztését célzó pályázati lehetőség
GVOP-4.4	Szélessávú távközlési hálózat bővítése pályázati lehetőség
HEFOP-3.1.3	Felkészítés a kompetencia–alapú oktatásra pályázati lehe-

	tőség
irányító hatóság	A strukturális alapok és a Kohéziós alap forrásainak szabályszerű, hatékony és eredményes felhasználásához szükséges intézményrendszer felső eleme. Az irányító hatóság általános és átfogó felelősséget visel a programok, projektek hatékony és szabályszerű végrehajtásáért. Felelősségi köréből eredően ellenőrzi a közösségi, valamint a hazai jogszabályok betartását, koordinálja az európai uniós források szétosztásának folyamatát, irányítja az intézményrendszer, a statisztikai és a pénzügyi nyilvántartási rendszer működését.
KDOP-3.1.1/A-B	Települési (al)központok kialakítása és értékmegőrző rehabilitációja
KDOP-4.2.1	Belterületi utak fejlesztése pályázati lehetőség
KDOP-4.2.2	Kerékpárút hálózat fejlesztése pályázati lehetőség
KDOP-5.3.2	Utólagos akadálymentesítés (Egyenlő esélyű hozzáférés a közszolgáltatásokhoz) pályázati lehetőség
KDOP-5.1.1/2F	Közoktatási Infrastruktúrális Fejlesztés pályázati lehetőség
kedvezményezett	Az a helyi önkormányzat, illetve költségvetési intézménye, amely a támogatási szerződést kedvezményezettként aláírja, a projektet, illetve a központi programhoz kapcsolódó támogatott önkormányzati programot végrehajtja.
KEOP-1.2.0	Nemzeti Települési Szennyvízelvezetési és –tisztítási kétfordulós pályázati lehetőség
lebonyolítás	Az európai uniós források felhasználásával megvalósuló fejlesztésre irányuló műszaki, gazdasági (pénzügyi) tevékenységet magában foglaló szervezési, irányítási szolgáltatás. A szervezési szolgáltatás kiterjedhet a pályázatkészítésre, a közbeszerzési eljárás lebonyolításán keresztül a folyamatos műszaki ellenőrzésre, a pénzügyi elszámolásra, a műszaki átadás-átvételre, az üzembe helyezésre, illetve a fejlesztési folyamat egyes elemeire.
operatív program	Az Európai Bizottság által jóváhagyott, a Közösségi Támogatási Keret végrehajtására vonatkozó 2004-2006 közötti, több évre szóló intézkedésekhez kapcsolódó prioritások egységes rendszerét tartalmazó dokumentum. A strukturális alapok operatív programjai: Agrár és Vidékfejlesztési Operatív Program (AVOP); Gazdasági Versenyképesség Operatív Program (GVOP); Humánerőforrás-fejlesztési Operatív Program (HEFOP); Környezetvédelmi és Infrastruktúra-fejlesztési Operatív Program (KIOP); Regionális Fejlesztési Operatív Program (ROP).
ROP-2.2.1	Város-rehabilitáció pályázati lehetőség
támogatási szerződés	A strukturális alapok esetében az irányító hatóságnak, illetve a Kohéziós alap esetében a közreműködő szervezeteknek a kedvezményezett önkormányzattal kötött szerződése, amely a támogatás felhasználásának részletes feltételeit tartalmazza.

TIOP-1.1.1 A pedagógiai, módszertani reformot támogató informatikai infrastruktúra fejlesztése pályázati lehetőség

SZÁMVEVŐI JELENTÉS

Tapolca Város Önkormányzata gazdálkodási rendszerének 2008. évi ellenőrzéséről

BEVEZETÉS

Az Ötv. 92. § (1) bekezdése, az Állami Számvevőszékről szóló 1989. évi XXXVIII. törvény 2. § (3) bekezdése, valamint az Áht. 120/A. § (1) bekezdése alapján az önkormányzatok gazdálkodását az Állami Számvevőszék ellenőrzi. Az ellenőrzésre az Országgyűlés illetékes bizottságai részére is átadott, országosan egységes ellenőrzési program szerint került sor.

Az Állami Számvevőszék a stratégiájában foglalt célkitűzéseknek megfelelően a helyi önkormányzatok költségvetési gazdálkodási rendszere átfogó ellenőrzésének programját a 2007. évtől megújította, azt kiegészítette további – teljesítmény-ellenőrzési – elemekkel.

Az ellenőrzés célja annak értékelése volt, hogy az Önkormányzat:

- milyen módon biztosította a költségvetési és a pénzügyi egyensúlyt a költségvetésében és annak teljesítése során, valamint változott-e a finanszírozási célú pénzügyi műveletek jelentősége a hiányzó bevételi források pótlásában;
- eredményesen készült-e fel a szabályozottság és a szervezettség terén az európai uniós források igénylésére és felhasználására, továbbá biztosította-e az e-közigazgatás feltételeit, az adatok közzétételével a gazdálkodás nyilvánosságát;
- kialakította-e a külső és a belső feltételeknek megfelelően a költségvetés tervezési, gazdálkodási és zárszámadási feladatai belső kontrollrendszerét[1], ezen tevékenységek szabályszerű ellátásához hozzájárult-e a folyamatba épített, előzetes és utólagos vezetői ellenőrzés, valamint a belső ellenőrzés;

megfelelően hasznosították-e a korábbi számvevőszéki ellenőrzések megállapításait, szabályszerűségi[2] és célszerűségi javaslatait.

---

[1] A gazdálkodás szabályszerűségét biztosító kontrollrendszer alatt értjük a kiépített és működő belső irányítási és szabályozási rendszert, valamint a belső ellenőrzési funkciók ellátásának rendszerét.

[2] A törvényi előírások betartásának elmulasztásakor egységesen a törvénysértés megjelölést alkalmazzuk, mivel az ÁSZ nem tehet különbséget a törvényi előírások között.

Az ellenőrzés típusa: átfogó ellenőrzés, amely egyidejűleg – egy ellenőrzés keretében – meghatározott területekre összpontosítva érvényesíti a szabályszerűségi, valamint a teljesítmény-ellenőrzés jellemzőit.

Az ellenőrzött időszak: az 1., 2. és 4. programpontok tekintetében a 2005-2007. évek és 2008. I. negyedév, a 3. ellenőrzési programpontnál a 2007. év és 2008. I. negyedév.

Tapolca város állandó lakosainak száma 2008. január 1-jén 17 216 fő volt. A 2006. évi önkormányzati választást követően az Önkormányzat 18 tagú Képviselő-testületének munkáját három állandó bizottság segítette. A helyi önkormányzat mellett a 2006. évi önkormányzati választásokat követően kettő[3] kisebbségi önkormányzat működött. A polgármester az 1998. évi önkormányzati képviselő és polgármester választás óta, a jegyző a 2001. évtől tölti be tisztségét.

Az Önkormányzat feladatainak végrehajtása érdekében a 2007. évben 14 költségvetési intézményt működtetett, amelyekből egy önállóan gazdálkodott. Az Önkormányzat a nem kötelező feladatellátásához kapcsolódó, egy önállóan és öt részben önállóan gazdálkodó intézményét 2007. szeptember 1-jétől átadta működtetésre a Veszprém Megyei Önkormányzatnak. A feladatok ellátásában részt vett három gazdasági társasága, továbbá egy alapítványa. Az Önkormányzat a 2007. évi költségvetési beszámolója szerint 3682 millió Ft költségvetési bevételt ért el és 3476 millió Ft költségvetési kiadást teljesített, 2007. december 31-én a könyvviteli mérleg szerint 9779 millió Ft értékű vagyonnal rendelkezett. Az Önkormányzat vagyona a 2005. év végi állományhoz viszonyítva 29,1%-kal emelkedett, ezen belül közel háromszorosára (270,1%-kal) nőtt az üzemeltetetésre átadott eszközök állománya a hat intézmény működtetésének átadása miatt, és több mint duplájára (122,9%-kal) nőtt a forgóeszközök állománya az 1000 millió Ft összegű kötvénykibocsátás következtében. A vállalt kötelezettségek hatására az egy lakosra jutó adósságállomány a 2007. év végén 74 524 Ft volt. A 2008. évi költségvetési rendeletben 3962 millió Ft költségvetési bevételt és 4047 millió Ft költségvetési kiadást irányoztak elő. Az összes költségvetési bevétel 33,3%-át a saját bevétel, illetve 17,4%-át a helyi adó bevétel biztosította a 2007. évben. Az összes költségvetési kiadásból a felhalmozási célú kiadás részaránya a 2007. évben 17,8% volt. A Polgármesteri hivatalban dolgozó köztisztviselők száma 2007. december 31-én 79 fő, a költségvetési intézményekben foglalkoztatott közalkalmazottak száma 281 fő volt. Az Önkormányzat gazdálkodását meghatározó adatokat, mutatószámokat az 1–3. számú mellékletek tartalmazzák.

Az Önkormányzat költségvetési és pénzügyi helyzetét az elemző eljárás módszerével vizsgáltuk. E körben elemeztük a költségvetés egyensúlyi helyzetének alakulását, a tervezett és tényleges költségvetési hiány okait, a mérséklésére tett intézkedéseket, finanszírozásának módját, az Önkormányzat adósságállományának alakulását, összetevőit.

[3] cigány és német

A teljesítmény-ellenőrzés módszerével vizsgáltuk, a belső szabályozottság, szervezettség terén az Önkormányzat felkészültségét az európai uniós források figyelésére, igénylésére és felhasználására, továbbá értékeltük, hogy az igényelt európai uniós támogatások az Önkormányzat által meghatározott fejlesztési célkitűzésekhez kapcsolódtak-e. Az eredményesség szempontjából a minősítést a lényegességi szinthez való viszonyítással végeztük el. Az ellenőrzés során felmértük, hogy az e-közigazgatási feladat ellátása, illetve bevezetése, működtetése érdekében milyen intézkedéseket tettek, valamint biztosították-e a közérdekű adatok közzétételét.

A költségvetési gazdálkodás belső kontrolljainak ellenőrzése során értékeltük, hogy a Polgármesteri hivatalnál a költségvetés tervezési, gazdálkodási, zárszámadás készítési feladatok belső kontrolljainak kiépítettsége és működése megfelelő biztosítékot ad-e a gazdálkodási feladatok megfelelő, szabályszerű ellátására. Felmértük és minősítettük a költségvetés tervezési, a gazdálkodási, a zárszámadás készítési feladatokkal, továbbá a pénzügyi- számviteli területen az informatikával kapcsolatosan kialakított kontrollok megfelelőségét, valamint azok működésének eredményességét, megbízhatóságát. Értékeltük a belső ellenőrzés szervezeti és szabályozási keretét, továbbá működését.

A Polgármesteri hivatalnál értékeltük a gazdálkodás folyamatában a kontrollok működésének megbízhatóságát, ennek keretében ellenőriztük a szakmai teljesítés igazolására és az utalvány ellenjegyzésére kialakított kontrollok végrehajtását. Az ellenőrzést a következő, kiemelt kockázatuk alapján kiválasztott[4] az általánostól jellemzően eltérő, egyedi eljárást igénylő gazdasági eseményekkel kapcsolatos kifizetésekre folytattuk le[5]:

- a külső szolgáltató által végzett karbantartási, kisjavítási szolgáltatások,
- a gépek, berendezések, felszerelések beszerzése, továbbá
- a működési célú pénzeszköz átadásokból az államháztartáson kívülre teljesített kifizetésekre.

Az ellenőrzés hatékony elvégzése céljából a vizsgálandó területek kiválasztása során a kockázatokon alapuló megközelítés érvényesült, ezáltal az ellenőrzési

[4] Az önkormányzatok kiemelt előirányzataira vonatkozóan, a vertikális folyamatokra elvégeztük a kockázatok becslését, amelynek eredményeként a külső szolgáltató által végzett karbantartási, kisjavítási szolgáltatások, a gépek, berendezések, felszerelések beszerzése valamint a működési célú pénzeszköz átadások államháztartáson kívülre teljesített kifizetései kiemelkedően kockázatos területeknek bizonyultak.

[5] A korábbi ellenőrzési tapasztalataink szerint ezeken a területeken a jegyzők nem, vagy hiányosan szabályozták a megbízás, megrendelés, illetve beszerzés indokoltságának, szükségességének elbírálására, igazolására, valamint a teljesítések dokumentálására, a kifizetések jogosságának megítélésére szolgáló kontrollokat. További kockázatot jelentett a külső szolgáltató által végzett karbantartási, kisjavítási munkák esetében, hogy az 50 ezer Ft alatti megrendelésekre vonatkozóan az ellenőrzési tapasztalataink szerint a jegyzők nem alakították ki a kötelezettségvállalások rendjét és nyilvántartási formáját, valamint a szabályozás elmulasztása esetén nem történt meg az írásbeli kötelezettségvállalás és annak az ellenjegyzése sem.

erőforrásokat azokra a területekre fókuszáltuk, amelyeken legnagyobb a hibák előfordulási valószínűsége. Az ellenőrzési erőforrások ilyen típusú összpontosításával minimálisra csökkenthető a kívánt ellenőrzési bizonyosság eléréséhez szükséges időráfordítás.

A pénzügyi-számviteli folyamatokban alkalmazott belső kontrollok létezésének és működésének ellenőrzésére a vizsgált három terület 2007. évi könyvviteli tételeiből területenként egyszerű véletlen mintát vettünk. A kijelölt gazdasági eseményre elvégzett megfelelőségi tesztek alapján értékeltük a kontrollok működésének eredményességét, megbízhatóságát a vizsgált három területre különkülön, majd összefoglalóan[6] a Polgármesteri hivatal egyedi eljárást igénylő gazdasági eseményeire. A helyszíni ellenőrzés megállapításainak részletes dokumentálását három megfelelőségi tesztlapon, öt elővizsgálati és kilenc helyszíni ellenőrzési munkalapon biztosítottuk. Ezeken a teszt- és munkalapokon a minősítés alapjául szolgáló kérdések és a vonatkozó konkrét jogszabályhelyek megjelölése mellett értékeltük a kialakított belső kontrollokban rejlő kockázatokat[7] és a kialakított kontrollok működésének megbízhatóságát[8].

Az ÁSZ korábbi ellenőrzési javaslatai alapján tett intézkedéseket, illetve azok megvalósítását utóellenőrzés keretében vizsgáltuk. A gazdálkodási rendszer átfogó ellenőrzése során megfogalmazott javaslatok végrehajtására tett intézkedések megvalósítását ellenőriztük, az egyéb számvevőszéki ellenőrzések során tett javaslatok esetében pedig a kiadott intézkedéseket tekintettük át.

A helyszíni ellenőrzés során kitöltött – az ellenőrzést végző számvevő és a Polgármesteri hivatal felelős köztisztviselője által aláírt – elővizsgálati és helyszíni ellenőrzési munkalapokat, azok kitöltési útmutatóit, továbbá a megfelelőségi tesztek dokumentumait a polgármester részére a számvevői jelentéssel egyidejűleg átadtuk.

---

[6] A vizsgált három terület egyedi értékelési pontszámait a területek relatív költségvetési súlyával arányosan összegeztük.

[7] A kialakított belső kontrollokban rejlő kockázatot alacsonynak minősítettük, ha a kontrollok – végrehajtásuk esetén – megfelelő védelmet nyújtanak a hibák bekövetkezése ellen. Közepesnek minősítettük a belső kontrollokban rejlő kockázatot, amennyiben a kontrollok – végrehajtásuk esetén – a lehetséges hibák többsége ellen védelmet nyújtanak. Magasnak értékeltük a kockázatot, ha a kontrollok – kialakításuk hiányában, vagy hiányos kialakításuk miatt – nem nyújtanak elegendő védelmet a lehetséges hibákkal szemben.

[8] A kontrollok működésének eredményességét, megbízhatóságát kiválónak értékeltük abban az esetben, ha azok működése – esetleges apróbb hiányosságoktól eltekintve – megfelelt a hibák megelőzésére és kijavítására meghatározott szabályozásnak és a legmagasabb szintű elvárásoknak. Jónak minősítettük a kontrollok működését, ha a hiányosságok száma ugyan jelentős volt, de nem veszélyeztette az ellenőrzött terület hibáinak megelőzését és kijavítását. Amennyiben a hiányosságok mértéke nem biztosította a hibák megelőzését, feltárását, kijavítását és ezáltal veszélyeztette az eredményes, megbízható működést, a kontroll működésének megbízhatósága gyenge minősítést kapott.

I. ÖSSZEGZŐ MEGÁLLAPÍTÁSOK, KÖVETKEZTETÉSEK, JAVASLATOK

Az Önkormányzatnál a 2005-2008 közötti időszak első két évében az előző évekhez viszonyítva a tervezett költségvetési bevétel főösszege a 2006. és a 2007. évre csökkent, majd a 2008. évre növekedett. A teljesített költségvetési bevétel főösszege változó irányú volt, a 2006. évre növekedett, a 2007. évre csökkent. A tervezett és teljesített költségvetési kiadás a 2006. és a 2007. évben is csökkent az előző évhez képest, a 2008. évben a tervezett költségvetési kiadás növekedett. Az Önkormányzat **költségvetésének egyensúlya** a 2005-2008. években nem volt biztosított, mivel a költségvetési bevételek előirányzata a 2005-2008. években nem fedezte a tervezett költségvetési kiadásokat. A teljesítési adatok alapján ugyanakkor az Önkormányzat a 2005-2007. éveket költségvetési bevételi többlettel zárta. A költségvetési rendeletekben a 2005-2006. években a költségvetés bevételi főösszegének, a 2005-2007. években a költségvetés kiadási főösszegének megállapításakor az Áht. előírásai ellenére finanszírozási célú pénzügyi műveleteket (hitelek felvételét és visszafizetését) vettek figyelembe költségvetési hiányt módosító költségvetési bevételként és kiadásként. Az Önkormányzatnál a 2008. évi költségvetési rendelet jóváhagyásakor a költségvetés bevételi és kiadási főösszegének megállapításánál az Áht. fentiek szerinti előírásait figyelembe vették.

A 2005-2008. évek költségvetési **hiányát** a működési célú, valamint a felhalmozási célú költségvetési bevételeket meghaladó összegben tervezett működési célú, illetve felhalmozási célú költségvetési kiadások okozták. A kialakult költségvetési hiányban meghatározó volt, hogy az Önkormányzat által önként vállalt feladatokra, valamint a tervezett fejlesztési kiadásokra a tervezett költségvetési bevételek nem nyújtottak fedezetet. A Képviselő-testület a költségvetési egyensúlyt a 2005-2008. évi költségvetési rendeletek szerint működési és felhalmozási célú hitel felvételével tervezte biztosítani. Az Önkormányzatnál a felhalmozási feladatok megvalósítására a 2005-2007. években hosszú lejáratú fejlesztési célú hiteleket vettek fel. A hiteleket a szerződés szerinti törlesztési türelmi időt követően 14, illetve 15 év alatt kell visszafizetni, de a kamatfizetési kötelezettség mind a négy hitelszerződés alapján a folyósítás napjától fennállt és negyedévenként esedékes. Az évközi likviditási gondok megoldása céljából a 2006-2007. években volt szükség folyószámlahitel felvételére.

A Képviselő-testület a 2007. év folyamán a hitelkeret szerződésekben biztosított hitelfelvételi lehetőségek mellett, a következő években tervezett önkormányzati beruházások finanszírozásához szükséges önrész biztosítása érdekében 1000 millió Ft értékben svájci frank alapú fejlesztési célú kötvény kibocsátásáról döntött. A kötvény futamideje 20 év, változó kamatozású, és négy év türelmi időt követően évente egyenlő részletekben kell törleszteni. A kiadások csökkentése érdekében a 2006. évben megszüntették a kórház intézményként való működtetését, majd a 2007. évben hat, megyei feladatokat ellátó intézményt átadtak a Veszprém Megyei Önkormányzatnak.

Az Önkormányzat **eladósodása** a 2005. évhez képest a 2007. évre **növekedett**, mivel a hosszú és rövid lejáratú fizetési kötelezettségek önkormányzati összes forráson belüli aránya (eladósodási mutató) emelkedett. Az eladósodási mutató növekedését a hosszú lejáratú kötelezettségek év végi állományának emelkedése okozta. Az eladósodás szempontjából kedvezetlenül alakult az Önkormányzat pénzügyi helyzete, mivel a hosszú lejáratú kötelezettségek állományának növekedése meghaladta az összes kötelezettség növekedését. A fejlesztési célú kötvénykibocsátás következményeként a 2007. évben növekedett az Önkormányzat hosszú távra vállalt kötelezettsége, az összes kötelezettségen belül a rövid lejáratú kötelezettségek csökkenést mutattak. Az Önkormányzatnál a 2006. évben a pénzeszközök állománya csökkent, azonban a kötvénykibocsátásból elért bevétel betétként történő hasznosítása miatt a 2007. évben több mint hétszeresére növekedett az előző évhez viszonyítva. A követelések az előző évhez viszonyítva a 2005-2007. évek között csökkentek.

Az Önkormányzatnál a költségvetési bevételek főösszegének teljesítése minden évben meghaladta a tervezett eredeti előirányzatot, a kiadási főösszegek pedig évente csökkenő mértékben teljesültek. A működési célú költségvetési bevételeket mindhárom évben túlteljesítették, a működési célú költségvetési kiadások teljesítése a 2005-2007. években elmaradt az eredeti előirányzattól. A felhalmozási célú költségvetési bevételek és kiadások teljesítése (a 2006. évi felhalmozási célú kiadás kivételével) mindhárom évben alacsonyabb volt az eredetileg tervezett összegnél. Az Önkormányzat a 2005-2007. évek gazdálkodását a tervezett költségvetési hiány ellenére költségvetési többletbevétellel zárta. A működési célú költségvetési bevételek eredeti előirányzatainak túlteljesítése fedezte a 2005-2007. években a működési kiadásoknál tervezett hiányt, valamint a felhalmozási célú költségvetési kiadásoknál jelentkező hiányt.

Az Önkormányzatnál a tárgyévet követő év működési célú költségvetési bevételek eredeti előirányzatai között pénzforgalom nélküli bevételként, előző évi pénzmaradvány igénybevételeként az előző évi költségvetést terhelő szállítói kötelezettségek fedezetét a 2005. és a 2007. évben nem, a 2006. évben alacsonyabb összegben tervezték meg. A tárgyévi költségvetési bevételek nem megfelelő számbavétele miatt ezekben az években az Önkormányzatnál a költségvetés tervezése nem volt megalapozott.

Az Önkormányzat működési célú költségvetési bevételei közül a helyi adókból származó bevétel részét képező iparűzési adóból keletkezett bevételek a 2005-2007. években az eredeti előirányzathoz viszonyítva túlteljesültek, mely nem a tervezés hiányosságaiból következett be. A felhalmozási célú költségvetési kiadások közül a 2005-2007. években a felújítási és a 2006. évi beruházási kiadások túlteljesültek az eredeti előirányzathoz viszonyítva. A túlteljesítés részben a tervezés hiányosságaira vezethető vissza, mivel a teljesített felújítási, illetve beruházási kiadások fedezete az előző évi pénzmaradvány, illetve a pályázati úton elnyert pénzeszközök voltak. A 2005. évi és a 2007. évi beruházási kiadások alulteljesítését a kivitelezési munkák a tervezettől történt elmaradása okozta.

A felhalmozási célú költségvetési bevételek eredeti előirányzatként tervezett összegétől történt elmaradását a tervezett ingatlan értékesítésből származó bevételek alulteljesítése okozta. Az ingatlanértékesítések tervezettől történt elmara-

dásának oka részben túltervezés, valamint az, hogy az elidegenítésre szánt ingatlanokra nem volt kereslet.

Az Önkormányzat hosszú távú **fejlesztési céljait** a gazdasági program$_{1,2}$-ben és az IVS-ben rögzítette. A fejlesztési célkitűzések megvalósításának lehetséges pénzügyi forrásait nem jelölték meg a gazdasági program$_{1,2}$-ben. A fejlesztésekhez az európai uniós források bevonásának lehetőségét tartalmazta a gazdasági program$_2$, míg az IVS a KDOP intézkedés forrásait konkrétan megjelölte. A fejlesztési célok meghatározásához a gazdasági program$_2$ és az IVS esetében készítettek swot analízist a helyzetértékelés, a lehetőségek és a prioritások felmérése érdekében. Az Önkormányzatnál fejlesztési céljai megvalósításához a 2005-2008. I. negyedév között **európai uniós** forrásra kilenc **pályázatot** nyújtottak be, melyek közül egy projekt tartaléklistán volt, egy projektet elutasítottak, három elbírálás alatt volt, azokat az IH-k befogadták, melyek közül kettő pályázat pedig beérkezett a közreműködő szervezethez, illetve három fejlesztési projektje megvalósítására kötött támogatási szerződést. Ebből egy fejlesztést az Önkormányzat volt intézményében – amelyet a Veszprém Megyei Önkormányzatnak adott át fenntartásra – valósítanak meg. A 2007-2008. évek költségvetési rendeleteiben az Önkormányzat a jogszabályi előírásoknak megfelelően elkülönítetten szerepeltette az európai uniós támogatással megvalósítandó projektek bevételeit és kiadásait, illetve a pályázatokhoz tervezett saját forrásrészt is.

Az Önkormányzatnál az **európai uniós források** igénybevételének és felhasználásának önkormányzati szintű **szabályait** nem határozták meg. Az SzMSz$_{1,2}$-ben – illetve egyéb szabályzatban – nem szabályozták az európai uniós források igénybevételével és felhasználásával kapcsolatos döntési jogköröket. Nem jelölték ki szabályozásban az önkormányzati szintű pályázatkoordinálás feladatait és felelősét, a pályázat nyilvántartás vezetésének felelősét, az európai uniós forrásokkal kapcsolatos információk áramlásának önkormányzati szintű szabályait, a pályázatfigyelést végzők és a döntési jogkörrel rendelkezők közötti információ-szolgáltatási kötelezettséget. Nem határozták meg a polgármester és a fejlesztési feladat lebonyolítója közötti kapcsolattartás rendjét, a pályázatfigyelés, pályázatkészítés rendjét, valamint az európai uniós forrásokkal támogatott fejlesztések lebonyolításának ellenőrzési kötelezettségét, feladatait és felelőseit.

A Polgármesteri hivatalban az európai uniós forrásokra irányuló pályázatfigyelés, pályázat-előkészítés feladatait az SzMSz$_{1,2}$ és a köztisztviselők munkaköri leírásai is tartalmazták. A munkaköri leírásokban kijelölték a koordinálási, a pályázatkészítési, a pályázatbonyolítási feladatok felelőseit, azonban e feladatok elvégzésének rendjét, szabályait nem határozták meg. A munkaköri leírások nem tartalmazták az ellenőrzés feladatait és felelőseit sem. A szabályozás hiánya ellenére a Polgármesteri hivatalban a pályázatfigyelés, pályázatkészítés, koordinációs, adminisztrációs, illetve a fejlesztési projektek lebonyolítási **feladat ellátását** megszervezték, személyi és tárgyi feltételeit **biztosították**. A pályázatfigyelés és pályázatkészítés feladatába külső szervezeteket is bevontak. A külső szervezetek megbízása esetén szerződésben rögzítették a feladatellátás kötelezettségét, az információ átadás formáját, tartalmát és módját,

azonban nem rendelkeztek a külső szervezet és a Polgármesteri hivatal képviselője közötti kapcsolattartás és felelősség szabályairól.

A Képviselő-testület határozata alapján pályázatot nyújtottak be, a KDOP 4.2.2. intézkedés keretében a ***„Tapolcai és Tapolca-Diszel közötti kerékpárút II. ütemét"*** projektre és 39,8 millió Ft európai uniós támogatásban részesült. A fejlesztési feladatok megvalósítása a 2008. május 21-én megkötött támogatási szerződésben foglaltaknak megfelelően megkezdődött. A 2008. július 11-ig a támogatási szerződés módosítására, illetve a fejlesztési kiadások teljesítésére, az elnyert támogatás igénybevétele nem került sor. A pályázatban vállalt fejlesztési célok, indikátorok még nem teljesülhettek. A fejlesztési feladat kivitelezőjét közbeszerzési eljárás keretében kiválasztották, a munkák 2008. július 8-án megkezdődtek, a lebonyolítási feladatokat az Önkormányzat köztisztviselője végzi. A fejlesztési feladat megvalósítását, elszámolását a belső ellenőrzés és külső ellenőrzés még nem vizsgálta. Az Önkormányzat a belső szabályozottság terén nem, ellenben szervezettség terén eredményesen felkészült az európai uniós források igénybevételére.

Az Önkormányzat a 2005-2008 első negyedéves időszakban nem rendelkezett informatikai stratégiával. A hiányosságot megszüntették az Önkormányzatnál, ugyanis a Képviselő-testület 2008. június 1-jei hatállyal jóváhagyta a Polgármesteri hivatal informatikai stratégiáját. Az informatikai stratégia tartalmazta a helyzetelemzéseket a meglévő informatikai infrastruktúra értékelésével, a lakosság és az Önkormányzat közigazgatás korszerűsítésével szemben támasztott követelményeivel, valamint a számítógépes megoldásokkal kapcsolatban. Az e-közigazgatási feladatok négyes szintjének a megvalósításához szükséges közép és hosszú távú célkitűzések meghatározását az informatikai stratégia szintén tartalmazta.

Az Önkormányzat nem élt a GVOP. 4.3, illetve 4.4. komponensek kínálta, illetve az ÁROP/EKOP informatikai pályázati lehetőségekkel.

Az **e-közigazgatási feladatok** ellátásának személyi feltételeit a Polgármesteri hivatalon belül biztosították. Az e-közigazgatási feladatok megvalósítását az önkormányzati internetes portál működtetésén keresztül biztosították. Az Önkormányzat az e-közigazgatási feladatok 2. elektronikus szolgáltatás szintjét valósította meg az állampolgárok vonatkozásában a személyi okmányok, a lakcímváltozás bejelentés, az útlevélkérelem, illetve a helyi adózás, és a szociális juttatások, támogatások iránti kérelmek ügyintézésében, valamint az üzleti szféra szervei vonatkozásában pedig a helyi adó tekintetében. A Képviselőtestület úgy döntött, hogy a közigazgatási hatósági eljárás során az ügyek elektronikus úton nem intézhetők.

Az Eisztv. rendelkezéseit az Önkormányzat legkésőbb 2008. július 1-jétől köteles alkalmazni. Az Önkormányzat eleget tett az Áht-ban és az Ámr-ben előírt közzétételi kötelezettségének, mivel a 2007. évtől a vagyonnal történő gazdálkodással kapcsolatos nettó öt millió Ft-ot elérő vagy azt meghaladó értékű szerződéskötések adatait, és a 2005. évtől céljelleggel nyújtott működési és felhalmozási célú támogatásokat teljes körűen közzétették, továbbá gondoskodtak a költségvetés és a beszámoló számszaki adatainak, valamint azok szöveges indoklásának a közzétételéről a honlapon.

A 2007. évben a Polgármesteri hivatalban **a költségvetés tervezési és a zárszámadás készítési folyamatok** szabályozottsága alacsony kockázatot jelentett a feladatok szabályszerű végrehajtásában, mert a jegyző belső szabályzatokban szabályozta a költségvetési tervezés és a zárszámadás elkészítési rendjét. Kijelölte a tervezési és a zárszámadási feladatok koordinálásért felelős személyt, az intézmények részére meghatározta a költségvetési javaslat összeállításával kapcsolatos követelményeket. A Képviselő-testület meghatározta a költségvetési szervek elemi beszámolója felülvizsgálatának rendjét, tartalmát. A 2007. évben a költségvetés tervezési és zárszámadás készítési folyamatban a működésbeli hibák megelőzésére, feltárására, kijavítására kialakított kontrollok működésének megbízhatósága kiváló volt, mivel a Polgármesteri hivatalnál az előírásoknak megfelelően ellenőrizték a költségvetési javaslat és zárszámadás összeállításával kapcsolatban az intézmények részére meghatározott követelmények teljesítését. A jegyző dokumentáltan ellenőriztette a zárszámadás készítés folyamatában az intézményi eredeti, a módosított előirányzatok és a teljesítések eltérésének indokoltságát.

A Polgármesteri hivatalban a 2007. évben **a gazdálkodási, a pénzügyi-számviteli és a folyamatba épített ellenőrzési feladatok** szabályozottsága összességében alacsony kockázatot jelentett a feladatok megfelelő, szabályszerű végrehajtásában, mivel a Polgármesteri hivatal rendelkezett a Képviselő-testület által jóváhagyott szervezeti és működési szabályzattal, a gazdasági szervezet ügyrendjét elkészítették, amely tartalmazta a szervezet feladatait, a vezetők és a beosztottak feladat,- hatás- és jogkörét. A jegyző a pénzügyi irányítási és ellenőrzési rendszer keretében szabályozta a kötelezettségvállalás, ellenjegyzés, utalványozás, szakmai teljesítés igazolás és érvényesítés rendjét, a felhatalmazásoknál, kijelöléseknél biztosították az összeférhetetlenségi követelmények érvényesülését. A pénzügyi-gazdasági, számviteli területen foglalkoztatott valamennyi köztisztviselőnek volt hatályos munkaköri leírása, ezekben rögzítették a feladatokat, kötelezettségeket, hatásköröket és felelősségi jogköröket, továbbá az engedélyezés, a kifizetés és a nyilvántartás feladatait. Elkészítették a számlarendet, a számviteli politikát és annak keretében az előírt pénzügyi-számviteli szabályzatokat. A jegyző kialakította a FEUVE-val kapcsolatos szabályozást és eljárásrendet, ennek keretében elkészült az ellenőrzési nyomvonal, a kockázatkezelési eljárásrend és a szabálytalanságok kezelésének eljárásrendje. Annak ellenére összességében alacsony volt a kockázat, hogy az eszközök hasznosítási, selejtezési szabályzatában nem rögzítették az ármegállapítás szabályait és nem határozták meg az eljárás szabályszerű végrehajtásának folyamatba épített ellenőrzéséért felelős személyt.

A Polgármesteri hivatalnál a karbantartási és kisjavítási szolgáltatásokkal, a gépek, berendezések, felszerelések beszerzésével, valamint az államháztartáson kívülre teljesített működési célú pénzeszközátadásokkal kapcsolatos kifizetések során **a szakmai teljesítés igazolás és az utalvány ellenjegyzés működésének megbízhatósága** összességében kiváló volt, mivel a szerződésekben, megrendelésekben, megállapodásokban meghatározott feladatok, célok teljesítésének, a kiadások jogosultságának, ellenőrzését a kötelezettségvállalás, utalványozás, ellenjegyzés, érvényesítés rendjének szabályzatában előírt módon elvégezték. Az utalvány ellenjegyzője a gazdálkodásra vonatkozó szabályok érvényesüléséről, a szakmai teljesítésigazolás és az érvényesítés elvégzéséről meg-

győződött. Annak ellenére összességében kiváló volt a kontrollok működésének megbízhatósága, hogy a külső szolgáltatók által végzett karbantartási, kisjavítási szolgáltatásokkal kapcsolatos kiadások esetében a szakmai teljesítés igazolására kijelölt személyek nem végezték el a kifizetés összegszerűségének ellenőrzését.

Az informatikai rendszer szabályozottsága összességében alacsony kockázatot jelentett az informatikai feladatok biztonságos végrehajtásában, mivel a Polgármesteri hivatal rendelkezett informatikai biztonsági szabályzattal és katasztrófa elhárítási tervvel, melyek dolgozókkal való megismertetéséről gondoskodtak. Az informatikai eszközökhöz való hozzáférést és annak ellenőrzését, továbbá a pénzügyi-számviteli számítógépes programrendszer adatkarbantartási folyamatait szabályozták. Annak ellenére összességében alacsony volt a kockázat, hogy a Polgármesteri hivatal nem rendelkezett a Képviselő-testület által elfogadott informatikai stratégiával. Az informatikai rendszer működtetésénél a működésbeli hibák megelőzésére, feltárására, kijavítására kialakított **kontrollok működésének megbízhatósága** kiváló volt, mivel biztosította a pénzügyi-számviteli feladatok biztonságos, dokumentált és ellenőrzött működési feltételeit.

A **belső ellenőrzés szervezeti kereteinek kialakítása és szabályozása** a belső ellenőrzési feladatok végrehajtásában összességében alacsony kockázatot jelentettek, mivel a Képviselő-testület meghatározta, és az $SzMSz_{1,2}$-ben rögzítette a belső ellenőrzési kötelezettséget és ellátásának módját. A jegyző gondoskodott a belső ellenőri tevékenység külső erőforrással történő megszervezéséről, rendelkeztek a Képviselő-testület által jóváhagyott éves ellenőrzési tervvel, melyben a soron kívüli ellenőrzési feladatokra szabad kapacitást biztosítottak. A belső ellenőr rendelkezett a jogszabályi előírásnak megfelelő iskolai végzettséggel, szakmai képesítéssel, a belső ellenőrzési feladatok Önkormányzatnál történő ellátása során függetlensége érvényesült, tevékenységét közvetlenül a jegyzőnek alárendelten végezte. Az éves ellenőrzési tervet megalapozó kockázatelemzésben magas kockázatúnak értékelt területek ellenőrzését elvégezték. A belső ellenőrzési kézikönyvet – melynek tartalma megfelelt a Ber. előírásainak – elkészítették, az éves ellenőrzési tervekben rögzített feladatok végrehajtására a jogszabályi előírásoknak megfelelő tartalmú ellenőrzési programokat készítettek. Annak ellenére összességében alacsony volt a kockázat, hogy a belső ellenőr rendszeres továbbképzéséhez a Ber. által előírt éves képzési tervről a jegyző nem gondoskodott. A belső ellenőrzés **működésénél a kialakított kontrollok megbízhatósága** összességében kiváló volt, mivel a jegyző az éves ellenőrzési tervben foglaltaknak megfelelően gondoskodott a költségvetési szervek ellenőrzéseinek végrehajtásáról. Az ellenőrzési tervben tervezett ellenőrzéseket végrehajtották a jogszabályi előírásoknak megfelelő ellenőrzési programok alapján, az elvégzett ellenőrzésekről a jogszabályi előírásoknak megfelelő jelentéseket készítettek. Az ellenőrzött szervezeti egységek és intézmények vezetői a belső ellenőrzés által feltárt hiányosságok megszüntetésére intézkedési tervet készítettek. A jegyző a 2006. évi és a 2007. évi költségvetési beszámoló keretében beszámolt a folyamatba épített előzetes és utólagos vezetői ellenőrzési rendszer, valamint a belső ellenőrzés működtetéséről. A polgármester az Önkormányzat felügyelete alá tartozó költségvetési szervek éves ellenőrzési jelentései alapján készített éves összefoglaló ellenőrzési jelentést a 2007. évi zár-

számadási rendelettervezettel egyidejűleg a Képviselő-testület elé terjesztette, melyet a Képviselő-testület határozattal elfogadott. Annak ellenére összességében kiváló volt a kialakított kontrollok megbízhatósága, hogy nem ellenőrizték a kedvezményezett szervezeteknél az Önkormányzat költségvetéséből céljelleggel nyújtott támogatások rendeltetés szerinti felhasználását dokumentumok alapján, vagy helyszíni ellenőrzés során. A belső ellenőrzés nem követte nyomon a belső ellenőrzési jelentések alapján megtett intézkedéseket, a feltárt hiányosságok megszüntetéséről az ellenőrzések 90%-ánál nem győződtek meg az ellenőrzött szervezeteknél utóellenőrzéssel, intézkedési terv végrehajtásáról készített beszámolóval vagy, egyéb más módon sem. A belső ellenőrzési vezető a 2007. évi ellenőrzési jelentés elkészítésekor önértékelés keretében nem értékelte a belső ellenőrzés tárgyi, személyi feltételeit.

A 2003-2007. években az **ÁSZ által végzett ellenőrzések** során tett javaslatok összességében 86%-ban hasznosultak. Az ÁSZ az Önkormányzat gazdálkodását átfogó jelleggel a 2003. évben ellenőrizte. Az átfogó ellenőrzéséről készített számvevői jelentés 12 szabályszerűségi és 11 célszerűségi javaslatot, valamint a polgármester, a jegyző és a polgármesteri referens vonatkozásában felelősségi záradékot tartalmazott. Az Önkormányzatnál a javasolt személyek esetében felelősségre vonás nem történt. A szabályszerűségi javaslatok közül kilenc megvalósulására intézkedési terv készült határidő és felelősök megjelölésével. A célszerűségi javaslatokra külön nem tért ki az intézkedési terv, azokat egy pontban összefoglalóan határozták meg. A számvevői jelentést a Képviselő-testület megtárgyalta és az intézkedési tervet az uniós projektekre vonatkozó szabályszerűségi javaslat kivételével jóváhagyta. Az intézkedési tervet az ÁSZ részére megküldték, melyre válaszolva a vizsgálatvezető kérte annak kiegészítését, továbbá egy javaslat törlését, mivel azt jogszabályi módosítással hatályon kívül helyezték. Az intézkedési terv kiegészítésének elmaradása ellenére, az Önkormányzatnál az ÁSZ által tett szabályszerűségi javaslatok 94%-ban, a célszerűségi javaslatok 73%-ban hasznosultak. Az intézkedési tervben meghatározott szabályszerűségi javaslatok 6%-a részben teljesült. Az ellenőrzés a 2007. évben egy esetben, a volt laktanya területén történt zöldterület karbantartásánál tárta fel az egybeszámítási követelmények figyelmen kívül hagyása miatt a közbeszerzési eljárás mellőzését, mellyel az Önkormányzatnál megsértették a Kbt.-ben előírtakat. A Döntőbizottság jogorvoslati eljárása során megállapította a jogsértést és 500 ezer Ft bírság megfizetésére kötelezte az Önkormányzatot. A célszerűségi javaslatok 18%-a részben, 9%-a nem hasznosult. Elmaradt a határidők vonatkozásában a kisebbségi önkormányzatokkal kötött együttműködési megállapodás felülvizsgálata, azonban ezeket a gyakorlatban a kisebbségi határozatok megküldésénél betartották. Az előlegek elszámolására vonatkozó szabályokat kialakították, azonban nem döntöttek a kiadható előleg nagyságrendjéről. Nem történt hatékony intézkedés a korábbi ÁSZ vizsgálat javaslata alapján az önkormányzati vagyon nyilvántartásba vételére. A badacsonylábdihegyi strandot üzemeltető vállalkozás a beruházásokkal létrehozott eszközöket a szerződésben foglaltak alapján a használatbavételt követően, a Thermál Hotel Kft. pedig a kialakított termál kutat nem adta át az Önkormányzatnak. A 2006. és a 2007. évi zárszámadáshoz kapcsolódó ÁSZ ellenőrzések javaslatainak hasznosítása érdekében intézkedés tervet készítettek, melyekben felelőst és határidőt nem határoztak meg. Az intézkedési tervekben foglaltakat az Önkormányzatnál végrehajtották.

A helyszíni ellenőrzés megállapításainak hasznosítása mellett **javasoljuk:**

a polgármesternek

a jogszabályi előírások maradéktalan betartása érdekében

1. gondoskodjon az Önkormányzat gazdálkodásának 2003. évi átfogó ellenőrzése során az ÁSZ által tett és részben teljesített szabályszerűségi, valamint a nem és részben teljesített célszerűségi javaslat végrehajtásáról;

a munka színvonalának javítása érdekében

2. kezdeményezze, hogy a számvevői jelentésben foglaltakat a Képviselő-testület tárgyalja meg és a feltárt hiányosságok megszüntetése érdekében készíttessen intézkedési tervet a határidők és felelősök megjelölésével. Az intézkedési tervet, az elfogadását követő 30 napon belül küldje meg az ÁSZ Veszprém Megyei Ellenőrzési Irodája részére;

3. az európai uniós források igénybevételének és felhasználásának önkormányzati szintű szabályozása keretében a jegyző előkészítésében:

   a) szabályozza az európai források igénybevételével és felhasználásával kapcsolatos döntési jogköröket, a pályázatfigyelést végzők és a döntési jogkörrel rendelkezők közötti információ-szolgáltatási kötelezettséget, a polgármester és a fejlesztési feladat lebonyolítója közötti kapcsolattartás rendjét;

   b) rögzítse az európai uniós forrásokra irányuló pályázatfigyelés, pályázat-készítés, valamint az európai uniós forrással támogatott fejlesztés lebonyolításának folyamatba épített ellenőrzési kötelezettségét, feladatait és felelőseit;

   c) gondoskodjon a fejlesztési feladatok lebonyolításával kapcsolatos eljárási rend szabályozásáról;

4. kezdeményezze a jegyző előkészítése alapján az Önkormányzat közép és hosszú távú célkitűzéseit tartalmazó informatikai stratégia Képviselő-testület által történő elfogadását.

a jegyzőnek

a jogszabályi előírások maradéktalan betartása érdekében

1. biztosítsa az Áht. 8/A. § (7) bekezdésében előírtak alapján, hogy a költségvetési rendelettervezet költségvetési kiadási és bevételi főösszegei ne tartalmazzanak finanszírozási célú pénzügyi műveletekkel kapcsolatos kiadásokat és bevételeket;

2. gondoskodjon az Ámr. 135. § (1)-(2) bekezdéseiben előírtak betartásáról, a kiadások teljesítésének elrendelése előtt a jegyző által kijelölt személyek okmányok alapján – a (2) bekezdés alapján belső szabályzatban előírt módon – ellenőrizzék, szakmailag igazolják azok összegszerűségét;

3. gondoskodjon – a Vhr. 37. § (5) bekezdésében foglaltakat figyelembe véve – a felesleges vagyontárgyak hasznosításának, selejtezésének szabályzatában a hasznosítással kapcsolatos ármegállapítás szabályainak rögzítéséről, továbbá az Ámr. 145/A § (1)-(2) bekezdés előírásainak megfelelően az eljárás szabályszerű végrehajtásának folyamatba épített ellenőrzéséért felelős személy meghatározásáról;

4. a belső ellenőrzés megfelelő működése érdekében

a) kezdeményezze, hogy belső ellenőrzés keretében vizsgálják az Áht. 13/A. § (2) bekezdés és az Ötv. 92. § (11) bekezdés b) pontja alapján a kedvezményezett szervezeteknél az Önkormányzat költségvetéséből céljelleggel nyújtott támogatások rendeltetésszerű felhasználását;

b) gondoskodjon arról, hogy a belső ellenőrzés a Ber. 8. § f) pontja alapján kövesse nyomon az ellenőrzési jelentések alapján megtett intézkedéseket, győződjenek meg a feltárt hiányosságok megszüntetéséről utóellenőrzéssel, vagy az intézkedési tervek végrehajtásáról készített beszámolóval;

c) biztosítsa, hogy az éves ellenőrzési jelentés elkészítésekor – a Ber. 12. § l) pontja előírásának eleget téve – a belső ellenőrzési vezető önértékelés keretében értékelje a belső ellenőrzés minőségét, tárgyi, személyi feltételeit;

d) gondoskodjon arról, hogy a Ber. 12. § k) pontjában foglaltaknak eleget téve, a belső ellenőrök továbbképzése továbbképzési terv alapján történjen meg;

5. gondoskodjon az Önkormányzat gazdálkodásának 2003. évi átfogó ellenőrzése során az ÁSZ által tett és nem teljesült szabályszerűségi és célszerűségi javaslatok végrehajtásáról.

II. RÉSZLETES MEGÁLLAPÍTÁSOK

1. AZ ÖNKORMÁNYZAT KÖLTSÉGVETÉSI ÉS PÉNZÜGYI HELYZETE

1.1. A tervezett és teljesített költségvetési bevételek és kiadások alapján a költségvetési és a pénzügyi egyensúly alakulása, valamint a költségvetési hiány megállapításának szabályszerűsége

Az Önkormányzatnál a **tervezett költségvetési bevétel főösszege** az előző évekhez viszonyítva **a vizsgált időszak első két évében**, a 2005. évről a 2006. évre 30 millió Ft-tal, a 2007. évre 851millió Ft-tal **csökkent**, majd a 2008. évre 291 millió Ft-tal növekedett. A Képviselő-testület határozata[9] alapján szakellátást biztosító egészségügyi – Kórház és Rendelőintézet – intézményt megszüntették, melynek következtében a költségvetési bevételek és kiadások eredeti előirányzatában a 2007. évben a 2006. évhez képest 1048 millió Ft, (28,6%-os) csökkenés következett be. Az előző évhez képest a **teljesített költségvetési bevétel főösszege** a 2006. évre 17 millió Ft-tal **növekedett**, a 2007. évre 954 millió Ft-tal **csökkent.** A tervezett **költségvetési kiadás főösszege** a **2006. és a 2007. években** 94 millió Ft-tal, illetve 936 millió Ft-tal **csökkent** az előző évhez képest, a **2008. évben** viszont 285 millió Ft-tal **növekedett.** A **teljesített költségvetési kiadás** is csökkent **a vizsgált időszakban** a 2005. évről a 2006. évre 70 millió Ft-tal, a 2007. évre 888 millió Ft-tal.

Az Önkormányzat **költségvetésének egyensúlya** az eredeti előirányzatok alapján a 2005-2008. években **nem volt biztosított**, mivel a tervezett költségvetési bevételek előirányzata nem fedezte a tervezett költségvetési kiadásokat. A teljesítési adatok alapján ugyanakkor pénzügyi hiány nem állt fenn, az Önkormányzat a 2005-2007. éveket költségvetési többlettel zárta. A tervezett **költségvetési hiány részaránya** az összes költségvetési kiadáshoz viszonyítva 2005-2008 között csökkent, a 2006. évben 1,2, a 2007. évben 1,4 és a 2008. évben 0,3 százalékponttal az előző évhez viszonyítva.

A 2005-2007. években tervezett és teljesített működési, illetve felhalmozási célú költségvetési bevételeket és kiadásokat, azok egyenlegeként a kialakult hiány, illetve többlet összegét, valamint a finanszírozási célú pénzügyi műveletek be-

[9] A Képviselő-testület 166/2006. (VII. 31.) számú határozattal döntött a Városi Kórház és Rendelőintézet, mint költségvetési intézmény megszüntetéséről. A feladatot 2006. augusztus 1-jétől a Dr. Deák Jenő Kórház és Rendelőintézet és Gyógybarlang Egészségügyi Szolgáltató Kiemelten Közhasznú Társaság végezte. A 2007. évben a Kht. megszűnt, és új - közbeszerzési eljárás keretében kiválasztott - vállalkozás vette át a működtetési jogot, melyet a Képviselő-testület a 255/2006. (X. 27.) számú határozattal hagyott jóvá.

vételeit és kiadásait a jelentés 3. számú melléklete részletezi, valamint alábbi grafikus ábra szemlélteti.

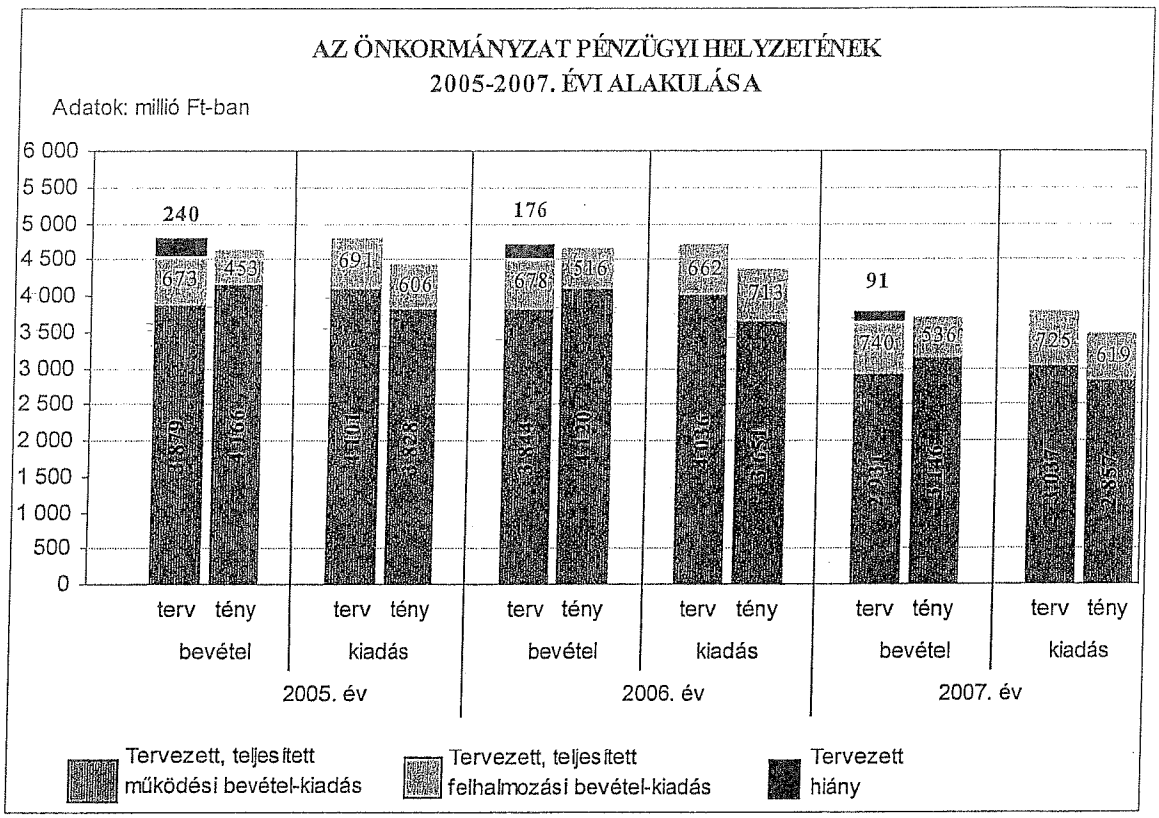

A 2005-2008. években a tervezett költségvetési bevételekből a működési célú költségvetési bevételek 85,2–85,0–79,9–60,7%-os részarányt tettek ki. A Képviselő-testület határozatai alapján **hat** költségvetési **intézmény működtetését átadták** a megyei önkormányzatnak, melynek következtében **a működési célú költségvetési bevételek és kiadások eredeti előirányzatában** a 2008. évben a 2007. évhez képest 18,1%-os **csökkenés következett be**. A tervezett költségvetési kiadásokból a működési célú költségvetési kiadások 85,6–85,9–80,7-61,5%-os részt képviseltek. A 2005-2007. években a realizált költségvetési bevételekből a működési célú költségvetési bevételek 90,2-88,9-85,4%-os részarányt tettek ki. A ténylegesen teljesített költségvetési kiadásokból a működési célú költségvetési kiadások 86,3–83,7–82,2%-os részt képviseltek.

A 2005-2008. években **a tervezett** költségvetési **és a tényleges pénzügyi hiány** részarányát a működési és felhalmozási célú, valamint az összes költségvetési kiadáshoz viszonyítottan szemlélteti a következő táblázat:

Megnevezés	Részarány %-ban						
	2005. évben		2006. évben		2007. évben		2008. évben
	Terv	Tény	Terv	Tény	Terv	Tény	Terv
Működési célú költségvetési bevételek hiányának aránya a működési célú költségvetési kiadásokhoz viszonyítva	5,4	-	4,8	-	3,5	-	3,5
Felhalmozási célú költségvetési bevételek hiányának aránya a felhalmozási célú költségvetési kiadásokhoz viszonyítva	2,7	25,3	-	27,9	-	13,7	-
A költségvetési hiány részaránya a költségvetési kiadásokhoz viszonyítva	5,0	-	3,8	-	2,4	-	2,1

Az Önkormányzatnál a 2005-2007. évi költségvetési rendeletben a költségvetés bevételi és kiadási főösszegének megállapításakor[10] finanszírozási célú pénzügyi műveleteket (hitelek felvételét és visszafizetését) vettek figyelembe költségvetési hiányt módosító költségvetési bevételként és kiadásként, megsértve az Áht. 8/A. § (7) bekezdésében előírtakat. Az Önkormányzatnál a 2008. évi költségvetési rendelet jóváhagyásakor a költségvetés bevételi és kiadási főösszegének megállapításánál az Áht. fentiek szerinti előírásait figyelembe vették.

1.2. A költségvetési és a pénzügyi egyensúlyi helyzet kialakításához tervezett és teljesített finanszírozási célú pénzügyi műveletek módja és azok hatása a tárgyévet követő évek költségvetéseire

Az Önkormányzatnál a 2005-2008. években tervezett és a 2005-2007. években teljesített működési és felhalmozási célú költségvetési kiadásokra a következő arányban biztosítottak fedezetet a költségvetési bevételek:

[10] A költségvetési bevételek között a 2005. évi költségvetési rendeletben 149 millió Ft működési célú és 137 millió Ft felhalmozási célú hitel felvételt, a 2006. évi költségvetési rendeletben 140 millió Ft működési célú és 80 millió Ft felhalmozási célú hitel felvételt, a költségvetési kiadások között a 2005-2007. évi költségvetési rendeletekben 46-44-52 millió Ft felhalmozási célú hitel visszafizetést vettek figyelembe.

Adatok: %-ban

Megnevezés	2005. év		2006. év		2007. év		2008. év
	Terv	Tény	Terv	Tény	Terv	Tény	Terv
Működési célú költségvetési kiadások fedezettsége működési célú költségvetési bevételekből	94,6	108,8	95,2	112,8	96,5	110,1	96,5
Felhalmozási célú költségvetési kiadások fedezettsége felhalmozási célú költségvetési bevételekből	97,3	74,7	102,4	72,4	102,0	86,6	100,1
Költségvetési kiadások fedezettsége költségvetési bevételekből	95,0	104,2	96,2	106,2	97,6	105,9	97,9

Az Önkormányzatnál a **tervezett költségvetési bevételek a 2005-2008. években nem biztosítottak fedezetet a költségvetési kiadásokra.** A 2005-2008. évek költségvetési hiányát a működési célú, valamint a felhalmozási célú költségvetési bevételeket meghaladó összegben tervezett működési célú, illetve felhalmozási célú költségvetési kiadások okozták.

A **teljesítési adatok alapján** a 2005-2007. években a költségvetési **bevételek fedezetet nyújtottak a** költségvetési **kiadásokra.** A működési célú költségvetési bevételek mindhárom évben fedezetet biztosítottak a működési célú költségvetési kiadásokra, valamint a felhalmozási célú költségvetési bevételeket meghaladó felhalmozási célú költségvetési kiadásokra.

Az Önkormányzat tervezett egyensúlyi helyzete a 2005. és 2008. évek között nem romlott, bár a kiadások minden évben meghaladták a bevételeket, a tervezett költségvetési hiány tekintetében az előző évhez képest minden évben csökkenés volt tapasztalható. A tervezett költségvetési hiány a 2006. évben 26,7%-kal, a 2007. évben 48,3%-kal, a 2008. évben 6,6%-kal csökkent az előző évhez viszonyítva. A tervezett költségvetési hiánnyal szemben a 2005-2007. évek teljesítési adatai pozitív egyenleget mutattak, az év végére a költségvetési bevételek meghaladták a költségvetési kiadásokat.

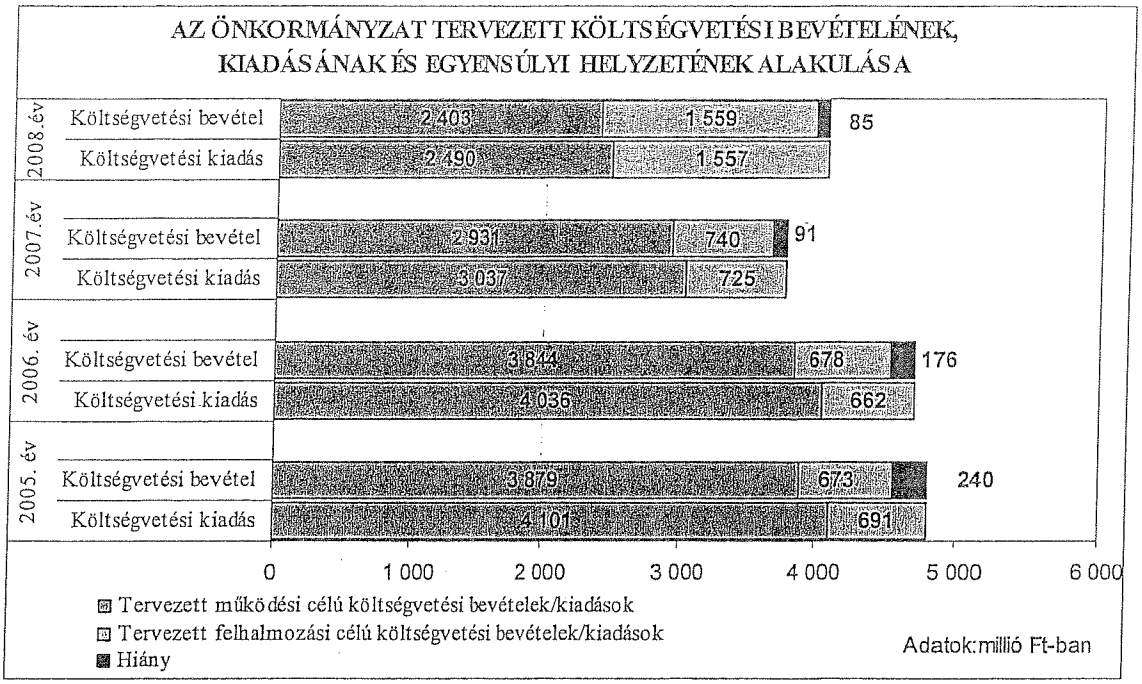

A tervezett költségvetési kiadásokon belül a 2005-2008. években a működési célú költségvetési kiadásoknál volt forráshiány, a felhalmozási célú költségvetési részt érintően a 2005. év kivételével minden évben a felhalmozási célú költségvetési többletbevétel volt a jellemző. A költségvetés hiányát a tervezett működési célú költségvetési bevételeket meghaladó működési célú költségvetési kiadások okozták.

A működési célú költségvetési kiadásoknál **a forráshiány kialakulásában az önként vállalt feladatok** (zeneiskola, nevelési tanácsadó, középfokú oktatás, kollégium, támogatások, fekvő-és járó-beteg szakellátás) **aránya volt a meghatározó**. A működési célú költségvetési kiadásokon belül az önként vállalt feladatok tervezett kiadásának aránya 41,6-26,3%-a közötti, illetve tényleges kiadásának aránya 46,9-22,6% közötti, a 2007. évben a 2005. évhez képest csökkenő mértékű volt. Az önként vállalt feladatok tervezett kiadásait az önként vállalt feladatok tervezett bevételéből a 2005-2007. években a saját bevétel és normatív állami hozzájárulás 84, 2%, 83,2%, 66,9%-ban fedezte. A működési célú költségvetési hiány mérséklése érdekében döntött[11] a Képviselőtestület a 2006. és a 2007. években az önként vállalt feladatokat ellátó intézmények működtetésének átadásáról.

[11] A Képviselő-testület a 283/2006. (XII. 12.) számú és a 17/2007. (II. 13.) számú határozattal 2007. július 1-jei hatállyal hagyta jóvá az Önkormányzat fenntartásában lévő megyei oktatási feladatokat ellátó intézmények (Batsányi János Gimnázium és Szakképző Iskola, Széchenyi István Szakképző Iskola, Járdányi Pál Alapfokú Művészetoktatási Intézmény, Nevelési Tanácsadó, Diákotthon és Kollégium és a Szász Márton Általános Művelődési Központ) átadását. Az intézmények működtetésre történő tényleges átadása a Veszprém Megyei Önkormányzat fogadása alapján, 2007. szeptember 1-jén történt.

A Képviselő-testület a költségvetési egyensúlyt a 2005-2008. évi költségvetési rendeletek szerint hitel felvételével tervezte biztosítani és meghatározta azt, hogy milyen célra veszik igénybe a hitelt, valamint a 2007. év folyamán - évközben - kötvény kibocsátását határozták el.

> A Képviselő-testület a költségvetési rendeletekben a polgármester számára felhatalmazást adott minden évben, hogy a hiány összegére vonatkozó működési célú és a felhalmozási célú hitel felvételével kapcsolatos intézkedéseket szükség esetén tegye meg.

A 2005-2008. évi költségvetési rendeletekben a kiadások között minden évben határoztak meg költségvetési tartalékot[12], melynek nagyságrendje 2005-2006. években a tervezett hiány összegénél több mint 60%-kal (64-68%-kal) nagyobb, a 2007. évben több mint 30%-kal (33%-kal) kisebb, a 2008. évben[13] közel 50%-kal (47%-kal) magasabb volt.

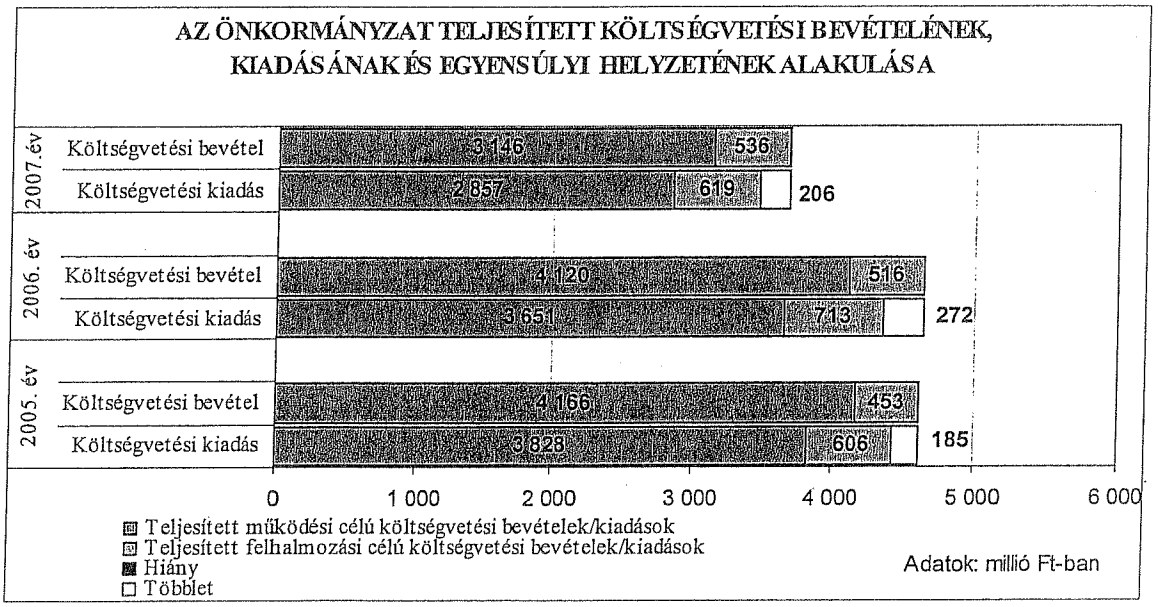

Az Önkormányzatnál a 2005-2007. években **a költségvetések végrehajtása során nem volt** a működési célú költségvetési kiadások tekintetében **forráshiány**. A működési célú költségvetési bevételeknél többletbevétel realizálódott, miközben a tervezettnél alacsonyabb mértékben teljesültek a takarékos gazdálkodás következtében a működési célú költségvetési kiadások. A tárgyi eszköz értékesítések minden évben elmaradtak a tervezettől, melynek következtében a

[12] A 2005. évben 154 millió Ft, a 2006. évben 120 millió Ft, a 2007. évben 121 millió Ft, a 2008. évben 1182 millió Ft volt a tervezett költségvetési tartalék összege, melyet intézményi működési célra, a felmentések, végkielégítések fedezetére, általános célra, valamint kötelező eszközbeszerzésekre, a fejlesztésekhez szükséges pályázati önrészre terveztek felhasználni.

[13] Az Önkormányzat 2008. évi költségvetésében a tartalékok között szerepeltették a kötvény kibocsátásból keletkezett 1 milliárd Ft-ot, e nélkül 182 millió Ft a figyelembe vett tartalék összege.

teljesített felhalmozási célú költségvetési bevételeket mindhárom évben meghaladták a teljesített felhalmozási célú költségvetési kiadások. **A tervezett fejlesztések megvalósítása**, illetve a szükséges forrás biztosítása **érdekében az Önkormányzat a 2005-2007. évek között, minden évben vett fel felhalmozási célú hitelt**. A 2008. I. negyedévben az Önkormányzatnál nem vált szükségessé felhalmozási célú hitel felvétele.

Felhalmozási célú hitelfelvételből a 2005. évben 103 millió Ft, a 2006. évben 77 millió Ft, a 2007. évben 47 millió Ft bevétele volt az Önkormányzatnak. A felhalmozási célú (hosszú lejáratú) hitelek állománya a december 31-i állapotok szerint 2005. évben 191 millió Ft, a 2006. évben 222 millió Ft, és a 2007. évben 218 millió Ft volt. Kötvénykibocsátásból a 2007. évben 1000 millió Ft finanszírozási célú bevétele volt az Önkormányzatnak. A kötvénykibocsátásból 49 millió Ft árfolyam nyereség keletkezett a 2007. évben.

Az Önkormányzat a 2005. évben kettő kölcsönszerződést kötött, a szennyvízcsatorna építés I-II. ütemére és a Bárdos Lajos Általános Iskola tetőtér beépítésére. A szennyvízcsatorna építés I-II. ütemére kötött hitelszerződés alapján a rendelkezésre álló 92 millió Ft hitelkeretből, a 2005. évben 66 millió Ft-ot, a 2006. évben 25 millió Ft-ot (összesen 91 millió Ft-ot) vettek igénybe. A Bárdos Lajos Általános Iskola tetőtér beépítéséhez szükséges 37 millió Ft összegű hitelt a 2005. évben igénybe vették. Mindkét hitelt a 2007. évtől kell törleszteni és 15 év alatt (2022-ig) kell visszafizetnie az Önkormányzatnak.

A 2006. évben a szennyvízcsatorna építés III. ütemére kötöttek kölcsönszerződést. A szerződés alapján 90 millió Ft hitelkeret állt rendelkezésre, melyből a csatornaépítéshez a 2006. évben 52 millió Ft-ot, a 2007. évben 30 millió Ft-ot kellett igénybe venni. A hitelt a 2008. évtől kell törleszteni és 14 év alatt (2021-ig) kell visszafizetni az Önkormányzatnak.

A 2007. évben a szennyvízcsatorna építés IV. üteméhez 33 millió Ft hitel felvételére kötöttek kölcsönszerződést, melyből abban az évben 17 millió Ft-ot vettek igénybe. A rendelkezésre álló hitelt a 2009. évtől kezdődően a 2023. évvel bezárólag kell az Önkormányzatnak törleszteni. A kötött szerződések alapján a kamatfizetési kötelezettség mind a négy hitelszerződés alapján a folyósítás napjától fennállt és negyedévenként esedékes.

Az évközi likviditási gondok megoldása céljából a Képviselő-testület a 2005-2008. évi költségvetési rendeletekben folyószámlahitel felvételét engedélyezte a polgármester számára.

A 2005-2008. években a folyószámlahitellel kapcsolatos jellemzőket mutatja be a következő táblázat:

Megnevezés	2005. évben	2006. évben	2007. évben	2008. évben
A folyószámlahitel keretösszege (millió Ft-ban)	100	100	100	100
Év végén fennálló folyószámlahitel (millió Ft-ban)	0	0	0	0
Folyószámlahitellel zárt napok száma	0	22	72	0
A ténylegesen felvett folyószámlahitel éves átlagos állománya (millió Ft-ban)	0	42	27	
A felvett folyószámlahitel minimum összege (millió Ft-ban)	0	1	1	0
A felvett folyószámlahitel maximum összege (millió Ft-ban)	0	65	68	0

A folyószámlahitel felvételét a bevételek kiadásoktól eltérő ütemben történt realizálása, valamint **az esedékes kiadási kötelezettségek teljesítése indokolta**. A 2006. évben július–augusztus hónapokban, a 2007. évben február-március, illetve július-szeptember és november hónapokban vett igénybe az Önkormányzat folyószámlahitelt, melynek éves átlagos állománya a folyószámla keretösszegének 2006-ben 42%-a, 2007. évben 27%-a volt. A 2008. év első negyedévében folyószámlahitel igénybevételére nem volt szükség.

A Képviselő-testület a 2007. II. félévében a hitelkeret szerződésekben biztosított hitelfelvételi lehetőségek mellett, a következő években tervezett önkormányzati beruházások finanszírozásához szükséges önrész biztosítása érdekében **1000 millió Ft értékben** svájci frank alapú fejlesztési célú **kötvény kibocsátásáról döntött**[14]. A zártkörű forgalomba hozatallal, svájci frankban *„Tapolca jövőjéért„* néven kibocsátott kötvény futamideje 20 év (2027. december 6-i lejáratú), változó kamatozású, négy év türelmi idő után, évente egyenlő részletekben törlesztendő. A kötvény kibocsátási konstrukció szerint a keletkezett bevételi forrás a felhasználásáig betétként került elhelyezésre.

Az Önkormányzatnál a rövid lejáratú kötelezettségek állománya 2005-2007 között csökkent, összege az egyes években 197 millió Ft, 162 millió Ft és 80 millió Ft volt. Az esedékességi aránymutató[15] folyamatosan csökkent a rövid lejá-

[14] Az Önkormányzat a 2007. évi költségvetésről szóló 2/2007. (II. 14.) számú önkormányzati rendeletét módosító 30/2007 (X. 10.) számú önkormányzati rendelet 1. § (1) bekezdésében foglaltak szerint.

[15] Az esedékességi aránymutató az egyéb passzív pénzügyi elszámolások összegével csökkentett fizetési kötelezettségen belül a rövid lejáratú fizetési kötelezettségek arányát mutatja.

ratú kötelezettségek év végi állományának csökkenése miatt, a 2005. évben 57,3%, a 2006. évben 48,8%, a 2007. évben 6,2% volt, ami jelzi, hogy a rövidtávon teljesítendő kötelezettségek fizetőképességre gyakorolt hatása mérséklődött. Az Önkormányzat eladósodása a 2005. évhez képest a 2007. évre növekedett, mivel a hosszú és rövid lejáratú fizetési kötelezettségek önkormányzati összes forráson belüli aránya (eladósodási mutató) 4,5%-ról 13,1%-ra emelkedett. Az eladósodási mutató növekedését a hosszú lejáratú kötelezettségek év végi állományának emelkedése okozta. A két mutató jelzi, hogy eladósodás szempontjából kedvezetlenül alakult az Önkormányzat pénzügyi helyzete, mivel a hosszú lejáratú kötelezettségek állományának növekedése meghaladta az összes kötelezettség növekedését. A fejlesztési célú kötvénykibocsátás következményeként **a 2007. évben növekedett az Önkormányzat hosszú távra vállalt kötelezettsége**, az összes kötelezettségen belül a rövid lejáratú kötelezettségek csökkenést mutattak.

Az Önkormányzatnál a költségvetési kiadások teljesíthetőségét, ezáltal a feladatok megvalósíthatóságát jelző fizetőképességi mutatók (készpénz likviditási mutató[16] és likviditási gyorsráta[17]) közül a készpénz likviditási mutató a 2006. évben 1 alatti volt. A 2006. évben a pénzeszközök állománya 37%-kal csökkent, a 2007. évben a kötvénykibocsátásból elért bevétel betétként történő hasznosítása miatt 752%-kal növekedett az előző évhez viszonyítva. A követelések állománya a 2005-2007. évek között csökkent az előző évhez viszonyítva, a 2006. évben 4%-kal, a 2007. évben 13%-kal.

Az Önkormányzat fizetőképességét jellemző mutatók alakulását a 2005-2007. években a következő ábra szemlélteti:

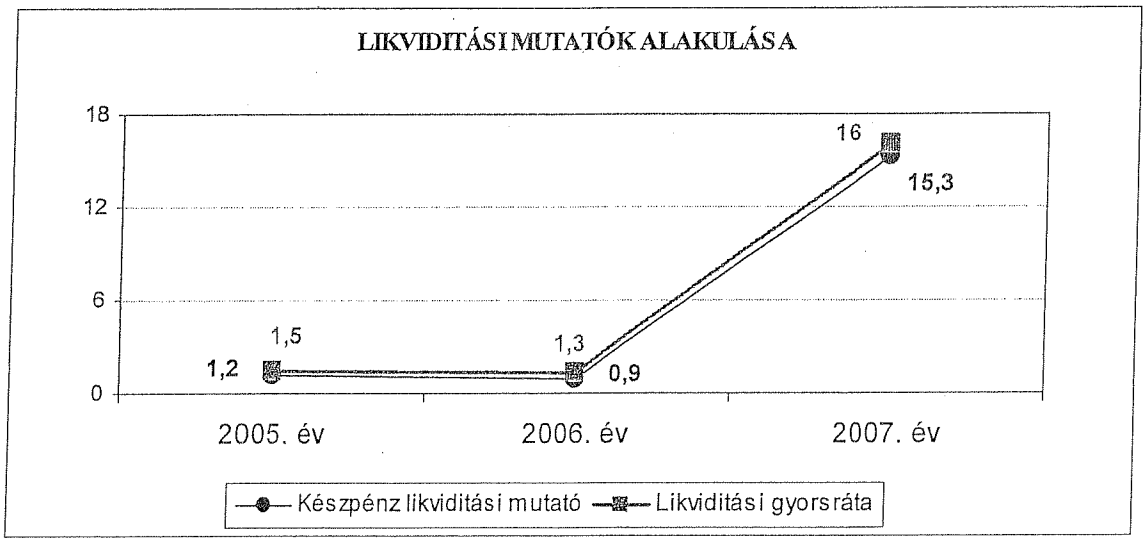

[16] A készpénz likviditási mutató a pénzeszközök év végi állományának a rövid lejáratú kötelezettségekhez mért arányát mutatja.

[17] A likviditási gyorsráta azt mutatja, hogy a rövid lejáratú kötelezettségek kiegyenlítéséhez a pénzeszközökön túl a bevonható követelések és (ha van) a forgatási célú értékpapírok együttesen milyen arányban nyújtanak fedezetet.

1.3. A költségvetés tervezésének megalapozottsága

Az **Önkormányzatnál** a költségvetési **bevételek főösszegének teljesítése** minden évben meghaladta **a tervezett eredeti előirányzatot**, a **kiadási főösszegek** pedig évente csökkenő mértékben **teljesültek**. Az évek sorrendjében a költségvetési bevételek főösszege 101,5–102,5–100,3%-ban, a költségvetési kiadások főösszege az eredeti előirányzathoz viszonyítva 92,5–92,9–92,4%-ban teljesült. A **működési célú költségvetési bevételeket** mindhárom évben **túlteljesítették** 7,4-7,2–7,3%-kal, **a működési célú költségvetési kiadások teljesítése** a 2005-2007. években **alatta maradt az eredeti előirányzatnak**, 93,4–90,5-94,1% volt. **A felhalmozási célú költségvetési bevételek és kiadások teljesítése** (a 2006. évi felhalmozási célú kiadás kivételével) mindhárom évben **alacsonyabb volt** a tervezett eredeti előirányzatnál (a bevételeknél 67,3–76,1–72,5%, a kiadásoknál 87,6–107,6–85,4% volt).

Az Önkormányzat a 2005-2007. évek **gazdálkodását** a tervezett költségvetési hiány ellenére költségvetési **többletbevétellel zárta.** A működési célú költségvetési bevételek eredeti előirányzatainak túlteljesítése fedezte a 2005-2007. években a működési kiadásoknál tervezett hiányt, valamint a felhalmozási célú költségvetési kiadásoknál jelentkező hiányt.

Az Önkormányzat könyvviteli mérlegében a 2004. évben 13 millió Ft, a 2005. évben 69 millió Ft, a 2006. éviben 22 millió Ft, a 2007. éviben pedig 4 millió Ft tárgyévi költségvetést terhelő szállítói kötelezettsége volt. **Az előző évi költségvetést terhelő szállítói kötelezettségek fedezetét** a tárgyévet követő év működési célú költségvetési bevételek eredeti előirányzatai között pénzforgalom nélküli bevételként, előző évi pénzmaradvány igénybevételeként a 2005. és a 2007. évben **nem, a** 2006. évben **alacsonyabb összegben tervezték meg.** Ezekben az években a tárgyévi költségvetési bevételek nem megfelelő számbavétele miatt **az Önkormányzatnál a költségvetés tervezése nem volt megalapozott.** A 2008. évi költségvetésben előző évi pénzmaradvány igénybevételeként 1059 millió Ft-tal terveztek.

Az Önkormányzat működési célú költségvetési bevételei közül **a helyi adókból származó bevétel** a 2005. évben 102,2%-ra, a 2006. évben 119,3%-ra és a 2007. évben 115,6%-ra teljesült. A vizsgált években a 2005. év kivételével a helyi adókból származó bevételek **közül az iparűzési adóból származó bevételek esetében volt** a tervezetthez képest **túlteljesítés**. Az Önkormányzatnál ezt azzal indokolták, hogy a vállalkozásoknak az iparűzési adóelőleget a várható, éves fizetendő adó összegére az adóév december 20. napjáig kell kiegészítenie, melynek növekedésével, vagy esetleges csökkenésével a tervezés időszakában nem számoltak, mivel a vállalkozások várható árbevételével kapcsolatos adatok a tervezés időszakában nem álltak rendelkezésre.

A felhalmozási célú költségvetési kiadások közül a felújítási kiadások a 2005. évben több mint 18-szorosára, a 2006-2007. években pedig közel a duplájára (197,2%, illetve 197%-ra) teljesültek az eredeti előirányzathoz képest. A beruházási kiadásoknál a 2006. év kivételével nem volt tapasztalható túllépés a

2005. évben 76,7%-os, a 2007. évben 91%-os mértékű volt a teljesítés az eredeti előirányzatokhoz viszonyítva. A 2006. évben 119,9%-os volt a beruházási kiadások túlteljesítése. A felújítási kiadások és a 2006. évi beruházási kiadások túlteljesítése részben a tervezés hiányosságaira vezethetők vissza, mivel a teljesített felújítási, illetve beruházási kiadások fedezete az előző évi pénzmaradvány, illetve a pályázati úton elnyert pénzeszközök voltak. A 2005. évi és a 2007. évi beruházási kiadások alulteljesítését a kivitelezési munkák tervezettől történt elmaradása okozta.

A felhalmozási célú költségvetési bevételek eredeti előirányzatként tervezett összegétől történt elmaradását a tervezett ingatlan értékesítésből származó bevétel alulteljesítése okozta, mely a 2005. évben 11,8%-os, 2006. évben 31,7%-os, a 2007. évben14,4 %-os volt. Az ingatlanértékesítések tervezettől történt elmaradásának oka részben túltervezés, valamint az, hogy az elidegenítésre szánt ingatlanokra nem volt kereslet.

2. AZ ÖNKORMÁNYZAT FELKÉSZÜLTSÉGE AZ EURÓPAI UNIÓS FORRÁSOK IGÉNYLÉSÉRE ÉS FELHASZNÁLÁSÁRA, VALAMINT AZ ELEKTRONIKUS KÖZIGAZGATÁSI FELADATOK ELLÁTÁSÁRA

2.1. Az európai uniós források igénybevételére és a várható támogatás felhasználására történt felkészülés szabályozottsága, szervezettsége

2.1.1. Az európai uniós forrásokra történő pályázatok benyújtására vonatkozó döntések összhangja a fejlesztési célkitűzésekkel

Az **Önkormányzat** több évre vonatkozó **fejlesztési célkitűzéseit** a 2003-2006. évekre a gazdasági program$_1$, a 2007-2010. évekre a gazdasági program$_2$, továbbá a Tapolca Mikrotérség gazdaságfejlesztési programja[18], illetve az IVS[19] **tartalmazta**.

A gazdasági program$_1$ szerint az Önkormányzat gazdálkodási feladatai között szerepelt, hogy az új beruházást megelőzően sorrendet kell felállítani. A beruházások indítása előtt vizsgálni kell a várható működési költségeket, meg kell határozni a hosszú távú működtetés feltételrendszerét. A beruházások, fejlesztések során törekedni kell az állami címzett- és céltámogatások és egyéb pályázati források bevonására, a saját erő kiegészítésére. A városfejlesztés, városrendezés fő céljaként fogalmazták meg, hogy minden lehetséges eszközzel fenn kell tartani a városfejlesztés megszerzett lendületét, az önkormányzati források mellett vállalkozói tőke bevonása is indokolt. Kiemelt és indokolt fejlesztési feladatként a kö-

[18] A Tapolca Mikrotérség (Sáska, Zalahaláp, Nyirád, Taplca, Tapolca-Distel) Hosszútávú Gazdaságfejlesztési Programját a Képviselő-testület a 270/2004.(IX. 28.) határozattal fogadta el.

[19] A Tapolca Város Integrált Városfejlesztési Stratégiája 2008. márciusában készült – a Közép-Pannon Regionális Fejlesztési Zrt. készítette – amelyet a Képviselő-testület a 102/2008. (IV.04.) határozatával elfogadott.

vetkezők szerepeltek: szennyvíz-csatornahálózat fejlesztése; önálló (térségi) ivóvízbázis kialakítása; vendégváró városközpont kialakítása; az egészségturizmushoz kapcsolódó park és zöldfelület-fejlesztés; építési telkek kialakításának elősegítése; Észak-Balaton Hulladékgazdálkodási Rendszer városi bevezetése; intelligens települési koncepció elkészítése, az önkormányzati elektronikus rendszer kiépítése; intézményhálózat fejlesztése két ütemben.

A gazdasági program$_2$ kialakításakor a legfontosabb szempontként kezelték a város biztonságos működtetésének biztosítását, emellett nagy hangsúlyt kaptak a fejlesztések, a költségcsökkentő megoldások, az értékmentés, fő rendező elvként kezelték a település oktatási, kulturális és egészségügyi fejlesztését. Az Önkormányzat gazdálkodásának alapja a mindenkori elfogadott éves költségvetés. A beruházások, fejlesztések során kötelezően törekedni kell a hazai és európai uniós pályázati források bevonására, a saját erő kiegészítésére. Kiemelt és indokolt fejlesztési feladatként ugyanazok szerepeltek mint a gazdasági program$_1$-ben. Új célként a fejlesztésre alkalmas volt honvédségi ingatlan együttes komplex hasznosítása szerepelt.

Az IVS megalkotásának célja, hogy *„a városban az elkövetkező 10-15 évben jelentkező fejlesztési szükségleteket összehangolja a rendelkezésre álló köz- és magánforrásokkal és mindezt minél szélesebb konszenzusban tegye meg"*. Az IVS átfogó célja a *„magas életminőség elérése Tapolcán a gazdasági teljesítmények diverzifikált fejlesztése mellett, meghatározva a tematikus[20] és városrészi célokat[21], kijelölve a 2007-2013-as időszakra vonatkozó akcióterületeket"*. Az IVS-ben az egyes célokhoz indikátorokat – az egy főre jutó iparűzési adóbevétel létesített vagy új munkahelyek számának, a kulturális programokat látogatók számának, a védett értékekbe történő beruházások éves összegének növekedését, a szociális segélyben részesülők számának csökkenését, az ingatlanárak szintjének növelését – határoztak meg, hogy nyomon lehessen követni megvalósulásukat. Az IVS a 2007-2013-as időszakban fejleszteni kívánt, kijelölt akcióterületek – Belváros, volt honvédségi terület, keleti, illetve a déli városrész – konkrétan meghatározott fejlesztési céljai megvalósításának forrásaként a KDOP pályázati lehetőségeit, illetve a kapcsolódó magántulajdonosi önerőt tartalmazta.

A fejlesztési **célkitűzések megalapozottságát** a gazdasági program$_2$-ben, illetve az IVS-ben helyzetértékeléssel, a lehetőségek, prioritások felmérésével, elemzésekkel támasztották alá, a swot[22] analízis módszerét alkalmazva. Kidolgozták és bemutatták az Önkormányzat *„gyenge és erős"*[23] pontjait, valamint

---

[20] Tematikus célok: munkahelyek teremtése; városi szolgáltatási szint javítása; a természetes és épített környezet megőrzése; a leszakadó rétegek felzárkóztatása; élhető lakókörnyezet és közösségek.

[21] Belváros – városközponti karakter és közösségi megújulás. Déli városrész – társadalmi és fizikai felzárkózás a város többi részéhez. Kertváros – minőségi lakókörnyezet megőrzése. Nyugati városrész – a városrész integrációja a városszövetbe. Volt honvédségi terület – Tapolca új szolgáltató funkciókkal történő bővítése. Diszel – természeti és települési környezet megőrzése.

[22] A SWOT angol betűszó: Srengths, weaknesses, opportunities, threats, az analízis lényege az erősségek, gyengeségek, lehetőségek, veszélyek feltárása.

[23] Gyengeségek többek között: makroregionális kapcsolatok tekintetében viszonylag perifériikus, régiók határán való fekvés; elöregedő népesség; közúti, fővonali vasúti megközelíthetőség nem optimális; a vállalkozások zöme kis tőkeerejű egyéni vállalkozás; a demográfiai szerkezet feszültségekkel terhelt; szürke és feketegazdaság jelenléte.

azt, hogy milyen erőforrásokat képesek mozgósítani, továbbá melyek a *„lehetőségei"*[24], és milyen *„veszélyekre"*[25] számíthatnak.

Sem a gazdasági program$_1$-ben, sem a gazdasági program$_2$-ben megfogalmazott fejlesztési célrendszert nem támasztották alá költségbecsléssel, nem jelölték meg, **nem vették figyelembe a lehetséges finanszírozási forrásokat**[26]. A gazdasági programokban azt fogalmazták meg, hogy *„a beruházások, fejlesztések során törekedni kell az állami címzett- és céltámogatások, illetve a hazai és európai uniós pályázati források bevonására, a saját erő kiegészítésére"*. Az egyes beruházásokhoz kapcsolódó fejlesztési célkitűzések megvalósításához külső forrásként hitel felvételt nem határoztak meg.

A Képviselő-testület a 265/2007.(X. 18.) számú határozatával döntött 6,7 millió CHF-nak megfelelő kötvény zártkörben történő kibocsátásáról. A 30/2007. (X.10.) rendelettel módosított 2007. évi költségvetési rendelet 5. §-a alapján a kibocsátott kötvényből származó bevétel a gazdasági program$_2$ szerinti fejlesztéseinek forrására, pályázati önerő biztosítása céljából, korábbi hitelek kiváltására, valamint működési célokra fordítható. A kötvényből származó bevétel működési célra történő felhasználása a Képviselő-testület külön döntése alapján lehetséges.

A 2005-2007. években a Képviselő-testület a gazdasági programban$_1$-ben meghatározott fejlesztési célkitűzéseket a gazdasági program$_2$ meghatározása során, illetve a gazdasági program$_{1,2}$-t az IVS elfogadásával felülvizsgálta. Az IVS

Erősségek között szerepelt: a Tapolcai-medence turisztikai kínálati elem, a világon egyedülálló természetes gyógyturisztikai vonzerő a Kórház-barlang és annak légúti megbetegedésekre gyakorolt kedvező hatása; országos átlagnál kedvezőbb munkanélküliségi mutató; megfelelő infrastrukturális ellátottság, a közműhálózat kiépítettsége megfelelő; fejlesztésre alkalmas volt honvédségi ingatlanegyüttes.

[24] Lehetőségek voltak: az üdülési, az idegenforgalmi kínálat újra pozicionálása, szezonális hatások kiküszöbölése (városi uszoda, élményfürdő építése), komplex turisztikai termék kínálat kidolgozása; a volt honvédségi ingatlanok komplex hasznosítása; a Balaton körüli kerékpárút-hálózatba történő illesztéssel új vendégkör jelenne meg a városban (ökotudatos, wellnes fitness termékkínálat erősítése); együttműködés a Balaton-Felvidéki Nemzet Park Igazgatósággal a Tavas-barlang hasznosítása terén; külső források bevonása a környezet- és természetvédelmi fejlesztésekbe; a környezetet kevésbé terhelő (könnyűipar, finommechanika, informatika stb.) beruházások letelepítése, humánerőforrás fejlesztés.

[25] Veszélyként jelölték meg többek között: forráshiány, nem lesz anyagi keret a fejlesztésekre, tervezésre; a térség háttérbe sorolódik az országos idegenforgalmi prioritások sorában; elmarad az átmenő forgalom új nyomvonalra terelése, tovább nő a belvárosi területek zaj- és levegőszennyezése, az ingatlanárak csökkenése; a nem hatékony turisztikai marketingtevékenység miatt a vendégek elmaradása; gyorsan fejlődő versenytársak.

[26] Az IVS-ben kijelölt négy akcióterület fejlesztésével kapcsolatos megfogalmazott konkrét célok költségbecslését tartalmazta az IVS. Meghatározták, hogy a fejlesztések finanszírozása részben a KDOP intézkedéséből elnyerni tervezett forrás lenne. Továbbá a tervezett fejlesztésekhez magánerős, illetve az önkormányzat és a magánszféra együttműködésével megvalósítandó beruházások is társulhatnak.

összeállításakor figyelembe vették az ÚMFT és a KDOP keretében megjelenő pályázati lehetőségeket.

A Képviselő-testület a 2005-2007. évek és a 2008. első negyedév közötti időszakban kilenc alkalommal **döntött európai uniós forrásokkal összefüggő,** az NFT és az ÚMFT operatív programjaihoz kapcsolódó **fejlesztési feladatokról.** Az európai uniós forrásokra történő pályázatok benyújtására vonatkozó döntések összhangban voltak a gazdasági program$_{1,2}$-ben, fejlesztési koncepcióban foglalt célkitűzésekkel.

Az alábbi Képviselő-testületi határozatokkal, a következő operatív programokhoz kapcsolódtak a **2005-2008.** első negyedévben **az európai uniós forrásokra benyújtott pályázatok**:

- a 292/2004. (X. 28.) számú határozatban rögzítették, hogy Tapolca város fejlődése, vendégfogadó képességének növelése, a magánbefektetéseket ösztönző vonzó városi környezet kialakítását, komplex településfejlesztési célkitűzésnek tekintik és támogatják. A cél megvalósítása érdekében a **ROP 2.2.1 felhívásra** pályázatot nyújtottak be (2004. november 15-én) a ***„Belváros rehabilitációja Tapolcán"*** címmel. A tervezett projekt teljes kiadási összege 537 millió Ft volt, amelyhez 467 millió Ft támogatást igényeltek. A megvalósítást 2005. március 1. és 2006. november 30-a közötti időszakban tervezték. A pályázat befogadásáról[27] a KDRFÜ Kht. 2005. január 3-án értesítette az Önkormányzatot, egyben tájékoztatta, hogy a *„pályázattal kapcsolatos döntés meghozatalára a befogadásról szóló értesítő levél keltezését követő 90 napon belül kerül sor"*. A DeB döntéséről KDRFÜ Kht. nem értesítette az Önkormányzatot. A 2006. február 27-én kelt levélben kapott tájékoztatást az Önkormányzat az OTH IH-tól, hogy a DeB a 2005. február 3-4-ei ülésén a pályázatot szakmailag megfelelőnek minősítette, azonban a támogatási források korlátozott volta miatt azt tartaléklistára helyezte. A pályázat a **tartaléklista második helyén állt;**
- a 242/2005.(IX. 09.) számú határozattal támogatta a Szász Márton Általános Művelődési Központ által benyújtott pályázatot a **HEFOP-3.1.3** kódszámú intézkedésre, annak elnyerése esetén vállalták, hogy biztosítják az intézmény öt éves fenntartását. A Szász Márton Általános Művelődési Központ felkészülése a kompetencia alapú oktatásra feladatának teljes tervezett kiadási összege 15 millió Ft, amelyhez 100% támogatást igényeltek. A megvalósítás tervezett ideje 2006. február 1-je és 2008. március 31. A pályázaton az igényelt támogatás egészét megkapták a ***„Jelenünk a Jövőnk"*** projekthez, a támogatási szerződést 2006. augusztus 1-jén megkötötték, ekkor elkezdődött a projekt megvalósítása. A Képviselő-testület a 17/2007. (II. 13.) határozatával nem vállalta a Szász Márton Általános Művelődési Központ által biztosí-

[27] Amelynek regisztrációs száma ROP-2.2.1-2004-11-0007.

tott önként vállalt, megyei feladatokat[28], a 2007/2008. tanév kezdetétől a Veszprém Megyei Önkormányzat **fenntartásba adta az intézményt**;

- a 220/2007.(VIII. 02.) számú határozattal az *„utólagos akadálymentesítés"* címen kiírt **KDOP-5.3.2** kódszámú intézkedésre pályázat benyújtását határozta el. A projekt megvalósítása keretében a ***„Tapolcai Polgármesteri hivatal utólagos akadálymentesítését és önkormányzati ügyfélszolgálat kialakítását"*** tervezték elvégezni, amelyhez 10 millió Ft állami támogatást igényeltek, a szükséges 2,5 millió Ft saját erőt a 2007-2008. évek költségvetésében kívánták biztosítani. A pályázatot[29] 2007. október 19-én befogadta a VÁTI Kht. Az IH a projektet támogatta 10 millió Ft-tal, melyről a közreműködő szervezet 2008. március 28-i levelében értesítette az Önkormányzatot. A **támogatási szerződést 2008. május 30-án írták alá.**[30] A támogatási szerződés értelmében a projekt megvalósításának kezdési időpontja 2008. július 1-je míg befejezési határideje 2008. november 30-a. A projekt elszámolható költsége áfa nélkül 12,5 millió Ft, amelyhez a támogatás mértéke 80%, de legfeljebb 10 millió Ft. A közbeszerzési eljárás előkészítése – a műszaki tartalom pontosítása – az ÁSZ ellenőrzés idején folyamatban volt, az eljárás kezdete 2008. július 15-e az Önkormányzati és Gazdálkodási Iroda vezetőjének nyilatkozata szerint;

- az 231/2007.(IX. 07.) határozatban elhatározta a KDOP keretében *„Belterületi utak fejlesztése"* (kódszám: **KDOP-4.2.1.**) pályázati lehetőségen való részvételt. A projekt keretében ***„A tapolcai Ipar utca, mint belterületi gyűjtőút korszerűsítése"*** fejlesztési célt kívánták megvalósítani. A pályázatot[31] formai szempontból 2007. október 1-jén befogadták[32] és értékelésre bocsátották. A projekt teljes tervezett kiadási összege 100 millió Ft volt, amelyhez 70 millió Ft európai uniós támogatást igényeltek. Az Önkormányzat a KDRFÜ Kht. 2007. december 4-én kelt leveléből értesült arról, hogy *„a pályázat a minimális ponthatárt elérte ugyan, de szakmai tartalma miatt az értékelők* ***nem javasolták támogatásra.*** *A pályázat átlagpontszáma nem érte el az átlagpontszámok sorrendje alapján a támogathatóság határértékét.";*

---

[28] Amelyek a többcélú intézmény keretében működő közoktatási feladatok – többi tanulóval együtt nem foglalkoztatható sajátos nevelési igényű gyermekek általános iskolája, speciális szakiskolája és szakiskola - voltak.

[29] Azonosítószáma KDOP-5.3.2-2007-0041 volt.

[30] A KDOP pályázat beadásával egyidejűleg az Önkormányzat teljesen azonos tartalommal benyújtotta a *„Tapolcai Polgármesteri hivatal utólagos akadálymentesítése, önkormányzati ügyfélszolgálat kialakítása"* című projektjét a Szociális és Munkaügyi Minisztérium által kiírt *„Akadálymentesítés"* című – FOG-AKM-07 kódszámú - pályázati felhívására (a Képviselő-testület 289/2007. (XI.23.) számú határozata alapján.) A közreműködő szervezethez - ESZA Kht. – a pályázat 2007. november 30-án beérkezett. A projektet a Szociális és Munkaügyi Miniszter 10 millió Ft vissza nem térítendő támogatásban részesítette, amelyről az Önkormányzatot az ESZA Kht. 2008. április 14-én értesítette. A támogatásról az Önkormányzat lemondott - az ESZA Kht. felé - a Képviselő-testület 168/2008. (VI. 27.) határozatával.

[31] A KDOP-4.2.1/B-2007-0060 azonosítószáma volt.

[32] A KDRFÜ Kht., mint Közreműködő Szervezet.

- a 244/2007.(IX. 28.) számú határozattal a *„kerékpárút hálózat fejlesztése"* címen kiírt **KDOP-4.2.2** kódszámú intézkedésre pályázat benyújtását határozta el. A projekt megvalósítása keretében a ***„Tapolcai és Tapolca-Diszel közötti kerékpárút II. ütemét"*** tervezték megépíteni 2008. július 1-je és december 31-e között, amelyhez 39,8 millió Ft állami támogatást igényeltek, a szükséges 10 millió Ft saját erőt a 2008. év költségvetésében kívánták biztosítani előzetes kötelezettségvállalással. A **pályázat**[33] **eredményes volt**, az Önkormányzat a projekt tervezett megvalósítási költségének 80%-át és az igényelt támogatás egészét, **39,8 millió Ft** összegben vissza nem térintendő **állami támogatás** formájában elnyerte. A támogatási szerződést a 2008. május 21-én írták alá. A projekt megvalósítása az ÁSZ helyszíni vizsgálatának idején megkezdődött, a kivitelező kiválasztására irányuló egyszerű közbeszerzési eljárás a 2008. július 3-án lezárult, a kivitelező kiválasztása megtörtént. A kivitelezési munka tényleges megkezdése a munkaterület átadásával 2008. július 8-án megtörtént;

- a 309/2007.(XII. 20.) határozatban a Képviselő-testület elhatározta a KDOP keretében *„Közoktatási Infrastruktúra Fejlesztése"* (kódszám: **KDOP-5.1.1/2F.**) pályázati lehetőségen való részvételt, mellyel a ***„Kazinczy Ferenc Általános iskola energiatakarékos felújítása és eszközfejlesztése az oktatási feltételek minőségi javítására"*** fejlesztési célt kívánták megvalósítani. A projekt teljes tervezett kiadási összege 275,5 millió Ft volt, amelyhez 247,9 millió Ft európai uniós támogatást igényeltek, a szükséges 27,6 millió Ft saját erő biztosítására a 2008-2009. évek költségvetése terhére vállalt kötelezettséget a Képviselő-testület. A pályázatot[34], formai szempontból 2008. március 6-án befogadták[35] és értékelésre bocsátották, a pályázat elbírálása az ÁSZ helyszíni vizsgálata idején folyamatban volt;

- a 42/2008.(II. 15.) határozatban elhatározta a KEOP *„Nemzeti Települési Szennyvízelvezetési és –tisztítási kétfordulós pályázati"* (kódszám: **KEOP-1.2.0**) lehetőségen való részvételt. A projekt keretében ***„A tapolcai szennyvíztelep korszerűsítése I. ütem"*** fejlesztési célt kívánták megvalósítani. A projekt teljes tervezett kiadási összege 600 millió Ft volt. A pályázati lehetőség első fordulóján való részvételhez a Képviselő-testület 10 millió Ft saját forrást biztosított a 2008. évi költségvetéséből. A pályázati lehetőség **első fordulójára**[36] elkészített pályázatot[37], formai szempontból **2008. április 8-án befogad-**

---

[33] Azonosítószáma KDOP 4.2.2-2007-0004 volt.

[34] A KDOP-5.1.1/2F-2008-0135 volt az azonosítószáma.

[35] A VÁTI Kht., mint Közreműködő Szervezet.

[36] Az első fordulóban az előzetes megvalósíthatósági tanulmány minősítését végzi az IH. A első fordulóra benyújtott pályázatban szereplő projekt tervezett költsége 27,2 millió Ft volt, melyhez 23,1 millió Ft támogatást igényeltek. A szükséges önerőt a Képviselő-testület a 2008. évi költségvetésében, a 22. cím alatt rendelkezésre álló 10 millió Ft-ból biztosította.

[37] A KEOP-1.2.0/1F-2008-0075 volt az azonosítószáma. A pályázati dokumentáció összeállítását, a pályázati tevékenység koordinálását, illetve pályázati tanácsadást a Metacom"6 Bt. végezte a 2007. június 20-án kötött megbízási szerződés alapján.

ták[38] és értékelésre bocsátották, a pályázat elbírálása az ÁSZ helyszíni vizsgálata idején folyamatban volt;

- a 135/2008.(V. 13.) határozatban elhatározta az IVS-sel összhangban a KDOP *„Települési (al)központok kialakítása és értékmegőrző rehabilitációja"* (kódszám: **KDOP-3.1.1/A-B**) kétfordulós pályázati lehetőségen való részvételt. A projekt keretében ***„A Tapolca belváros értékmegőrző rehabilitációja"*** fejlesztési célt kívánták megvalósítani. A projekt teljes tervezett kiadási összege a pályázat szerint 973,8 millió Ft volt, amelyhez 700 millió Ft EU támogatást igényeltek. A szükséges saját erő biztosítására a 2009-2011. évek költségvetéseiben, a zártkörű önkormányzati *„Tapolca Jövőjéért"* című kötvény forrásai terhére vállalt előzetes kötelezettséget a Képviselő-testület, maximum 250 millió Ft összegig. A pályázatot 2008. június 12-én **benyújtották**, amely 2008. június 19-én beérkezett a KDRFÜ Kht-hoz[39].

A 100%-os állami finanszírozás miatt Képviselő-testületi határozat nélkül nyújtott be pályázatot az Önkormányzat a TIOP keretében *„A pedagógiai, módszertani reformot támogató informatikai infrastruktúra fejlesztése"* (kódszám: **TIOP-1.1.1**) pályázati lehetőségre. A ***„Pedagógiai megújulás informatikai eszközök segítségével a tapolcai iskolákban"*** című pályázat[40] beérkezett a közreműködő szervezethez[41], melyről 2008. március 25-én értesítették az Önkormányzatot.

Az Önkormányzat a 2007-2008. évek költségvetési rendeletei **elkülönítetten** (az Ámr. előírásai szerinti részletezettségben, bontásban[42]) **tartalmazták** az európai uniós forrást igénylő fejlesztési feladatok megnevezéseit, költségvetési bevételi és kiadási előirányzatait[43]. Az Önkormányzat felkészült a projektek utófinanszírozására. A Képviselő-testület a 2005-2008. évi költségvetési rendeleteiben a céltartalékon belül a **pályázati önrészek fedezetére** a 2007. évben 40 millió Ft-ot, a 2008. évben 80 millió Ft-ot különített el, illetve fedezetként rendelkezősre állt a kibocsátott kötvény forrása is.

2.1.2. Az európai uniós forrásokhoz kapcsolódóan a pályázatfigyelés, a pályázatkészítés, valamint az európai uniós támogatással

[38] A KVVI Fejlesztési Igazgatóság, mint Közreműködő Szervezet.

[39] Regisztrált pályázat azonosító jele KDOP-3.1.1/B-2008-0005. volt.

[40] Amely TIOP-1.1.1-07/1-2008-0666 azonosítószámot kapta.

[41] OKM Támogatáskezelő Igazgatósága.

[42] Az Ámr. 29.§ (1) bekezdése és alpontjai szerinti előirányzati részletezésben a költségvetési rendeletek 12. §, illetve 13. § szerint. A költségvetési rendeletek elkülönítetten a 17. számú mellékleteikben tartalmazták az EU forrásból megvalósítani tervezett projektek bevételi és kiadási előirányzatait.

[43] Az előirányzott kiadások a 2007. évi költségvetési rendelet 2.§-ában és 5-6., 17. mellékletekben, a pályázati forrás, mint bevétel a 6. §-ban és a pályázati önrész az 5. § szerint a 9. számú mellékletben volt megjelenítve. Az előirányzott kiadások a 2008. évi költségvetési rendelet 3.§-ában és 5-6., 17. mellékletekben, a pályázati forrás, mint bevétel a 7. §-ban és a 7. számú mellékletben, a pályázati önrész az 5-6. §-ok szerint a 9. számú mellékletben volt megjelenítve.

megvalósuló fejlesztés lebonyolításának belső rendjének szabályozottsága, a végrehajtás személyi, szervezeti feltételei

Az Önkormányzatnál az **európai uniós források igénybevételének és felhasználásának önkormányzati szintű** – a Polgármesteri hivatalra és az intézményekre is kiterjedő – **szabályait nem határozták** meg. Az $SzMSz_{1,2}$, illetve egyéb szabályzat nem tartalmazta:

- az európai uniós források igénybevételével és felhasználásával kapcsolatos **döntési jogköröket**;
- az európai uniós forrásokra irányuló pályázatokkal összefüggésben nem jelölték ki a Polgármesteri hivatalon belül az önkormányzati szintű **pályázatkoordinálás feladatainak felelősét**, valamint az önkormányzati szintű **pályázat nyilvántartás vezetésének felelősét**;
- a pályázatfigyelést végzők és a döntési jogkörrel rendelkezők közötti **információ-szolgáltatási kötelezettséget**, a polgármester és a fejlesztési feladat lebonyolítója (projektmenedzsere) közötti **kapcsolattartás rendjét**;
- az európai uniós forrásokra irányuló **pályázatfigyelés, pályázatkészítés,** valamint az európai uniós forrással támogatott **fejlesztés lebonyolításával kapcsolatos eljárási rendet** (feladat, kapcsolattartás, információáramlás, ellenőrzés);
- az európai uniós forrásokkal támogatott fejlesztési feladatok lebonyolításával kapcsolatos folyamatba épített, előzetes és utólagos **vezetői ellenőrzési** feladatokat, illetve **belső ellenőrzési feladatokat**.

A Polgármesteri hivatalban az európai uniós forrásokra irányuló **pályázatfigyelési feladatokat** az $SzMSz_{1,2}$ általános meghatározások formájában tartalmazta. Az ezzel kapcsolatos feladatokat az Önkormányzati Iroda, valamint a Vagyongazdálkodási és Műszaki Iroda, majd 2007. áprilisától az Önkormányzati és Gazdálkodási Iroda feladatkörébe utalta. Az $SzMSz_{1,2}$-beli szabályozás **nem terjedt ki** a pályázatokkal kapcsolatos **koordinálási feladatokra,** a pályázatkészítés, a pályázat lebonyolítás **rendjének** meghatározására, továbbá nem tartalmazta az **ellenőrzés** feladatait és felelőseit.

Az Önkormányzatnál az európai uniós források **pályázatfigyelésével összefüggő feladatok ellátásáról** az intézményeknél a szakterületre vonatkozóan, illetve a Polgármesteri hivatal Önkormányzati és Gazdálkodási Irodáján belül **gondoskodtak**. A pályázatfigyeléssel megbízott köztisztviselők rendelkeztek megfelelő felsőfokú iskolai végzettséggel, szakmai felkészültséggel és a feladat ellátásához szükséges nyelvismerettel. A pályázatfigyelést, valamint az Önkormányzat, a Polgármesteri hivatal **pályázati tevékenységéből adódó egyes feladatok** ellátását **több köztisztviselő munkaköri leírása** is tartalmazta.

Az önkormányzati főtanácsadó 2002. októberétől hatályos munkaköri leírása szerint a *„munkakör fő tartalma többek között a pályázatok előkészítése, készítése"*. Az ellátandó feladata volt pályázatfigyelés; a pályázatok előkészítése, koordinálása, készítése; Tapolca város képviselete szakmai, pályázati rendezvényeken, különös

tekintettel a fejlesztési támogatásokra; a településfejlesztés érdekében benyújtott pályázatokról nyilvántartás vezetése. Az önkormányzati ügyintéző I. feladata volt, hogy közreműködjön az önkormányzati főtanácsadó pályázat-előkészítő munkájában. Az önkormányzati ügyintéző II. feladata volt, hogy közreműködjön az önkormányzati főtanácsadó pályázat-előkészítő munkájában, továbbá kísérje figyelemmel az aktuális pályázatokat, adjon tájékoztatást a vezetés számára az Önkormányzat által megpályázhatókról. Feladata volt a pályázatokkal kapcsolatos feladatok koordinálása, szükséges anyagok beszerzése, pályázati anyagok összeállítása. Vezette továbbá a benyújtott és folyamatban lévő pályázatok státusztábláját.

A benyújtott EU-s pályázatok nyilvántartását, azok megvalósulásának, elszámolásának koordinációját, valamint adminisztrációs feladatokat ellátókat a munkaköri leírásokban kijelölték. A koordinációs, adminisztrációs és nyilvántartási feladatok rendjét a munkaköri leírásokban, egyéb szabályzatokban nem rögzítették. A nyilvántartást a munkaköri leírásában erre kijelölt köztisztviselő vezette.

Az európai uniós forrásokra irányuló pályázatfigyelés tárgyi feltételeit (internet) a Polgármesteri hivatalban, illetve az intézményeknél is biztosították.

Az európai uniós forrásokkal összefüggő **pályázatok készítésének** személyi, szervezeti **feltételeit** a Polgármesteri hivatal szervezetén belül – az Önkormányzati és Gazdálkodási Iroda – alakították ki, az intézményekben is biztosították, illetve külső szervezetet is megbíztak pályázatkészítési feladatokkal.

A Polgármesteri hivatalon belül az önkormányzati főtanácsadó, illetve önkormányzati ügyintéző II. feladatai között szerepelt pályázatkészítési feladat.

A Szász Márton Általános Művelődési Központ közalkalmazottja – vezetője - készítette el a HEFOP 3.1.3 intézkedésekre benyújtott pályázatot.

A Képviselő-testület a 138/2004. (V. 21.) számú határozatával egy gazdasági társaságot bízott meg a ROP keretében kiírt a *„Város-rehabilitáció"* pályázati lehetőségre beadandó pályázat elkészítésével. A **pályázatkészítésre**, illetve a pályázatkészítéshez szervesen illeszkedő szakértői tevékenységre vonatkozó **megbízási szerződést** 2004. augusztus 24-én kötötték meg. A vállalkozó végezte a belváros rehabilitációját célzó pályázat komplett dokumentációjának elkészítését és összeállítását, amelyekhez kapcsolódóan, a pályázat részeként csatolt megvalósíthatósági tanulmányt is elkészítette. A szerződésben a megállapított megbízási díjon felül sikerdíjat – megítélt támogatási összeg 2%-a – is meghatároztak. A munka elvégzéséhez az Önkormányzat egy kapcsolattartó személyt biztosított, aki projekt előkészítése során az alapadatokat szolgáltatta.

A KDOP-5.3.2 intézkedésre benyújtott *„A tapolcai Polgármesteri hivatal utólagos akadálymentesítése, önkormányzati ügyfélszolgálat kialakítása"* című pályázat dokumentációjának összeállításával, illetve a kapcsolódó akadálymentesítési szakértői faladatok ellátásával a 2007. augusztus 13-i dátummal kötött megbízási szerződés alapján gazdasági társaság készítette el.

A pályázatkészítést végző személyek, szervezetek feladatait, a **pályázatkészítés rendjét** a munkaköri leírásokban, valamint a megbízási szerződésekben **nem határozták meg**.

A Polgármesteri hivatal európai uniós forrásból megvalósítani tervezett fejlesztései még nem értek a lebonyolítás szakaszába. A projektek, fejlesztési feladatok **lebonyolítási munkái,** projektenkénti személyi feltételeinek biztosítása az $SzMSz_{1,2}$ szerint a Vagyongazdálkodási és Műszaki Iroda, majd az Önkormányzati és Gazdálkodási Iroda feladatkörébe tartozik.

2.1.3. A fejlesztési feladat lebonyolításánál a feladatellátás rendjére, az ellenőrzési feladatok teljesítésére, valamint a felelősségi szabályokra vonatkozó előírások betartása

Az Önkormányzat **2007. novemberében pályázatot nyújtott be** a *kerékpárút hálózat fejlesztése"* címen kiírt **KDOP-4.2.2** kódszámú intézkedésre a ***„Tapolcai és Tapolca-Diszel közötti kerékpárút II. ütemét"*** projekt megvalósítására.

A pályázatban megfogalmazott **fejlesztési célkitűzés** az Új Városi Köztemető és a Diszeli városrész közötti kerékpárút megépítése, folytatólagosan a már meglévő Tapolca és az Új Városi Köztemető közötti kerékpárút után. A projekt indítását, az építés megkezdését 2008. július 1-jére, a pénzügyi elszámolással együtt a befejezését 2008. december 31-re tervezték. A projekt költségvetés 49,8 millió Ft volt, amelyhez 39,8 millió Ft támogatást igényeltek.

A közreműködő szervezet (KDRFÜ Kht.) 2007. december 12-én értesítette az Önkormányzatot, hogy 2007. december 17-én **előzetes helyszíni szemlét** fog lefolytatni a jogosultság megalapozottságának és a pályázatban szereplő információk helytállóságának vizsgálata céljából. A helyszíni szemle jegyzőkönyve szerint a projekt megvalósítható, a hálózati kapcsolat megoldott, a beruházás szükségszerű és fontos. A pályázat minden projektelemet tartalmazott, a jogosultsági feltételeknek **mindenben megfelelt,** további beavatkozást nem tartott szükségesnek.

A pályázatot a 2007. december 19-én befogadták. A KDRFÜ Kht-tól a 2008. február 28-án **kapott értesítés** (pályázat benyújtása után 104 nappal) szerint a **pályázatuk eredményes volt.** A **támogatási szerződést 2008. május 21-én kötötték meg** (a támogatási döntésről szóló értesítés kézhezvételétől számított 82 nap elteltével). A vissza nem térítendő támogatás **összege 39,8 millió Ft** volt.

A **projekt megvalósításának** támogatási szerződés szerinti **kezdő napja** 2008. július 1-je, a befejezésének napja 2008. december 31-e. A támogatási szerződés szerint pénzügyi kifizetés legfeljebb befejezést megelőző 60 naptári napig lehet teljesíteni és a záró jelentést a megvalósítást követő egy hónapon belül be kell nyújtani.

Az Önkormányzat a projekt megvalósítására irányuló építési beruházás kivitelezőjét egyszerű közbeszerzési eljárás keretében választotta ki. Az egyszerű közbeszerzési eljárás ajánlattételi felhívása 2008. június 3-án került feladásra, illetve megküldésre három gazdasági társaságnak. Az ajánlattételi felhívás szerint az ajánlatok felbontásának időpontja 2008. június 18. volt, amely időpontban a beérkező három ajánlat bontása megtörtént. Az egyszerű közbeszerzési eljárásban az ajánlatokat elbírálták, kiválasztották a kivitelezőt és megkö-

tötték a kivitelezői szerződést. A munkaterület átadása a 2008. július 8-án megtörtént, a munkálatok, a fejlesztési feladat **megvalósítása megkezdődött**. A lebonyolítási feladatokat a Polgármesteri hivatal, Önkormányzati és Gazdálkodási Iroda köztisztviselője végzi.

A 2008. július 11-ig a **támogatási szerződés módosítására**, illetve a fejlesztési kiadások teljesítésére, az elnyert támogatás **igénybevétele nem került sor.**

Az európai uniós forrással támogatott fejlesztési feladat megvalósítására vonatkozó eljárásrend, ellenőrzési feladatok, valamint a felelősségi szabályok nem kerültek meghatározásra.

A folyamatba épített, előzetes és utólagos vezetői ellenőrzési feladatok elvégzése még nem volt nyomon követhető.

Az európai uniós forrásból támogatott fejlesztési feladatot, sem a **belső ellenőrzés, sem külső ellenőrzés** a megvalósítás folyamatában **nem vizsgálta.**

Az európai uniós forrásokra történő pályázatok **szabályozottsága terén nem**, azonban a **szervezettsége terén** az Önkormányzat 2005-2007. között **eredményesen felkészült** az európai uniós források igénybevételére és felhasználására. **Nem szabályozták** a pályázatfigyelést végző és a döntési, illetve a döntés-előkészítési jogkörrel rendelkezők közötti információk szolgáltatásának kötelezettségét, a polgármester és a fejlesztési feladat lebonyolítója közötti kapcsolattartás rendjét, továbbá nem határozták meg a folyamatba épített, előzetes és utólagos vezetői, valamint belső ellenőrzési feladatokat. A Polgármesteri hivatalban és az intézményeknél is **biztosították a pályázatfigyelés személyi és tárgyi** feltételeit. A **pályázatkészítés** személyi feltételeiről a Polgármesteri hivatalon és az intézményeken belül, illetve külső gazdasági társaságok bevonásával **gondoskodtak. Nem határozták** meg a megbízási szerződés alapján pályázatkészítést végző szervezet és a pályázat benyújtásáért felelős személy közötti **kapcsolattartás és felelősség szabályait, rendjét**. A tervezett fejlesztési feladatok **lebonyolítását végző személy, szervezet** feladatait, a kapcsolattartás rendjét és a személyre szóló felelősségét sem határozták meg.

2.2. Az elektronikus közigazgatási feladatok ellátása, a közérdekű adatok elektronikus közzététele

Az Önkormányzat 2005-2008. első negyedéve közötti időszakban **nem rendelkezett informatikai stratégiával**. Az Önkormányzatnál 2004. szeptember 1-jétől jegyzői utasítással **informatikai szabályzat** lépett hatályba, amelyet 2008. március 20-án felülvizsgált és új jegyzői utasítás formájában újraszabályoztak[44].

[44] 4/2008. számú jegyzői utasítás formájában.

A 2004. évtől hatályos Szabályzatban az Polgármesteri hivatalában működő informatikai és információs rendszer, hálózatok üzemeltetés szabályait, a szoftverekkel kapcsolatos szabályozást és a biztonsági előírásokat rögzítették. A 2008. évi Informatikai Szabályzat a Polgármesteri hivatal számítástechnikai infrastruktúrájára és annak használóira terjedt ki. Rögzítette a számítógépek, számítógépes rendszerek, hardverek és szoftverek beszerzési, telepítési és üzemeltetés biztonsági szabályait, a rendszerfelelősök feladatait, jogait, a titok és adatvédelem szabályait, rendszerét, illetve a városi portálra vonatkozó előírásokat.

A Képviselő-testület **156/2008. (V. 30.)** számú **határozatával** tudomásul vette. az 1. számú polgármesteri és jegyzői együttes utasításban megállapított, a **Polgármesteri hivatal informatikai stratégiáját, amely a 2008-2016. évekre vonatkozik**. Ez képezi alapját az Önkormányzat Informatikai Stratégiájának, amelyet a 2009. december 31-ig kell elkészíteni. Az informatikai stratégia tartalmazta a Polgármesteri hivatalra vonatkozó helyzetelemzést, a meglévő informatikai infrastruktúra értékelését, a lakossági igényeket, a közigazgatási korszerűsítés elvárásaival, kihívásaival és követelményeivel, valamint a számítógépes megoldásokkal kapcsolatban. A helyzetelemzés tartalmazta továbbá a Polgármesteri hivatal hardver és szoftver eszközeinek a felmérését, az adat- és vírusvédelem rendszerét, a mentési és tűzfalrendszert, ezek informatikai jellemzőit. A településen vezeték nélküli hálózat, ADSL és szélessávú internet szolgáltatás érhető el, az iskolák internet elérése a sulinet keretében biztosított.

A Polgármesteri hivatal informatikai politikájának fő célkitűzése a hivatali munka hatékonyságának növelése annak érdekében, hogy a folyamatosan változó környezetben bővülő feladatait a rendelkezésre álló humán erőforrásaival el tudja látni, vagyis a belső alkalmazói környezet fejlesztése a cél. Továbbá a város polgárai, intézményei és vállalkozásai részére minőségi szolgáltatások biztosítása, *„e-Önkormányzat"* szolgáltatói környezetének kialakítása. Cél *„az elektronikus szolgáltatások modernizálása, az ügyintézés elektronizáltsági szintjének emelése (EU 3., 4. szint)"*, amely az infokommunikációs technológia korszerű, on-line szolgáltatások formájában valósítható meg. A Polgármesteri hivatalban az informatikai infrastruktúra – hardver, az azon futó szoftver, a hálózat és az internet – ki van építve.

A vonatkozó előírásban[45] megfogalmazott e-közigazgatás színvonalának elérni kívánt 3-4-es szintjének a megvalósításához szükséges **közép és hosszú távú célkitűzések** meghatározását a 2008. május 30-ától hatályos **informatikai stratégia tartalmazta**.

Rövid távú célkitűzések voltak többek között: a Polgármesteri hivatal belső munkafolyamatainak, kommunikációjának áttekintése, továbbfejlesztése, optimalizálása; az e-közigazgatás 2. szintjének előkészítése a következő szintek fogadásához; intézményi hálózat kiépítése; a hálózati biztonság növelése; a közcélú tartalmak továbbfejlesztése – az önkormányzati (kistérségi) web alapú, közcélú információs szolgáltatások kialakítása szerkesztett, interaktív gyűjtő oldalak megjelenésével.

[45] A 1044/2005. (V. 11.) Korm. határozat a közigazgatás korszerűsítését szolgáló aktuális e-kormányzati feladatokról.

Középtávú célkitűzés: az EU-s ajánlások 3. szintjének megfelelő e-közigazgatási szolgáltatások bevezetésének megkezdése; közigazgatási funkciók teljes körű támogatása – a teljes integrált irányítási funkcionalitás és a jogszabályi információk szolgáltatása; a főbb infrastruktúrális elemek kiépítése – a városi intranet kialakítása, amely az addig kialakított elektronikus szolgáltatások szélesebb körű használatát teszi lehetővé.

Hosszú távú időszakra tervezték a teljes elektronikus ügyintézés megteremtését minden szolgáltatás esetén az EU-s ajánlás 4. szintjének elérését; a leghatékonyabban támogatható partneri csoportok önkiszolgáló alkalmazások gyakorlatba való átültetése; vezetői funkciók informatikai támogatásának kialakítása – a stratégiai tervezés, kontroll, adattárház és döntéstámogatási eszközök esetén az integrált irányítási, adminisztratív ügyfélszolgálati alkalmazásokra épülve.

Az Önkormányzat nem élt a GVOP. 4.3, illetve 4.4. komponensek kínálta, és az ÁROP/EKOP informatikai pályázati lehetőségekkel.

Az e-közigazgatási feladatok ellátásának személyi feltételeit a Polgármesteri hivatalon belül biztosították. Az e-közigazgatási feladatok megvalósítását az önkormányzati internetes portálon keresztül, saját számítógépes információs rendszeren, vásárolt szoftverrel valósították meg. Az Önkormányzat az **e-közigazgatási feladatokat** a **2. elektronikus szolgáltatás szinten biztosította** az állampolgárok részére a személyi okmányok, a hatósági igazolások, a lakcímváltozás bejelentés, építési engedélyezések, illetve a helyi adózás, a szociális juttatások, támogatások iránti kérelmek és az egészségüggyel kapcsolatos szolgáltatások ügyintézésében. Az üzleti, vállalkozói szféra szervezetei vonatkozásában pedig az iparűzési- és gépjármű súlyadók, illetve engedélyek tekintetében, mivel az ügyintézéshez szükséges formanyomtatványok közzétételével, letöltésüket követő kitöltésével segítséget nyújtottak a bevallások, kérelmek hagyományos úton történő beadásához. A teljes on-line ügyintézés nem volt biztosított az Önkormányzatnál, a meglévő felkészültség nem ad lehetőséget a továbbfejlesztésre, melynek okát a megfelelő hardver és szoftver állomány és a személyi felkészültségi feltételek hiányával, illetve az Önkormányzat pénzügyi helyzetével indokolták.

A Képviselő-testület 30/2005. (X. 28.) számú rendeletében – a Ket. 8. § (1) bekezdése, illetve 160. § (1) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján – **úgy döntött, hogy** az Önkormányzat, annak szervei, illetve a jegyző hatáskörébe, valamint az ügyintézői jogkörbe telepített közigazgatási **hatósági eljárásokat elektronikus úton nem lehet intézni**, kivéve, ha a jogszabály ettől eltérően rendelkezik.

Az **Eisztv.** közérdekű adatok közzétételére vonatkozó **rendelkezéseit** az Önkormányzatnak **legkésőbb 2008. július 1-jétől kell alkalmaznia**. A közérdekű adatok közzétételére vonatkozó kötelezettség elektronikus teljesítése során az Önkormányzatnak gondoskodnia kellett a jogszabályban előírt adatok közzétételéről. Az Önkormányzatnak 1998. évtől volt statikus honlapja, a 2005. év tavaszától már dinamikus honlapot[46] használtak, amelyet külső szolgáltató igénybevételével, bérelt szerveren működtettek. Az Informatikai Sza-

[46] www.tapolca.hu

bályzat alapján a szolgáltató felügyeletét a Polgármesteri hivatal Önkormányzati és Gazdálkodási Irodájának a vezetője gyakorolta, joga kiterjedt a külső szervezetek által ajánlott linkek és egyéb cikkek elhelyezésének engedélyezésére, illetve törlésére. A Polgármesteri hivatalban három főnek volt jogosultsága a honlapon lévő adatok, információk feltöltésére, módosítására vonatkozó e-mail-ben történő utasítás kiadására az üzemeltető, szolgáltató felé.

Az Informatikai Szabályzat rögzítette, hogy a városi *„portálon **el kell helyezni a jogszabályok által meghatározott információkat, közleményeket**, szükség esetén a kihelyezés dátumának feltüntetése mellett. Az ilyen módon közölt adatok hivatalos közleménynek minősülnek, különös tekintettel a megkötött szerződésekre, illetve a kibocsátott megrendelésekre, lefolytatott vagy folyamatban lévő közbeszerzési eljárásokra".*

Az Önkormányzat által nyújtott **támogatások közzététele megfelelt** az Áht. 15/A. § (1) bekezdésében foglaltaknak. Az Önkormányzat a 2005-2008. első negyedév időszakban **honlapján tette** közzé a Képviselő-testület döntése alapján nyújtott céljellegű működési- és felhalmozási támogatások kedvezményezettjeinek nevét, a megítélt támogatás célját és összegét, illetve a támogatási program megvalósulásának a helyét.

Az Önkormányzat a pénzeszközei felhasználásával, illetve a vagyonnal történő gazdálkodással összefüggő, a nettó öt millió Ft-ot elérő, vagy azt meghaladó értékű **szerződések[47] adatait az Áht. 15/B. § (1)** bekezdés előírásai szerinti tartalommal (a szerződő vállalkozás megnevezését, a szerződés, a munka típusát, tárgyát, a szerződés értékét és időtartamát) a vizsgált időszakban **közzétette honlapján**.

Az Önkormányzat **eleget tett az Ámr. 157/D. § (1)** bekezdésében előírt 22. számú melléklet 5. sorában **előírtaknak,** mivel közzé tette a 2005-2007. évi költségvetések és a beszámolók számszaki adatait, valamint azok szöveges indoklását is.

Az Önkormányzat a közzététel során **gondoskodott** a 18/2005. (XII. 27.) IHM rendelet 2. § (1) bekezdésében előírtak betartásáról, mivel az elektronikus közzétételre szolgáló honlap megnyitásakor megjelenő oldalon jól látható módon elhelyezte a közzétételi listák által előírt adatokat tartalmazó jegyzékre vagy felületre mutató hivatkozást *„Közérdekű közzététel"* elnevezéssel.

Az Önkormányzatnál nem kísérték figyelemmel az e-közigazgatási feladatokat ellátó informatikai rendszer ügyfelek általi igénybevételét.

3. A KÖLTSÉGVETÉSI GAZDÁLKODÁS BELSŐ KONTROLLJAI

3.1. A szabályozottság kockázata a költségvetés tervezési,

[47] Árubeszerzés, építési beruházás, szolgáltatás megrendelés, vagyonértékesítés, vagyonhasznosítás.

gazdálkodási, beszámolási és a folyamatba épített, előzetes és utólagos vezetői ellenőrzési feladatoknál

A 2007. évben a Polgármesteri hivatalban **a költségvetés tervezési és a zárszámadás készítési folyamatok szabályozottsága alacsony kockázatot jelentett**[48] a feladatok szabályszerű végrehajtásában, mert a jegyző belső szabályzatokban szabályozta a költségvetési tervezés és a zárszámadás elkészítési rendjét. Kijelölte a tervezési és a zárszámadási feladatok koordinálásért felelős személyt, az intézmények részére meghatározta a költségvetési javaslat összeállításával kapcsolatos követelményeket. Előírták a költségvetési tervezéshez készített intézményi mutatószám felmérés adatai megalapozottságának, az intézmények, hivatali szervezeti egységek által benyújtott költségvetési igények indokoltságának, teljesíthetőségének, a saját bevételek előirányzatai és a költségvetés megalapozását szolgáló helyi rendeletek összhangjának ellenőrzését. Meghatározták az intézményi költségvetésekben szereplő adatok egyeztetésének, ellenőrzésének felelősét. A Képviselő-testület meghatározta a költségvetési szervek elemi beszámolója felülvizsgálatának rendjét, tartalmát. Előírták az intézmények által az állami támogatásokkal, hozzájárulásokkal történő elszámoláshoz közölt mutatószámok megbízhatóságának, továbbá az intézményi pénzmaradványok kimunkálása szabályszerűségének ellenőrzését.

A Polgármesteri hivatalban a 2007. évben **a gazdálkodási, a pénzügyi-számviteli és a folyamatba épített ellenőrzési feladatok szabályozottsága összességében alacsony kockázatot jelentett** a feladatok megfelelő, szabályszerű végrehajtásában, mivel a Polgármesteri hivatal rendelkezett a Képviselő-testület által jóváhagyott szervezeti és működési szabályzattal a gazdasági szervezet ügyrendjét elkészítették, amely tartalmazta a szervezet feladatait, a vezetők és a beosztottak feladat,- hatás- és jogkörét. A jegyző a pénzügyi irányítási és ellenőrzési rendszer keretében szabályozta a kötelezettségvállalás, ellenjegyzés, utalványozás, szakmai teljesítés igazolás és érvényesítés rendjét, a felhatalmazásoknál, kijelöléseknél biztosították az összeférhetetlenségi követelmények érvényesülését. A pénzügyi-gazdasági, számviteli területen foglalkoztatott valamennyi köztisztviselőnek volt hatályos munkaköri leírása, ezekben rögzítették a feladatokat, kötelezettségeket, hatásköröket és felelősségi jogköröket, továbbá az engedélyezés, a kifizetés és a nyilvántartás feladatait. Elkészítették a számlarendet, a számviteli politikát és annak keretében az előírt pénzügyi-számviteli szabályzatokat. A jegyző kialakította a FEUVE-val kapcsolatos szabályozást és eljárásrendet, ennek keretében elkészült az ellenőrzési nyomvonal, a kockázatkezelési eljárásrend és a szabálytalanságok kezelésének eljárásrendje. Annak ellenére összességében alacsony volt a kockázat, hogy az eszközök hasznosítási, selejtezési szabályzatában nem rögzítették az

[48] A kialakított belső kontrollokban rejlő kockázatot alacsonynak minősítettük, ha a kontrollok – végrehajtásuk esetén – megfelelő védelmet nyújtanak a hibák bekövetkezése ellen. Közepesnek minősítettük a belső kontrollokban rejlő kockázatot, amennyiben a kontrollok – végrehajtásuk esetén – a lehetséges hibák többsége ellen védelmet nyújtanak. Magasnak értékeltük a kockázatot, ha a kontrollok – kialakításuk hiányában, vagy hiányos kialakításuk miatt – nem nyújtanak elegendő védelmet a lehetséges hibákkal szemben.

ármegállapítás szabályait és nem határozták meg az eljárás szabályszerű végrehajtásának folyamatba épített ellenőrzéséért felelős személyt.

Az **ÁSZ** 2003. évi átfogó ellenőrzése során tett szabályszerűségi **javaslatok hasznosítása eredményeként, a gazdálkodási**, a pénzügyi számviteli és a folyamatba épített ellenőrzési **feladatok szabályozottsága javult**, mivel a jegyző gondoskodott az egységes számviteli rend kialakításáról, az Önkormányzat számviteli politikáját felülvizsgálták és kiegészítették. A követelések minősítésének szabályainál, az adósok és a vevők minősítési szabályainak kialakításánál, az értékvesztés elszámolásának szabályozásánál figyelemmel voltak a Vhr. előírásaira. A kötelezettségvállalás, utalványozás, ellenjegyzés, érvényesítés rendjének szabályzatában az előirányzatok feletti rendelkezésre jogosultakat konkrétan meghatározták, a személyi felelősség megállapítható, a szabályzat folyamatos karbantartásáról gondoskodtak. A munkaköri leírások kiegészítése a gazdálkodási jogkörökkel és a munkafolyamatba épített ellenőrzési feladatokkal megtörtént, változás esetén módosításukról gondoskodtak. A főkönyvi számlákhoz kapcsolódóan vezetendő analitikus nyilván tartásokkal a számlarendet kiegészítették.

Az informatikai rendszer szabályozottsága összességében alacsony kockázatot jelentett az informatikai feladatok biztonságos végrehajtásában, mivel a Polgármesteri hivatal rendelkezett informatikai biztonsági szabályzattal és katasztrófa elhárítási tervvel, melyek dolgozókkal való megismertetéséről gondoskodtak. Az informatikai eszközökhöz való hozzáférést és annak ellenőrzését, továbbá a pénzügyi-számviteli számítógépes programrendszer adat-karbantartási folyamatait szabályozták. A pénzügyi-számviteli területen dolgozók munkaköri leírásai tartalmazták az informatikai feladatokat. Annak ellenére összességében alacsony volt a kockázat, hogy a Polgármesteri hivatal nem rendelkezett[49] a Képviselő-testület által elfogadott informatikai stratégiával.

3.2. A belső kontrollok érvényesülése az önkormányzati források szabályszerű felhasználásában, a költségvetési tervezés, gazdálkodás, beszámolás folyamataiban

A 2007. évben **a költségvetés tervezési és zárszámadás készítési folyamatban a** működésbeli hibák megelőzésére, feltárására, kijavítására kialakított **kontrollok működésének megbízhatósága kiváló[50] volt**, mivel a

[49] A Képviselő-testület a 2008. május 30-án megtartott ülésén a 156/2008. (V. 30.) számú határozatában úgy döntött, hogy *„Tapolca Város Polgármesterének és Jegyzőjének 1. számú közös utasításában elfogadott Informatikai Stratégiát tudomásul veszi, egyben Tapolca Város Önkormányzata Informatikai Stratégiájának alapjául elfogadja."*

[50] A kontrollok működésének eredményességét, megbízhatóságát kiválónak értékeltük abban az esetben, ha azok működése – esetleges apróbb hiányosságoktól eltekintve – megfelelt a hibák megelőzésére és kijavítására meghatározott szabályozásnak és a legmagasabb szintű elvárásoknak. Jónak minősítettük a kontrollok működését, ha a hiányosságok száma ugyan jelentős volt, de nem veszélyeztette az ellenőrzött terület hibáinak megelőzését és kijavítását. Amennyiben a hiányosságok mértéke nem biztosí-

Polgármesteri hivatalnál az előírásoknak megfelelően ellenőrizték az intézmények részére a költségvetési javaslat összeállításával kapcsolatban meghatározott követelmények teljesítését. Dokumentáltan ellenőrizték a költségvetési tervezéshez készített intézményi mutatószám felmérés adatainak megalapozottságát, az intézmények, hivatali szervezeti egységek által benyújtott költségvetési igények indokoltságát, teljesíthetőségét, valamint a saját bevételek előirányzatai és a költségvetés megalapozását szolgáló helyi rendeletek összhangját. Ellenőrizték az intézmények által az állami támogatásokkal, hozzájárulásokkal történő elszámoláshoz közölt mutatószámok adatainak megbízhatóságát és az intézmények pénzmaradvány megállapításának szabályszerűségét. A költségvetési javaslatot és a költségvetés végrehajtásáról szóló éves beszámolót előterjesztették pénzügyi bizottsági véleményezésre. A jegyző dokumentáltan ellenőriztette a zárszámadás készítés folyamatában az intézményi eredeti, a módosított előirányzatok és a teljesítések eltérésének indokoltságát.

A Polgármesteri hivatal a külső szolgáltatók által végzett **karbantartási, kisjavítási szolgáltatásokkal kapcsolatos** kiadások fedezetére a 2007. évi elemi költségvetésben 78 390 ezer Ft eredeti előirányzatot terveztek, amely összeget az év közbeni módosítások következtében 77 168 ezer Ft-ra csökkentettek. A tervezett dologi kiadásokból az eredeti előirányzat 8,1%-os, a módosított 7,7%-os részarányt képviselt. A 2007. évi teljesítés 49 797 ezer Ft volt, ami a teljesített dologi kiadások 5,4%-át tette ki. A 2008. évi elemi költségvetésben a külső szolgáltatók által végzett karbantartási, kisjavítási szolgáltatásokkal kapcsolatos kiadások fedezetére 63 989 ezer Ft eredeti előirányzatot terveztek, amely összeg a tervezett dologi kiadásokból 6,8%-os részarányt képviselt. Az előirányzat az év közbeni módosítás során 64 739 ezer Ft-ra növekedett, amely a módosított dologi kiadások előirányzatának 6,7%-át jelentette. Az előirányzat felhasználására vonatkozó kötelezettségvállalások tárgya[51] összhangban volt a Polgármesteri hivatal által ellátott feladatokkal. A Polgármesteri hivatalnál a külső szolgáltató által végzett karbantartási, kisjavítási munkák kifizetései során a szakmai teljesítés igazolás és az utalvány ellenjegyzés **működésének megbízhatósága jó volt**, mivel a szakmai teljesítés igazolására kijelölt személyek ellenőrizték a kifizetés jogosultságát, a szerződés, megállapodás szakmai teljesítését. Az utalvány ellenjegyzője meggyőződött a karbantartási, kisjavítási szolgáltatásokkal kapcsolatos kiadásokra vonatkozó gazdálkodási szabályok betartásáról, ellenőrizte a szakmai teljesítésigazolás és az érvényesítés megtörténtét. Annak ellenére jó a kontrollok működésének megbízhatósága, hogy a szakmai teljesítés igazolására kijelölt személyek nem végezték el a kifizetés összegszerűségének ellenőrzését, mert a sziréna karbantartására és üzemi próbájára, víznyelő átépítésre, a temetői hűtő, a temetői gépek, fűnyírók

---

totta a hibák megelőzését, feltárását, kijavítását és ezáltal veszélyeztette az eredményes, megbízható működést, a kontroll működésének megbízhatósága gyenge minősítést kapott.

[51] A megfelelőségi teszt elvégzése során tételesen ellenőrzött külső szolgáltatók által végzett karbantartások, kisjavítások az önkormányzati számítástechnikai és ügyviteli gépek, valamint egyéb gépek, berendezések, továbbá az épületekben, épületeken, az egyéb építményeken, utakon és közterületeken végzett helyreállítást, karbantartást és kisjavítást jelentették.

és bozótvágók javítási munkáinak megrendelésére vonatkozó dokumentumok nem tartalmazták a kötelezettségvállalás összegét.

A Polgármesteri hivatalnál **a gépek, berendezések, felszerelések beszerzésével kapcsolatos** kiadások fedezetére a 2007. évi elemi költségvetésben 4275 ezer Ft eredeti előirányzatot terveztek, amely összeget az év közbeni módosítások következtében 13 077 ezer Ft-ra növeltek. A tervezett felújítási és felhalmozási kiadásokból az eredeti előirányzat 0,7%-os, a módosított 1,8%-os részarányt képviselt. A 2007. évi teljesítés 14 242 ezer Ft volt, ami a teljesített felújítási és felhalmozási kiadások 2,5%-át tette ki. A 2008. évi elemi költségvetésben a gépek, berendezések, felszerelések beszerzésével kapcsolatos kiadások fedezetére 3167 ezer Ft eredeti előirányzatot terveztek, amely összeg a tervezett felújítási és felhalmozási kiadásokból 0,9%-os részarányt képviselt. Az előirányzat az év közbeni módosítás során 9916 ezer Ft-ra növekedett, amely a módosított felújítási és felhalmozási kiadások előirányzatának 2,4%-át jelentette. Az előirányzatok felhasználására vonatkozó kötelezettségvállalások tárgya[52] összhangban volt a Polgármesteri hivatal által ellátott feladatokkal. A Polgármesteri hivatalnál a gépek, berendezések, felszerelések beszerzésével kapcsolatos kifizetések során a szakmai teljesítés igazolás és az utalvány ellenjegyzés **működésének megbízhatósága kiváló volt**, mivel a megrendelésekben meghatározott feladatok teljesítésének, a kiadások jogosultságának, összegszerűségének ellenőrzését a szakmai teljesítés igazolására kijelölt személyek a gazdálkodási jogkörök szabályzatában előírt módon elvégezték. Az utalvány ellenjegyzője a gazdálkodásra vonatkozó szabályok érvényesüléséről, a szakmai teljesítésigazolás és az érvényesítés elvégzéséről meggyőződött.

A Polgármesteri hivatalnál **a működési célú pénzeszközátadások államháztartáson kívülre teljesített kifizetései** fedezetére a 2007. évi elemi költségvetésben 71 000 ezer Ft eredeti előirányzatot terveztek, amely összeget az év közbeni módosítások következtében 86 669 ezer Ft-ra növeltek. A tervezett pénzeszközátadásokból az eredeti előirányzat 91,7%-os, a módosított 78,7%-os részarányt képviselt. A 2007. évi teljesítés 92 714 ezer Ft volt, ami a teljesített pénzeszközátadások 77,1%-át tette ki. A 2008. évi elemi költségvetésben a működési célú pénzeszközátadások államháztartáson kívülre teljesített kifizetései fedezetére 118 737 ezer Ft eredeti előirányzatot terveztek, amely összeg a pénzeszközátadásokból 83,5%-os részarányt képviselt. Az előirányzat az év közbeni módosítások során 123 187 ezer Ft-ra növekedett, amely a pénzeszköz átadások módosított előirányzatának 77,8%-át jelentette. Az előirányzatok felhasználására vonatkozó kötelezettségvállalások tárgya[53] összhangban volt a települési

[52] A megfelelőségi teszt elvégzése során tételesen ellenőrzött gépek, berendezések, felszerelések beszerzésével kapcsolatos kiadásokat számítástechnikai eszközök (különféle asztali számítógépek, notebook-ok, monitorok, nyomtatók), digitális fénymásoló, merülő motoros keverő, iskolák részére digitális pianíno, valamint futópálya beszerzése jelentették.

[53] A megfelelőségi teszt elvégzése során tételesen ellenőrzött államháztartáson kívülre teljesített működési célú pénzeszközátadások a Képviselő-testület döntései alapján, a helyi civil szervezetek, sportegyesületek, alapítvány és egyház, valamint az önkormányzati tulajdonban lévő, önkormányzati feladatokat ellátó gazdasági társaságok, továbbá háziorvosok részére és a helyi autóbusz közlekedés támogatására történtek.

önkormányzati feladatokkal. A Polgármesteri hivatalnál a működési célú pénzeszközátadások államháztartáson kívülre teljesített kifizetései során a szakmai teljesítés igazolás és az utalvány ellenjegyzés **működésének megbízhatósága kiváló volt**, mivel a megállapodásokban meghatározott célokkal való egyezőséget, a kiadások jogosultságának, összegszerűségének ellenőrzését a szakmai teljesítés igazolására kijelölt személyek a gazdálkodási jogkörök szabályzatában előírt módon elvégezték. Az utalvány ellenjegyzője a gazdálkodásra vonatkozó szabályok érvényesüléséről, a szakmai teljesítésigazolás és az érvényesítés elvégzéséről meggyőződött.

A Polgármesteri hivatalnál a karbantartási és kisjavítási szolgáltatásokkal, a gépek, berendezések, felszerelések beszerzésével, valamint az államháztartáson kívülre teljesített működési célú pénzeszközátadásokkal kapcsolatos kifizetések során a szakmai teljesítés igazolás és az utalvány ellenjegyzés **működésének megbízhatósága összességében kiváló volt**, mivel a szerződésekben, megrendelésekben, megállapodásokban meghatározott feladatok, célok teljesítésének a kiadások jogosultságának, ellenőrzését a kötelezettségvállalás, utalványozás, ellenjegyzés, érvényesítés rendjének szabályzatában előírt módon elvégezték. Az utalvány ellenjegyzője a gazdálkodásra vonatkozó szabályok érvényesüléséről, a szakmai teljesítésigazolás és az érvényesítés elvégzéséről meggyőződött. Annak ellenére összességében kiváló volt a kontrollok működésének megbízhatósága, hogy a külső szolgáltatók által végzett karbantartási, kisjavítási szolgáltatásokkal kapcsolatos kiadások esetében a szakmai teljesítés igazolására kijelölt személyek nem végezték el a kifizetés összegszerűségének ellenőrzését.

Az **informatikai** rendszer működtetésénél a működésbeli hibák megelőzésére, feltárására, kijavítására kialakított **kontrollok működésének megbízhatósága kiváló volt**, mivel a Polgármesteri hivatalban alkalmazott integrált informatikai rendszer biztosította az analitikus nyilvántartások és a főkönyv vezetését, automatikus kapcsolatát, a rendező és a záró tételek átvezetését, a mérlegnek és a beszámolónak a főkönyvi adatokkal egyeztetett előállítását. A jogszabályi előírások és a számlarend változásainak nyomon követése, kezelése, biztosított volt, a rendszer képes volt az adatok bevitelével, feldolgozásával és visszakereshető rögzítésével kapcsolatos feladatok biztonságos végrehajtására. A pénzügyi-számviteli területen használt integrált program kimeneti adatainak kontrollját a felhasználók biztosították, az adatok feldolgozása naprakészen történt.

3.3. A belső ellenőrzési kötelezettség teljesítése, javaslatainak hasznosulása

A **belső ellenőrzés szervezeti kereteinek kialakítása és szabályozása** a belső ellenőrzési feladatok végrehajtásában összességében **alacsony kockázatot** jelentett, mivel a Képviselő-testület meghatározta, és az $SzMSz_{1,2}$-ben rögzítette a belső ellenőrzési kötelezettséget és ellátásának módját. A jegyző gondoskodott a belső ellenőri tevékenység külső erőforrással történő megszervezéséről, rendelkeztek a Képviselő-testület által jóváhagyott éves ellenőrzési tervvel. Az éves ellenőrzési tervet megalapozó kockázatelemzésben magas kockázatúnak értékelt területek ellenőrzését elvégezték. Annak ellenére összességé-

ben alacsony volt a kockázat, hogy a belső ellenőr rendszeres továbbképzéséhez éves képzési tervvel nem rendelkezett.

A Polgármesteri hivatal és az Önkormányzat felügyelete alá tartozó intézmények belső ellenőrzését – az $SzMSz_1$ alapján – külső erőforrás bevonásával biztosították. A feladat ellátására pályázati úton kiválasztott egyéni vállalkozóval kötöttek határozott időre szóló szerződést, melyet évente megújítottak. A belső ellenőri feladatokat ellátó vállalkozóval 2008. január 1-jétől nem kötöttek új szerződést, mivel a vállalkozó tevékenységét megszüntette. Az Önkormányzat a tervezett belső ellenőrzési feladatok elvégzése érdekében 2008. március 18-án megbízási szerződést kötött egy konkrét ellenőrzési feladat elvégzésére, majd 2008. április 25-én – december 31-ig szóló – vállalkozási szerződést kötött a 2008. évi belső ellenőrzési tervben szereplő feladatok végrehajtására.

A belső ellenőr rendelkezett a jogszabályi előírásnak megfelelő iskolai végzettséggel, szakmai képesítéssel, a belső ellenőrzési feladatok Önkormányzatnál történő ellátása során függetlensége érvényesült, tevékenységét közvetlenül a jegyzőnek alárendelten végezte.

Az Önkormányzat kockázatelemzéssel alátámasztott stratégiai belső ellenőrzési tervvel rendelkezett. A 2007. évre vonatkozó – kockázatelemzésen alapuló – éves ellenőrzési tervet a 270/2006. (X. 27.) számú, a 2008. évre vonatkozó – kockázatelemzésen alapuló – éves ellenőrzési tervet a 284/2007. (XI. 23.) számú határozatával hagyta jóvá a Képviselő-testület. Az éves ellenőrzési terveket megalapozó kockázatelemzésekben magas kockázatú területnek értékelték a számviteli rend betartását, a létszámgazdálkodást, a bevételek beszedését, behajtását, a vagyonvédelmet és a gazdálkodás szabályszerűségét, a költségvetés tervezése során a feladatok számbavételének realitását, a normatív hozzájárulások és állami támogatások igénylését, elszámolását, a Ket. előírásainak betartását, valamint a közbeszerzési eljárások lefolytatásának, dokumentálásának rendjét. A magas kockázatúnak értékelt valamennyi terület ellenőrzését szerepeltették a 2007. évi és a 2008. évi belső ellenőrzési tervekben. Soron kívüli ellenőrzési feladatokra a 2007. és a 2008. évben is 20-20 nap szabad kapacitást biztosítottak az éves ellenőrzési tervekben.

A 2007. évre az éves belső ellenőrzési tervben: az intézmények központosított és normatív állami támogatásokkal való elszámolásának ellenőrzése; az intézmények gazdálkodásának, működésének átfogó ellenőrzése; a Többcélú Kistérségi Társulásban történő részvétel következményeinek elemzése, új lehetőségek feltárása; a közigazgatási eljárásról szóló törvény gyakorlatban való alkalmazásának vizsgálata; a közbeszerzések lebonyolításának ellenőrzése; továbbá két – az Önkormányzat 100%-os tulajdonában levő – gazdasági társaságnál a rendelkezésre álló erőforrások felhasználásának, a gazdálkodás hatékonyságának ellenőrzése szerepelt. A 2008. évi belső ellenőrzési terv első negyedévre vonatkozó részében az intézmények központosított és normatív állami támogatásokkal való elszámolásának vizsgálatát tervezték.

A belső ellenőrzési kézikönyvet – melynek tartalma megfelelt a Ber. előírásainak – a belső ellenőrzési vezető elkészítette[54] az éves ellenőrzési tervekben rögzített feladatok végrehajtására a jogszabályi előírásoknak megfelelő tartalmú ellenőrzési programokat készítettek.

Az ÁSZ 2003. évi átfogó ellenőrzése során tett szabályszerűségi javaslatok hasznosításának eredményeként **a belső ellenőrzési feladatok szabályozottsága javult**, mivel az ellenőrzési szabályzat aktualizálása határidőn belül megtörtént, továbbá – a Ktv. előírásait figyelembe véve – a Képviselő-testület határozattal döntött pályázat kiírásáról belső ellenőri munkakör betöltésére[55].

A belső ellenőrzés **működésénél a kialakított kontrollok megbízhatósága összességében kiváló volt**, mivel a jegyző az éves ellenőrzési tervben foglaltaknak megfelelően gondoskodott a költségvetési szervek ellenőrzéseinek végrehajtásáról; az ellenőrzési tervben tervezett ellenőrzéseket végrehajtották a jogszabályi előírásoknak megfelelő ellenőrzési programok alapján; az elvégzett ellenőrzésekről a jogszabályi előírásoknak megfelelő jelentéseket készítettek. Annak ellenére összességében kiváló volt a kialakított kontrollok megbízhatósága, hogy:

- nem ellenőrizték a kedvezményezett szervezeteknél az Önkormányzat költségvetéséből céljelleggel nyújtott támogatások rendeltetés szerinti felhasználását dokumentumok alapján, vagy helyszíni ellenőrzés során;
- a belső ellenőrzés a 2007. évben elvégzett ellenőrzések 90%-ánál nem követte nyomon a belső ellenőrzési jelentések alapján megtett intézkedéseket, a feltárt hiányosságok megszüntetéséről nem győződtek meg az ellenőrzött szervezeteknél sem utóellenőrzéssel[56], sem intézkedési terv végrehajtásáról készített beszámolóval, sem egyéb más módon;
- a belső ellenőrzési vezető a 2007. évi ellenőrzési jelentés elkészítésekor önértékelés keretében nem értékelte a belső ellenőrzés tárgyi, személyi feltételeit.

A 2007. évi ellenőrzési tervben szereplő feladatok 100%-át végrehajtották, ezen felül egy soron kívüli (a 2006. évre tervezett, de akkor elmaradt) ellenőrzést is lefolytattak. A 2008. I. negyedévére tervezett egy vizsgálat is megvalósult, ezen túl további egy – az ellenőrzési tervben 2008. december hónapra tervezett – ellenőrzést is végeztek.

A 2007. évre a Polgármesteri hivatalban három, az intézményeknél (hat iskola, három óvoda, egy diákotthon és kollégium, egy művelődési központ, egy nevelési tanácsadó és egy szociális és egészségügyi alapellátási intézet) öt vizsgálat lefoly-

[54] A belső ellenőrzési kézikönyvet a polgármester és a jegyző hagyta jóvá – 2004. január 1-jei hatállyal – 2004. március 25-én.

[55] A pályázati felhívásra a belső ellenőri feladatok főállásban történő ellátására pályázó nem volt, egy, a feltételeknek megfelelő pályázó vállalkozás keretében vállalta a belső ellenőrzés elvégzését.

[56] Egy utóellenőrzést lefolytattak. A Közétkeztető Kft-nél a 2007. évben végzett ellenőrzésre készített intézkedési terv végrehajtását utóellenőrzés keretében vizsgálták a 2008.év márciusában.

tatását, továbbá két – 100%-os önkormányzati tulajdonban levő – gazdasági társaság ellenőrzését tervezték. A 2007. évi ellenőrzési tervben szereplő feladatokat megvalósították. Ellenőrizték 13 intézménynél a központosított és normatív állami támogatásokkal való elszámolást; lefolytatták négy intézménynél (Barackvirág Óvoda, Kertvárosi Óvoda, Kazinczy Ferenc Általános Iskola, Széchenyi István Szakképző Iskola) a gazdálkodás, működés átfogó ellenőrzését. Elvégezték a Polgármesteri hivatalban a Többcélú Kistérségi Társulásban történő részvétel következményeinek elemzését; a közigazgatási eljárásról szóló törvény gyakorlatban való alkalmazásának vizsgálatát; valamint a közbeszerzések lebonyolításának ellenőrzését. Lefolytatták két – 100%-os önkormányzati tulajdonban levő – gazdasági társaságnál (Közétkeztető Kft., Kereskedelmi Kft.) a rendelkezésre álló erőforrások felhasználásának, a gazdálkodás hatékonyságának ellenőrzését, továbbá egy – a 2006. évre tervezett, de akkor elmaradt – soron kívüli vizsgálatot (a Városgazdálkodási Kft. házkezelési tevékenységének ellenőrzése). A 2008. I. negyedévére tervezett vizsgálatot – az intézmények központosított és normatív állami támogatásokkal való elszámolásának vizsgálatát – hét intézménynél elvégezték (három iskola, három óvoda, egy szociális és egészségügyi alapellátási intézet), valamint lefolytatták. – az ellenőrzési tervben 2008. december hónapra tervezett – a Közétkeztető Kft-nél a 2007. évben végzett ellenőrzésre készített intézkedési terv végrehajtásának ellenőrzését.

A lefolytatott vizsgálatokat a jogszabályi előírásoknak megfelelő tartalmú **ellenőrzési programok alapján** hajtották végre, ellenőrzés megszakítására, felfüggesztésére nem került sor. A belső ellenőrzést végzők függetlensége a feladatuk ellátása során érvényesült. A belső ellenőrzés keretében ellenőrizték és értékelték a Polgármesteri hivatalnál, valamint az intézményeknél a FEUVE rendszer kiépítésének és működésének központi és helyi szabályoknak való megfelelését, a pénzügyi irányítási és ellenőrzési rendszerek működésének gazdaságosságát, hatékonyságát és eredményességét, a rendelkezésre álló erőforrásokkal való gazdálkodást, a vagyon megóvását és gyarapítását, az elszámolások, beszámolók megbízhatóságát. Végrehajtották a közbeszerzések, illetőleg a közbeszerzési eljárások végrehajtásának ellenőrzését, az Önkormányzat többségi irányítást biztosító befolyása alatt működő három gazdasági társaságánál (Közétkeztető Kft., Kereskedelmi Kft., Városgazdálkodási Kft.) vizsgálták a rendelkezésre álló erőforrásokkal való gazdálkodást, a vagyon megóvását, gyarapítását, illetve az elszámolások, beszámolók megbízhatóságát.

A belső ellenőrzésekről készített **jelentések** megfeleltek a Ber. előírásainak, értékelték a rendelkezésre álló információkat, az ellenőrzött területekre vonatkozó ajánlásokat, következtetéseket és javaslatokat tartalmaztak. A javaslatok 24%-a a szabályozottságra, 45%-a a szabályszerű működésre, 31%-a az Önkormányzat rendelkezésére álló források gazdaságos, hatékony és eredményes felhasználására irányult. A belső ellenőrzés tanácsadási tevékenységet, minőségértékelést nem végzett, az ellenőrzések nem tártak fel büntető, kártérítési illetve fegyelmi eljárás megindítására okot adó cselekményt.

A belső ellenőrzési jelentésekkel kapcsolatban az ellenőrzöttek egy esetben tettek észrevételt[57]. Az ellenőrzött szervezeti egységek és intézmények vezetői **in-**

[57] A Városgazdálkodási Kft. házkezelési tevékenységének ellenőrzéséről készített jelentéssel kapcsolatban.

tézkedési tervet készítettek[58], azonban a Polgármesteri hivatal és az intézmények gazdálkodásában feltárt hiányosságok megszüntetéséről **nem győződtek meg**, a belső ellenőrzés – a Ber. 8. § f) pontjában foglaltakat figyelmen kívül hagyva – a 2007. évben elvégzett ellenőrzések 90%-ánál **nem követte nyomon** a jelentésekben megfogalmazott javaslatok hasznosulását.

A 2007. évi ellenőrzési jelentés elkészítésekor – a Ber. 12. § l) pontjának előírása ellenére – a belső ellenőrzési vezető **önértékelés keretében nem értékelte** a belső ellenőrzés minőségét, tárgyi, személyi feltételeit. A jegyző a 2006. évi és a 2007. évi költségvetési beszámoló keretében beszámolt a folyamatba épített előzetes és utólagos vezetői ellenőrzési rendszer, valamint a belső ellenőrzés működtetéséről. A polgármester az Önkormányzat felügyelete alá tartozó költségvetési szervek éves ellenőrzési jelentései alapján készített **éves összefoglaló ellenőrzési jelentést** a 2007. évi zárszámadási rendelettervezettel egyidejűleg **a Képviselő-testület elé terjesztette.** Az éves összefoglaló ellenőrzési jelentést a Képviselő-testület a 89/2008. (IV. 04.) számú határozatával elfogadta, további követelményeket és elvárásokat nem fogalmazott meg a belső ellenőrzés működésével kapcsolatban.

4. AZ ÁSZ KORÁBBI ELLENŐRZÉSI JAVASLATAI ALAPJÁN KÉSZÍTETT INTÉZKEDÉSI TERV VÉGREHAJTÁSA, EREDMÉNYESSÉGE

Az ÁSZ az Önkormányzatnál a 2003. évben az Önkormányzat gazdálkodásának átfogó ellenőrzését végezte, a 2006. évben, a 2005. évi zárszámadáshoz kapcsolódóan a felhalmozási célú támogatások felhasználását, a 2007. évben, a 2006. évi zárszámadáshoz kapcsolódóan a normatív hozzájárulás igénylését és elszámolását ellenőrizte.

4.1. Az Önkormányzat gazdálkodási rendszerének átfogó ellenőrzése során tett javaslatok végrehajtására tervezett intézkedések megvalósulása

Az Önkormányzat gazdálkodásának **2003. évi** átfogó ellenőrzéséről készített **ÁSZ jelentés 12 szabályszerűségi**[59] **és 11 célszerűségi javaslatot**, valamint az 1.5. pontjában foglaltak alapján a polgármesteri referens, az 1.7. pontjában rögzített szabálytalanságok miatt a polgármester és a jegyző vonatkozásában **felelősségi záradékot tartalmazott**. A polgármesteri referenssel[60] szemben a jegyző fegyelmi eljárást nem kezdeményezett, mellyel a polgármester a 2004. május 20-i, 1/255-3/2004. szám alatt megküldött levelében egyetér-

[58] Az intézkedési terveket minden esetben megküldték a belső ellenőr számára, aki azokat nyilvántartásba vette és az ellenőrzések dokumentumaihoz csatolta.

[59] A Vhr. 37. § (4) bekezdésének 2004. január 1-vel történt hatályon kívül helyezése miatt egy szabályszerűségi javaslat aktualitását vesztette. Korábban lehetőség volt a leltározáshoz az analitikus nyilvántartásból készített összesítő kimutatás alkalmazása, melyhez szükség volt a felügyeleti szerv engedélyére.

[60] A polgármesteri referenst a munkáltató 2004. április 1-vel a munkavégzés alól felmentette, a közszolgálati jogviszonya 2004. szeptember 30-án szűnt meg.

tett. A számvevői jelentést a Képviselő-testület megtárgyalta és a 89/2004. (III. 12.) számú, valamint a 90/2004. (III. 12.) számú határozatában döntött arról, hogy fegyelmi vétség alapos gyanújának hiányában fegyelmi eljárást a polgármester és a jegyző ellen nem kezdeményez.

A szabályszerűségi javaslatok megvalósulása érdekében a jegyző határidő és felelős megjelölésével kilenc javaslati pontban elkészítette az intézkedési terv tervezetét, melyet a polgármester beterjesztett a Képviselő-testület 2004. március 12-i ülésére. A jegyző a gazdálkodás hatékonyságát, célszerűségét érintő megállapítások alapján tett számvevői javaslatok esetében nem határozta meg javaslatonként a határidőt és a felelőst, azokat összevontan egy pontban foglalta össze. Az elfogadott intézkedési terv a célszerűségi javaslatokkal kapcsolatosan azt tartalmazta, hogy az intézkedésekről a Képviselő-testület az ÁSZ-t értesíti, a teljesítési határidő 2004. szeptember 30-a volt, felelőseként a polgármestert és a jegyzőt jelölte meg. A célszerűségi javaslatokkal kapcsolatos intézkedésekről az ÁSZ tájékoztatása nem történt meg. A Képviselő-testület az intézkedési terv tervezetét megtárgyalta, melyet egy tervezett szabályszerűségi javaslat[61] kivételével a 91/2004. (III. 12.) számú határozattal elfogadott. Az intézkedési tervet 1/255-2/2004. szám alatt 2004. március 29-én az ÁSZ részére megküldték. A vizsgálatvezető 2004. április 23-án kelt válasz levelében adott tájékoztatást arról, hogy az intézkedési terv 8. pontjában előírtak[62] a jogszabály módosításának következtében 2004. január 1-jétől nem hatályos. A továbbiakban javasolta az intézkedési terv kiegészítését az Ámr. 53. §-ában foglalt, a költségvetési rendelet-módosításra vonatkozó korlátozó időpontok betartási kötelezettségével, valamint a számvevői jelentésben szereplő, a munka színvonalának javítását elősegítő célszerűségi javaslatokkal. A vizsgálatvezetői javaslatokkal az intézkedési terv kiegészítése nem történt meg.

Az ÁSZ ellenőrzés során tett szabályszerűségi javaslatok közül az intézkedési tervben szerepeltett nyolc javaslat közül hét az intézkedési tervben megjelölt határidőre hasznosult, egy pedig részben valósult meg. Az intézkedési tervben nem szereplő három szabályszerűségi javaslatot hasznosítottak. Az ÁSZ által tett célszerűségi javaslat közül nyolc realizálódott, kettő részben hasznosult és egy nem valósult meg.

Az alábbi **szabályszerűségi javaslatok valósultak meg:**

- a céljelleggel nyújtott támogatások esetében a polgármester a 2004. évtől gondoskodott arról, hogy a támogatási szerződések tartalmazzák a számadási kötelezettséget, megtörtént az elszámolások ellenőrzése, betartva ezzel

[61] *„A képviselő-testület az un.: uniós projekteket felülvizsgálja és ahol a vállalt kötelezettségek megengedik azokat felmondja, mivel az uniós és a magyar jogszabályok összhangja nem biztosított. Új uniós programokban pedig csak 2004. május 01. követően – egyértelmű jogi környezet megléte esetén vesz részt. A polgármesteri referens ellenjegyzésére és utalványozására vonatkozó – az aláírt szerződésekben vállalt kötelezettségek végrehajtása érdekében – szigorúan csak e tárgykörben – a korábban megalkotott szabályokat hatályában fenntartja".* A korábbi ÁSZ vizsgálattal érintett projektek az intézkedési terv elfogadásáig lezárultak.

[62] *„Az analitikus nyilvántartásból készített összesítő kimutatás alkalmazását megelőzően a felügyeleti szerv engedélyét minden esetben be kell szerezni."*

az Áht. 13/A. § (2) bekezdésének a számadási kötelezettségre és az ellenőrzésre vonatkozó előírásait;

- a lakáscélú állami támogatásról szóló 12/2001. (I. 13.) Korm. rendelet 15. §-ában előírtak alapján az Önkormányzatnál indokolatlanul felvett 55 976 ezer Ft összegű kiegészítő kamattámogatásos hitelt a 126/2003. (VI. 20.) számú határozatban foglaltaknak megfelelően 2003. október 1-jével átminősítették piaci kamatozású célhitellé, a jogtalanul igénybevett 7350 ezer Ft kamattámogatás összegét 2003. november 10-én visszafizették, melyről az ÁSZ tájékoztatása 2003. november 11-én megtörtént;
- a kötelezettségvállalásról a CORSO elnevezésű program keretében vezetett analitikus nyilvántartást az Ámr. 134. § (13) bekezdésében[63] előírtaknak megfelelően a 2004. április 30-i határidőre a kötelezettségvállalás összegével kiegészítették;
- az Önkormányzatnál a Ktv. 1. § (8) bekezdésében[64] foglaltaknak megfelelve, a Képviselő-testület az 50/2004. (III. 12.) számú határozattal döntött pályázat kiírásáról belső ellenőri munkakör betöltésére. Az eljárás eredménytelenül zárult, mivel nem érkeztek a kiírási feltételeknek megfelelő pályázatok. Az Önkormányzatnál 2004. december 22-én újabb pályázatot írtak ki a belső ellenőri feladatok ellátására. A megyei napilapban megjelent álláshirdetményre három pályázó jelentkezett, melyek közül két fő pályázata nem felelt meg az ellenőrzési feladatok elvégzésére előírt feltételeknek. A pályázati felhívásra a belső ellenőri feladatok főállásban történő ellátására pályázó nem volt. Egy, a feltételeknek megfelelő pályázó vállalkozás keretében vállalta a belső ellenőrzés elvégzését, melyre vonatkozó szerződést 2005. január 17-én kötötték meg;
- az ellenőrzési szabályzat aktualizálása határidőn belül megtörtént, 2004. január 1-jén léptették hatályba. A lefolytatott belső ellenőrzések tapasztalatairól a Htv. 138. § (1) bekezdés g) pontja alapján a Képviselő-testületet a 2004. évtől évente egy, vagy több alkalommal tájékoztatták, az erről szóló előterjesztéseket a képviselő-testületi üléseket megelőzően a Pénzügyi bizottság minden esetben megtárgyalta;
- az Önkormányzat önállóan gazdálkodó intézményei felé az egységes számviteli rend kialakítására a jegyző a Htv. 140. § (1) bekezdés c) pontjában előírtaknak oly módon tett eleget, hogy az intézmények vonatkozásában kötelezően alkalmazandó elszámolási és értékelési előírásokat tartalmazó szabályzatokat 2004. július 11-én megküldte, melyek alkalmazásáról a visszacsatolás az intézmények részéről megtörtént;
- az Önkormányzat felülvizsgált és kiegészített számviteli politikája 2004. március 26-án lépett hatályba, a követelések minősítésének szabályainál, az adósok és a vevők minősítési rendjének kialakításánál, az értékvesztés el-

[63] A korábbi ÁSZ ellenőrzés időpontjában hatályos jogszabályhely az Ámr. 134. § (6) bekezdés volt.

[64] A hivatkozott jogszabályhely 2007. július 15-étől a (9) bekezdésre módosult.

számolásának szabályozásánál figyelemmel voltak a Vhr. 8. § (17) bekezdésében és a 34. § (8)-(9) bekezdéseiben előírtakra.

Az alábbi **szabályszerűségi javaslat részben valósult meg:**

- a közbeszerzési eljárás lefolytatásáról szóló szabályzat felülvizsgálata határidőben megtörtént, az Önkormányzat közbeszerzési eljárást szabályozó 4/1998. (III. 4.) számú rendeletét a 25/2004. (V. 25.) számú rendelettel hatályon kívül helyezték. A Kbt. 6. § (1) bekezdésében előírtak alapján elkészített közbeszerzési szabályzatot a 174/2004. (V. 25.) számú határozattal fogadta el a Képviselő-testület. A 2007. évben a volt laktanya területén a zöldterület karbantartásánál figyelmen kívül hagyták Kbt. 40. §-ában az egybeszámításra vonatkozó előírásokat, nem folytattak le közbeszerzési eljárást, mellyel az Önkormányzatnál megsértették a Kbt. 2. § (1)-(2) bekezdéseire tekintettel a Kbt. 21. § a) pontjában előírtakat. Az ÁSZ az egybeszámítás elmulasztása miatt közbeszerzési eljárás jogtalan mellőzése jogsértés megtörténtének megállapítását kezdeményezte, bírság kiszabása nélkül. A Döntőbizottság a 2008. július 8-án lefolytatott jogorvoslati eljárása során megállapította a jogsértést és a D.282/8/2008. számú határozatában 500 ezer Ft bírság megfizetésére kötelezte az Önkormányzatot.

A következő **intézkedési tervben nem szereplő szabályszerűségi javaslatok teljesültek:**

- az Önkormányzatnál a 2003. évben és azt követően a vizsgált években a költségvetési előirányzatok módosításakor betartották az Ámr. 53. §-ában előírtakat, a költségvetési évet követően nem módosítottak saját hatáskörű előirányzatokat;
- az önkormányzati vagyontárgy értékesítése során az Áht. 108. § (1) bekezdésben előírtak szerint jártak el. Az Önkormányzat vagyongazdálkodási rendeletében foglaltak szerint a nettó 20 millió Ft-ot meghaladó forgalomképes vagyon elidegenítése nyilvános pályáztatás útján történhet. A vagyon értékesítéséről 20 millió Ft értékhatárig pedig a polgármester volt jogosult dönteni. Az elidegeníteni tervezett (a hivatalos értékbecslés szerint a 17,9 millió Ft forgalmi értékű) ingatlan egy városrész ellátását biztosító ABC volt, ezért a döntéshez a polgármester kérte a Képviselő-testület jóváhagyását. Az ingatlant a korábbi években bérleti úton hasznosították, azonban az arra vonatkozó 2006. évi pályáztatás eredménytelenül zárult. Az üzlethelyiség megvételére a korábbi bérlő mellett más ajánlattevőtől is kértek ajánlatot, mely alacsonyabb volt a szakértő által meghatározott forgalmi értéknél. A Képviselő-testület a 103/2007. (III. 23.) számú határozatával a volt bérlő nettó 18 millió Ft-os ajánlatát fogadta el, továbbá a kötött szerződésben garanciaként határozta meg az üzlet öt éven át történő élelmiszer célú működtetését;
- az Ámr. 138. § (3) bekezdésében előírtakra figyelemmel készített és 2003. szeptember 1-jével hatályba léptetett pénzgazdálkodási jogkörök rendjéről szóló szabályzatban foglaltak betartását, azon belül is kiemelten az összeférhetetlenségre vonatkozó előírásokat a 2004. évben vizsgálta a belső ellenőrzés. Megállapítása szerint a szabályozás alapján vezetett nyilvántartáson

a jogkörökben történt változások átvezetése folyamatos volt, a gyakorlatban a szabályozásban foglaltaknak megfelelően jártak el.

A következő intézkedési tervben nem szereplő **célszerűségi javaslatok hasznosultak:**

- a 2004. évben a külföldi kiküldetések elszámolásának felülvizsgálata belső ellenőrzés keretében megtörtént. A belső ellenőrzés megállapítása szerint a 2003. decemberével bezárólag fennállt hiányosságok visszavezethetők voltak a külföldi kiküldetések rendjének szabályozatlanságára. A külföldi kiküldetések és deviza ellátások szabályzatát a számviteli politika 10. számú mellékleteként 2004. december 1-jével léptették hatályba;
- a kötelezettségvállalás, utalványozás, ellenjegyzés, érvényesítés rendjének szabályzatában az előirányzatok feletti rendelkezésre jogosultakat konkrétan meghatározták, a személyi felelősség megállapítható. A 2004. március 26-án hatályba léptetett szabályzat folyamatos karbantartásáról gondoskodtak, utoljára 2007. május 2-án módosították;
- az előirányzat-felhasználási és likviditási tervek aktualizálása folyamatos, a 2007. évben havi rendszerességgel megtörtént a teljesítési adatok alapján;
- a munkaköri leírások kiegészítése a gazdálkodási jogkörökkel és a munkafolyamatba épített ellenőrzési feladatokkal megtörtént, változás esetén módosításukról gondoskodtak;
- az üzemeltetésre átadott eszközök leltározásának rendjét az Önkormányzat Leltározási szabályzatban, a 9.1. pont IV. fejezetében szabályozták, a leltározásra kiadott rendelkezéseket 2006. március 30-án léptették hatályba;
- a főkönyvi számlákhoz kapcsolódóan vezetendő analitikus nyilvántartásokkal a számlarend kiegészítése megtörtént, a szabályozás 2004. április 1-jén lépett hatályba;
- az Önkormányzatnál az ingatlanvagyon kataszteri nyilvántartására 2003. január 1-jétől alkalmazták a KATAVIN elnevezésű programot, amelynek Eszköztörzs részét 2007. július 1-jétől a BEFESZ elnevezésű program helyett használták a befektetett eszközök számviteli analitikus nyilvántartására. Az Önkormányzatnál a számviteli nyilvántartás és a vagyonkataszter adatainak egyeztetése megoldott;
- a Polgármesteri hivatalban biztosított a meglévő informatikai rendszer működtetése, módosítás, új program bevezetése esetén az érintett ügyintézők felhasználói képzés keretében – utoljára egy új ügyirat kezelési szabályzatról – kaptak tájékoztatást.

A célszerűségi javaslatok közül kettő részben valósult meg, mivel

- a kisebbségi önkormányzatokkal 2003. január 9-én kötött együttműködési megállapodások módosítása a határidők pontosításával elmaradt. A kisebbségi önkormányzatok a települési önkormányzat részére a zárszámadási határozatukat határidőben megküldték, az Önkormányzat költségvetésével kapcsolatos véleményüket határozati formában adták meg;

- a 2007. április 1-jétől hatályos Pénzkezelési szabályzat tartalmazza az előlegek elszámolására vonatkozó szabályokat, melyek betartását ellenőrzik a munkafolyamatba épített ellenőrzés keretében. A kiadható előleg maximális nagyságát nem határozták meg a szabályozásban.

A következő **célszerűségi javaslat nem teljesült**:

- az előző ÁSZ vizsgálat javasolta, hogy rendezzék a bérleti szerződés, illetve együttműködési megállapodás alapján az Önkormányzatot megillető vagyontárgyak (badacsonylábdihegyi ingatlan létesítményei és termál kút) térítésmentes átvételét. A **badacsonylábdihegyi strandon** a bérlő az általa létrehozott, szerződésben vállalt beruházásokat (az Önkormányzatnál lévő kimutatás szerint 91 millió Ft értékben) a bérleti szerződésben rögzítettek alapján térítésmentesen nem adta át, melyek átvételét, indokoltsága ellenére az Önkormányzat részéről sem kezdeményezték. Az eredeti szerződés szerint **a bérlő által megvalósított új épületeket, bővítményeket, közműveket, stb., a használatbavételüket követően át kellett volna adni önkormányzati tulajdonba, ez azonban** az Önkormányzatnál vezetett nyilvántartások szerint **nem történt meg**. Az 1993. évben kötött bérleti szerződés az ingatlanra eredetileg 15 évre vonatkozott, melyet a 2000. évben öt évvel, majd a 2008. évben további két évvel meghosszabbítottak. A 2008. évi szerződésmódosításban foglaltak szerint az Önkormányzat, mint bérbeadó részéről hozzájárultak ahhoz, hogy a bérlő által végzett beruházást a bérlő a könyveiben aktiválja. A bérlő által elvégzett beruházások Önkormányzat vagyonában való kimutatását az is indokolja, hogy a bérlő a bérlemény használatáért már korábban, a 2004. évvel bezárólag megfizette a 15 évre (a tervezett beruházások miatt alacsonyabb összegben) meghatározott bérleti díjat. Az Önkormányzat a 2000. évben együttműködési megállapodást kötött az SCD Group Ingatlanfejlesztő és Befektetési Kft-vel a városban szálloda és idegenforgalmi központ létrehozására. A megállapodásban foglaltak szerint a termál kút próbafúrását az Önkormányzat vállalta, majd a végleges kútfúrás költségeit az üzemeltetésére létrehozott Thermál Hotel Kft. biztosította. A kötött együttműködési megállapodás szerint az Önkormányzat kizárólagos tulajdonát képezi a kialakított termálkút. A megállapodás alapján **a Thermál Hotel Kft. a kialakított termál kutat nem adta át térítésmentesen és az Önkormányzat részéről sem történt intézkedés annak átvételére**. Az Önkormányzatnál a termál kutat változatlanul nem a tényleges bekerülési értékben tartották nyilván.

Az átfogó ellenőrzés szabályszerűségi javaslatai 91%-ban hasznosultak, új programok bevezetésével javult a gazdálkodási és a pénzügyi-számviteli feladatok ellátásának szabályozottsága, ugyanakkor nem történt hatékony intézkedés az önkormányzati vagyontárgyak nyilvántartásba vételével kapcsolatban.

4.2. A zárszámadáshoz kapcsolódó (állami hozzájárulások, támogatások igénylésének és felhasználásának ellenőrzése), valamint a további vizsgálatok esetében a megállapí-

tások, javaslatok alapján tett intézkedések

A helyi önkormányzatok beruházásaihoz és rekonstrukcióihoz nyújtott **felhalmozási célú támogatások** 2005. évi felhasználásának **ellenőrzéséről készített számvevői jelentésben egy szabályszerűségi javaslat volt**. Az ÁSZ által tett javaslat arra irányult, hogy a szennyvízcsatorna építés I-II. ütemének befejezését követően az Önkormányzat a Cct. 13. §-ában, valamint a helyi önkormányzatok címzett és céltámogatása felhasználásának részletes szabályairól szóló 19/2005. (II. 11.) Korm. rendelet 20. §-ának (1) bekezdésében és a 24. §-ának (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően a céltámogatással történő elszámolásnak és a fel nem használt előirányzatról való lemondásnak tegyen eleget. Az Önkormányzat Képviselő-testülete az ÁSZ jelentést megtárgyalta, az intézkedési tervet a 115/2006. (VI. 16.) számú határozattal elfogadta. A csatornaépítéshez jóváhagyott céltámogatás maradványa 8,4 millió Ft volt, melyről a Képviselő-testület a 208/2006. (IX. 15.) számú határozatában lemondott. A lemondó nyilatkozatot 2006. szeptember 20-án küldték meg a MÁK-nak. Az Önkormányzat a kivitelező késedelmes teljesítése miatt élt a kötbér kivetésének szerződésben meghatározott lehetőségével. A kiszámlázott kötbérből elért bevétel 6 millió Ft volt, melynek 40%-át, 2,4 millió Ft-ot az Önkormányzat a Cct. 10. § (7) bekezdésében előírtak alapján visszafizetett a központi költségvetésbe. A bevétel összegére jutó arányos céltámogatásról a Képviselő-testület a 213/2007. (VIII. 2.) számú határozatában mondott le. Az erre vonatkozó lemondó nyilatkozatot 2008. február 26-án küldték meg a MÁK-nak.

A **helyi önkormányzatok** 2006. évi **normatív állami hozzájárulás** igénylésének és elszámolásának **ellenőrzésről készített jelentésben az ÁSZ** a jegyző részére **öt szabályszerűségi javaslatot tett**. Az Önkormányzat Képviselő-testülete 2007. június 29-én tárgyalta meg az ÁSZ ellenőrzéséről készített jelentést. A **jegyző** az ÁSZ ellenőrzése során feltárt hiányosságok megszüntetése érdekében **készített intézkedési tervet**, azonban az egyes feladatok elvégzéséhez felelőst és határidőt nem határozott meg. A Képviselő-testület az előterjesztéssel egyezően fogadta el a 195/2007. (VI. 29.) számú határozatában az intézkedési tervet. Az intézkedési tervben foglaltak végrehajtására az Önkormányzatnál az alábbiak szerint intézkedtek:

- Az ÁSZ helyszíni ellenőrzése 16 jogcímet érintően 164 760 Ft jogtalanul igénybevett és visszafizetendő normatív állami hozzájárulást, valamint az Önkormányzat részére még járó 543 940 Ft összeget állapított meg. Az Önkormányzatnak járó összeget 2007. december 22-én írták jóvá a költségvetési elszámolási számlán, a jogtalanul igénybevett normatív állami hozzájárulást 2008. április 21-én utalták vissza.

- Az önkormányzati intézmények vezetőinek a normatív állami hozzájárulások igénylésének alapjául szolgáló mutatószámok meghatározásához a Polgármesteri hivatal biztosította a szakmai segítséget. A lefolytatott belső ellenőrzés szerint a közoktatási intézményekben a statisztikai létszámok megállapításánál az éves költségvetési törvényekben előírtakat alkalmazták.

- Az óvodai nevelésben részesülő gyermekek életkorára vonatkozó határok tekintetében betartották a Közokt. tv 24. §-ában előírtakat, melyet a belső ellenőrzés keretében kontrolláltak. Az intézkedési terv a szakmai segítségnyúj-

tás mellett tartalmazta az intézmények figyelmének felhívását a pontos létszám adatszolgáltatásra, melynek a Polgármesteri hivatal részéről az intézményvezetői értekezleteken tettek eleget. A 2007. évi normatív állami hozzájárulások elszámolását megelőzően a Polgármesteri hivatal által végzett belső ellenőrzés keretében vizsgálták az intézményi adatszolgáltatások valódiságát.

- Az Önkormányzat intézményei közül három óvodában és két iskolában haladta meg a csoport, illetve osztály létszám a Közokt. tv. 3. számú mellékletében meghatározott maximális létszámot, erre vonatkozóan 2007. november 12-én kérték meg az OKÉV engedélyét. A közoktatási intézményekben az óvodai csoportok és iskolai osztályokban a létszám túllépését az OKÉV a 2007. december 10-én megküldött határozatában engedélyezte.
- A kerekítéseknél a 2007. évi költségvetési törvény 3. számú mellékletében meghatározott kiegészítő szabályok szerint jártak el, melyet szintén a belső ellenőrzés során vizsgáltak.

Az ÁSZ által a 2003-2007. években végzett ellenőrzések során tett szabályszerűségi és célszerűségi javaslatok hasznosulását szemlélteti a következő diagram:

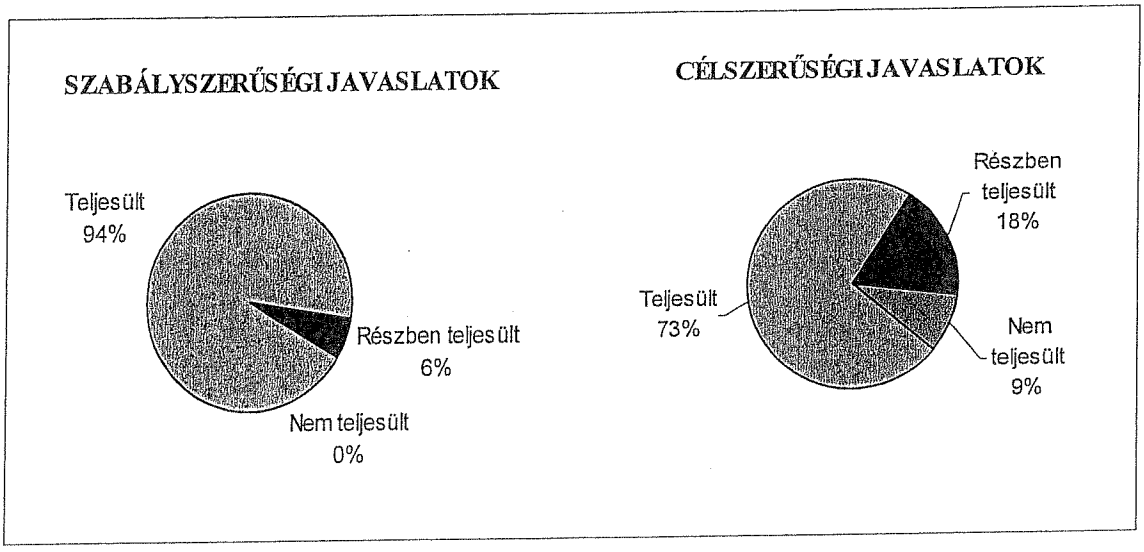

Veszprém, 2008. július 10.

Csényi István
számvevő, csoportvezető

Iszakné Dóczé Katalin
számvevő tanácsos

Komlósiné Bogár Éva
számvevő tanácsos

ZÁRADÉK

A jelentés egy példányát átvettem. Tudomásul veszem, hogy az abban foglalt megállapításokra az Állami Számvevőszékről szóló 1989. évi XXXVIII. törvény 25. § (1) bekezdése értelmében nyolc napon belül észrevételt tehetek. Észrevételemet az Állami Számvevőszék Önkormányzati és Területi Ellenőrzési Igazgatóság, Csecserits Imréné főcsoportfőnök-helyettes, vizsgálatvezetőnek címezve, (1052 Budapest, Apáczai Csere János u. 10.) a vizsgálatot végző csoportvezető Csényi István számvevő részére (cím: Veszprém, Megyeház tér 1.) kell megküldenem.

Tapolca, 2008. július 31.

Tapolca Város Polgármestere

Ács János
polgármester

1. számú melléklet
a V-3003-06/18/2008. számú számvevői jelentéshez

Tapolca Város Önkormányzata

Az Önkormányzat gazdálkodását meghatározó adatok, mutatószámok

Megnevezés	
A település állandó lakosainak száma (fő) 2008. január 1-jén	17 21
A Képviselő-testület tagjainak a száma (fő) (2007. december 31-én)	1
A Képviselő-testület munkáját segítő állandó bizottságok száma (2007. december 31-én)	3
A Polgármesteri hivatalban foglalkoztatott köztisztviselők száma (fő) (2007. december 31-én)	7
Az összes vagyon értéke a 2007. december 31-i könyvviteli mérleg szerint (millió Ft)	9 77
Az adósságállomány (hosszú és rövid lejáratú kötelezettség) 2007. december 31-én (millió Ft)	1 28
Az egy lakosra jutó adósságállomány (Ft) (2007. december 31-én)	74 524,
Az összes költségvetési bevétel (millió Ft) (2007. évben)	3 68
Ebből: saját bevétel (millió Ft), melyből	1 22
helyi adóbevétel (millió Ft)	63
Az egy lakosra jutó összes költségvetési bevétel (Ft) (2007. évben)	213 871,
Az egy lakosra jutó saját bevétel (Ft) (2007. évben)	71 155,
Az egy lakosra jutó helyi adóbevétel (Ft) (2007. évben)	37 117,
Saját bevétel/Összes költségvetési bevétel (%) (2007. évben)	33,
Helyi adó bevétel/Összes költségvetési bevétel (%) (2007. évben)	17,
Az összes teljesített költségvetési kiadás (millió Ft) (2007. évben)	3 47
Ebből: felhalmozási célú kiadás (millió Ft)	61
Az összes költségvetési kiadásból a felhalmozási kiadás részaránya (%) (2007. évben)	17,
Az egy lakosra jutó költségvetési kiadás (Ft) (2007. évben)	201 905,
Az egy lakosra jutó felhalmozási kiadás (Ft) (2007. évben)	35 955,
A költségvetési intézmények száma (db) (2007. december 31-én)	
Ebből: részben önállóan gazdálkodó (db)	
A költségvetési intézményekben foglalkoztatott közalkalmazottak száma (fő) (2007. december 31-én)	28

2. számú melléklet
a V-3003-06/18/2008. számú számvevői jelentéshez

Tapolca Város Önkormányzata

Az önkormányzati vagyon alakulása

Mérlegsor megnevezése	2005.év (millió Ft)	2006. év (millió Ft)	2007. év (millió Ft)	Változás %-a		
				2006/2005.	2007/2006.	2007/2005.
Immateriális javak	21	16	8	76,2	50,0	38,1
Tárgyi eszközök	6 335	6 997	6 665	110,4	95,3	105,2
ebből: ingatlanok	5 679	6 602	6 325	116,3	95,8	111,4
beruházások	399	196	234	49,1	119,4	58,6
Befektetett pénzügyi eszközök	191	192	191	100,5	99,5	100,0
Üzemeltetésre átadott eszközök	425	997	1 573	234,6	157,8	370,1
Befektetett eszközök összesen	6 972	8 202	8 437	117,6	102,9	121,0
Forgóeszközök összesen	602	298	1 342	49,5	450,3	222,9
ebből: követelések	69	66	58	95,7	87,9	84,1
pénzeszközök	228	144	1 226	63,2	851,4	537,7
Eszközök összesen	**7 574**	**8 500**	**9 779**	**112,2**	**115,0**	**129,1**
Saját tőke összesen	6 723	7 938	7 213	118,1	90,9	107,3
Tartalék összesen	195	117	1 205	60,0	1 029,9	617,9
Kötelezettségek összesen	656	445	1 361	67,8	305,8	207,5
ebből: rövid lejáratú kötelezettségek	197	162	80	82,2	49,4	40,6
hosszú lejáratú kötelezettségek	147	170	1 203	115,6	707,6	818,4
Források összesen:	**7 574**	**8 500**	**9 779**	**112,2**	**115,0**	**129,1**

Forrás: Magyar Államkincstár éves költségvetési beszámoló "01" számú űrlap adatai.

Tapolca Város Önkormányzata

3. számú melléklet
a V- 3003-06/18/2008. számú számvevői jelentéshez

Az Önkormányzat 2005-2007. évi költségvetési előirányzatainak és azok pénzügyi teljesítéseinek alakulása

Adatok: millió Ft-ban

Megnevezés	2005. év			2006. év			2007. év			2008.
	Eredeti előirányzat	Módosított előirányzat	Teljesítés	Eredeti előirányzat	Módosított előirányzat	Teljesítés	Eredeti előirányzat	Módosított előirányzat	Teljesítés	Terv
Működési célú költségvetési kiadások összesen	4 101	4 349	3 828	4 036	3 854	3 651	3 037	3 010	2 857	2 490
Felhalmozási célú költségvetési kiadások összesen	691	1 025	606	662	965	713	725	1 904	619	1 557
Költségvetési kiadások összesen	**4 792**	**5 374**	**4 434**	**4 698**	**4 819**	**4 364**	**3 762**	**4 914**	**3 476**	**4 047**
Működési célú költségvetési bevételek összesen	3 879	4 320	4 166	3 844	3 833	4 120	2 931	3 012	3 146	2 403
Felhalmozási célú költségvetési bevételek összesen	673	876	453	678	895	516	740	858	536	1 559
Költségvetési bevételek összesen	**4 552**	**5 196**	**4 619**	**4 522**	**4 728**	**4 636**	**3 671**	**3 870**	**3 682**	**3 962**
Költségvetési bevételek és kiadások egyenlege: hiány-, többlet+	**-240**	**-178**	**185**	**-176**	**-91**	**272**	**-91**	**-1 044**	**206**	**-85**
Finanszírozási célú pénzügyi kiadások	46	46	46	44	46	45	52	52	52	15
Finanszírozási célú pénzügyi bevételek	286	224	108	220	136	77	143	1 096	1 096	100
Finanszírozási célú pénzügyi műveletek egyenlege	**240**	**178**	**62**	**176**	**91**	**32**	**91**	**1 044**	**1 044**	**85**

Forrás: - Magyar Államkincstár éves költségvetési beszámoló "80" számú űrlap adatai;
- a 2008. évi adatok esetében az Önkormányzat 2008. évi költségvetése;
- a költségvetési bevétel-kiadás működési-felhalmozási célra történt megosztásánál az analitikus nyilvántartás.

4. számú melléklet
a V-3003-6/18/2008. számú számvevői jelentéshez

Ellenőrzött önkormányzat neve: Tapolca Város Önkormányzata
Ellenőrzött önkormányzat címe: 8300 Tapolca, Hősök tere 15.

TANÚSÍTVÁNY

az európai uniós forrásokkal támogatott célok és programok tervezett és tényleges adatairól
2005-2008. évekre

Sorszám	Az európai uniós forrásokkal támogatott fejlesztés megnevezése*	Tervezett költségvetési adatok (millió Ft)							Tényadatok (millió Ft)						
		összes költségvetési kiadás	az összes kiadást finanszírozó források						teljesített összes kiadás	a teljesített összes kiadást finanszírozó források					
			saját forrás	támogatás		európai uniós támogatás	hitel	egyéb forrás		saját forrás	támogatás		európai uniós támogatás	hitel	egyéb forrás
				hazai támogatás	BM Onerő Alap						hazai támogatás	BM Onerő Alap			
	Fejlesztés megnevezése														
	I. Befejezett fejlesztési feladatok														
	Befejezett fejlesztési feladatok összesen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Finanszírozási források megoszlása**	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
	II. Folyamatban lévő fejlesztési feladatok														
	Tapolca és Tapolca-Díszel városrész közötti kerékpár út II.ütem.	49,8	10			39,8									
	Folyamatban lévő fejlesztési feladatok összesen	49,8	10	0,0	0	39,8	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0
	Finanszírozási források megoszlása**	100%	20,1%	0,0%	0,0%	79,9%	0,0%	0,0%	100%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Mind-összesen	**Fejlesztések értéke**	49,8	10	0,0	0	39,8	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Finanszírozási források megoszlása**	100%	20,1%	0,0%	0,0%	79,9%	0,0%	0,0%	100%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Jelmagyarázat: *A fejlesztési feladatokat meg kell osztani a a fejlesztés megvalósításának állapota szerint.
**A finanszírozási források megoszlására vonatkozó sorokat nem kell kitölteni, azok adatait a program számítja ki.

Nyilatkozat: A tanúsítványban szereplő adatok valódiságát igazolom.

Kiállítás időpontja:Tapolca, 2008.05.26.

P. H.

Tapolca Város Jegyzője

.....
a kiállító aláírása

5. számú melléklet
a V-3003-6/18/2008. számú számvevői jelentéshez

ADATLAP

a Tapolca Város Önkormányzat európai uniós forrással támogatott fejlesztésére

Az adatlap az önkormányzat európai uniós támogatásának adatait 2004. január 1-jétől a helyszíni ellenőrzés időszakáig tartalmazza.

1. A pályázó önkormányzat (intézmény) neve: **Tapolca város Önkormányzata**

2. A pályázó önkormányzat (intézmény) címe: 8300 Tapolca, Hősök tere 15.

3. A pályázott operatív program(ok) megnevezése: **KDOP-4.2.2. Kerékpárút hálózat fejlesztése**

4. A pályázott operatív programon belül a projekt(ek) megnevezése: KDOP-4.2.2. Tapolca és Tapolca-Diszel városrész közötti kerékpárút építésének II. üteme

5. A pályázatot készítő megnevezése: Településfejlesztési és vagyongazdálkodási főtanácsadó (Önkormányzati és Gazdálkodási Iroda)

6. A pályázott európai uniós támogatás összege projektenként: 39 827 798 Ft

7. A pályázott projekt

- teljes kiadás összege: 49 784 747 Ft
- tervezett időtartama: 2008. július 01. – 2008. december 31.

8. A pályázat elbírálásának eredménye: a 2007. december 19-én befogadták a pályázatot, támogatási döntés ettől számítva 90 napon belül (72. nap), 2008. február 29-én volt.

9. Az elutasított pályázatnál az elutasítás okai: -

10. A pályázat tartalék státuszba helyezett: -

11. A támogatási szerződések adatai:

- megkötés időpontja: 2008. május 21.
- a támogatás tárgya: Tapolca és Tapolca-Diszel városrész közötti kerékpárút építésének II. üteme című projekt
- ütemezése (időbeli, támogatási, kiadási); 2008. július 7. – 2008. december 31.

  Mivel a projekt megvalósításának időtartalma nem éri el az egy évet, ezért egyetlen előrehaladási jelentést (záró jelentést) kell benyújtania a közreműködő szervezetnek (Közép-Dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség Kht.) a projekt megvalósításának határidejét követő egy hónapon belül.

  Támogatás terhére a projekt megvalósításának határidejéig felmerült és kifizetett költségek számolhatók el.
- előírt határidők; megvalósítás 2008. május 22. – 2008. december 31.
- előírt kötelezettségek: a Projekt számszerűsíthető eredményei, indikátorai – megépített kerékpárút hossza 1,494 km, átlagos napi forgalom 60 fő/nap (Megvalósítás után 1. év 70 fő/nap, 2. év 82 fő/nap, 3. év 90 fő/nap, 4. év 107 fő/nap, 5. év 110fő/nap).

12. A kifizetési kérelem adatai: -
    - a benyújtás időpontja;
    - a kért támogatási összeg;
    - a jogosultság vizsgálatának eredménye.
13. A támogatás-folyósítás adatai: -
    - a folyósítás időpontja;
    - a folyósított összeg;
    - a fizetési kérelem és a folyósítás között eltelt időtartam.
14. A külső ellenőrzésre vonatkozó adatok: -
    - az ellenőrzések száma;
    - az ellenőrzést végző szervek;
    - az ellenőrzés megállapításai.
15. Szabálytalanságokra vonatkozó adatok: -
    - mely előírást nem tartotta be az önkormányzat;
    - az előírás nem teljesítésének oka;
    - a rendezésre előírt kötelezettségek;

- mikor rendezte az önkormányzat;
- milyen időbeli csúszást eredményezett ez a projekt megvalósításában?

A Kohéziós alappal összefüggő adatok

1. Melyik országos fejlesztéshez csatlakozott az önkormányzat?
2. Az önkormányzat csatlakozási kérelmének státusza (tartalék státusz)
3. A 11. ponttól egyezőek az információk a Strukturális alapoknál feltüntetettekkel

Kiállítás időpontja: Tapolca, 2008. május 26.

Imaki Pócsi Katalin
.....
Számvevő aláírása

Város Jegyzője

.....
Kitöltő aláírása